

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Голос України

Вугілля–2013

Кома чи кома?

СТОР. 5

Інтерв'ю

Про столицю — від першої особи

СТОР. 6

Парламентська газета — абітурієнту

Пробні тестові завдання від «Генези» максимально наближені до «бойових»

СТОР. 14

№ 41 (5541) П'ЯТНИЦЯ, 1 БЕРЕЗНЯ 2013 РОКУ WWW.GOLOS.COM.UA

У НОМЕР:

Незмінний стратегічний пріоритет

Голова Верховної Ради України Володимир Рибак сподівається, що Франція й надалі залишатиметься одним із наших ключових партнерів у рамках євроінтеграційних процесів і продовжить надавати конструктивну та дієву підтримку подальшому зближенню України з Європейським Союзом.

СТОР. 2

Перехід на контрактне військо відтерміновується

Генштаб Збройних сил прогнозує остаточний перехід до комплектування ЗС на контрактній основі у 2017 році. «Це завдання ми вирішимо, — повідомив у ефірі «5 канала» перший заступник начальника Генштабу Ігор Кабаненко. — Повністю, на сто відсотків, це, звичайно, у 2017 році. Це з усіма аспектами, у тому числі тими, що стосуються переозброєння». І. Кабаненко також підкреслив, що військовослужбовці, які потраплять під призов восени 2013 року, закінчать службу в 2014 році. За цей час, з його слів, мають бути вирішені всі основні питання переходу на контрактну армію.

Нагадаємо, раніше Міністерство оборони заявляло про намір у 2014 році перейти на формування особового складу Збройних сил виключно на основі контракту, а також про те, що при переході на контрактну службу 30 тисяч строковиків замінять 18 тисячами контрактників.

Я ВАМ ПИШУ...

Управлінь багато, а користі мало

Пам'ятаю, як в обкомах партії та облвиконкомах у відділах сільського господарства працювало близько десятка людей. Ще до п'яти — працювало у райвідділах. Вони планували, скільки та якої сільськогосподарської продукції вирощувати і куди її відправляти.

У наш час, як бачу, в областях створені головні управління сільських господарств. Працює там — до півсотні людей. Мало того, існує ще управління земельних ресурсів.

Мені цікаво, чим займаються у цих численних управліннях і структурах люди, які числяться там працівниками і заробляють на тяжкій праці селян? Бо, як бачимо, поля наші заростають бур'янами, господарства занепадають, а ціни на сільгосппродукцію зростають...

Петро ЗУБОВИЧ.

Львів.

Меркурій з оболонською пропискою

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

У м'ясному павільйоні ринку «Оболонь» продавці спілкуються охоче. Реалізатор Леся Пацеля дивується неперебірливості киян, які не гребують купувати м'ясо у трудівниць стихійного прилавка. «Я відповідаю за те, що продаю, — пояснює вона. — Маю всі необхідні довідки. У першої-ліпшої бабусі своїм дітям харчі не купувала б». Вибір у м'ясному павільйоні гарний, ціни помірні, курей тут пропонують навіть дешевше, ніж на стихійному базарі. Але не все і не скрізь так добре.

У Бога нашої торгівлі — два обличчя: одне привітне, офіційне, в макіяжі... А друге — повна протилежність першому: сумне, дратівливе, в благенькій хустці.

СТОР. 10

ПОДІЇ

Наторгували з Туреччиною на шість мільярдів

У 2012 році, за даними Держстату України, торговельний оборот товарами і послугами між Україною та Турецькою Республікою збільшився на 8,3 відсотка і становив 6 млрд. 150 млн. дол. За обсягами експорту українських товарів Турецька Республіка торік посіла друге місце після Росії. У структурі українського експорту до Туреччини домінували чорні метали, жири та олії тваринного або рослинного походження, добрива, насіння і плоди олійних рослин. Тим часом у імпорті з Туреччини в Україні переважали: їстівні плоди та горіхи, цитрусові, текстиль, трикотаж, засоби наземного транспорту, пластмаси, полімерні матеріали. Загалом починаючи з 2007 року в нас спостерігається приріст турецьких інвестицій. Одним із механізмів торговельно-економічного та інвестиційного співробітництва є традиційне представлення України на Ізмірському міжнародному ярмарку. Національна експозиція України тут організовується вже впродовж 11 років, в рамках роботи виставки традиційно проводиться україно-турецький бізнес-форум за участю представників ділових кіл України та Туреччини.

«Свинячий» грип вразив понад 70 співвітчизників

Дослідження зразків матеріалів хворих на грип українців, проведених протягом минулого тижня вірусологічними лабораторіями, виявили 71 позитивний зразок на грип типу А (H1) pdm09, який у народі називають «свинячим», повідомили у Центрі грипу Державної СЕС.

А загалом за минулі сім днів на грип та ГРВІ захворіли чверть мільйона українців. Із них до лікарень потрапили 8 тисяч 141 наш співвітчизник. Переважають серед госпіталізованих діти до 17 років, **інформує УНН.**

КОРОТКО

■ Двох матросів строкової служби Південної військово-морської бази, що в селищі Новоозерному, котрі затримали крадія телефонного дроту з лінії зв'язку військової частини, командир заохотив відпустками, а у населені пункти, звідки родом хлопці, пішли листи з подякою, **повідомляє наш власкор Микола МАГДИЧ.**

■ До 8 Березня Головне управління ДСНС у Миколаївській області оголосило конкурс дитячого малюнка «Моя мама допомагає людям». Головна ідея —дати можливість усім висловити свою любов і повагу до справи, якою займається матуся, а також сприяти бажанню приходити на допомогу людям. Нагородження відбудеться 7 березня, **інформує наш власкор Олександра МЕНТЕЛЬ.**

У Карпатах зберігається небезпека сходження снігових лавин — *Гідрометцентр*

Незмінний стратегічний пріоритет

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Під час зустрічі з Надзвичайним і Повноважним Послом Французької Республіки в Україні Аленом Ремі В. Рибак заявив, що курс на європейську інтеграцію залишається незмінним стратегічним пріоритетом України, «який ми розглядаємо насамперед як курс на впровадження глибинних політичних і соціально-економічних перетворень, спрямованих на підвищення стандартів життя для українських громадян». «Ми активно працюємо над тим, аби в основу реалізації національних євроінтеграційних пріоритетів було закладено добре опрацьовану нормативно-правову базу, яка враховувала б найкращий європейський досвід», — сказав глава парламенту. У цьому контексті В. Рибак висловив сподівання, що Національні Збори та Сенат Франції передадуть українському парламенту свій «колосальний досвід законотворчої роботи».

Володимир РИБАК.

«Впроваджуючи програму широкомасштабних реформ, українське суспільство чітко усвідомлює обсяг і суть тих завдань, які мають бути виконані вже ближчим часом. Саме тому ми адекватно сприймаємо критику і зауваження наших західних партнерів і готові у дусі відкритості та партнерства продовжувати працювати в напрямку зміцнення демократії, політичної стабільності та економічного процвітання нашої держави», — сказав керівник парламенту.

При цьому він підкреслив, що укладення Угоди про асоціацію буде найкращим стимулом для України з точки зору подальшого посилення демократичного розвитку та верховенства права. В. Рибак повідомив, що 22 лютого 2013 року Верховна Рада України ухвалила Заяву про реалізацію євроінтеграційних прагнень України та укладення Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом.

«Сподіваюся, що Франція й надалі залишатиметься одним з наших ключових партнерів у рамках євроінтеграційних процесів і продовжить надавати конструктивну та дієву підтримку подальшому зближенню України з Європейським Союзом», — сказав Голова Верховної Ради. У свою чергу, пан Посол зазначив, що поновлення роботи українського парламенту і ухвалення Заяви про реалізацію євроінтеграційних прагнень стали важливою передумовою проведення саміту Україна—ЄС 25 лютого ц. р. «Це голосування об'єднало представників різних політичних сил», — сказав він.

Ален Ремі.

Франція, за словами А. Ремі, «позитивно налаштована на перспективу підписання Угоди про асоціацію Україна—ЄС під час саміту Східного партнерства у листопаді цього року у Вільнюсі».

Прес-служба Верховної Ради України.

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ та Олександра КЛИМЕНКА.

Настав час для активізації діалогу на всіх рівнях

Україна розглядає Іспанію як одного з ключових партнерів у Європі й зацікавлена в поглибленні взаємовигідного двостороннього співробітництва в усіх галузях, що становлять взаємний інтерес, — на цьому наголосив Голова Верховної Ради України Володимир Рибак під час учорашньої зустрічі з Надзвичайним і Повноважним Послом Іспанії в Україні Хосе Родрігесом Мояно.

На думку Голови Верховної Ради, після проведення парламентських виборів та формування нового складу Кабінету Міністрів України настав час для активізації двостороннього політичного діалогу на всіх рівнях.

Важливим у цьому контексті В. Рибак назвав визначення нових дат для офіційного візиту Президента України В. Януковича до Іспанії, який, на його думку, надав би нового імпульсу подальшому розвитку співробітництва між нашими країнами. «Як відомо, цей візит двічі переносився іспанською стороною протягом 2011 року через об'єктивні причини», — сказав він.

Голова Верховної Ради також зазначив, що українська Сторона зацікавлена у подальшому розвитку міжпарламентської складової двосторонніх взаємин, висловившись за відновлення повноцінної діяльності відповідних груп дружби у парламентах наших країн. В. Рибак повідомив, що від народних депутатів України вже подано 21 заяву на членство у групі дружби з Іспанією.

Глава парламенту зауважив, що для України є цікавим досвід Іспанії щодо приведення національного законодавства у відповідність до загальноєвропейських стандартів, а також у сфері боротьби з корупцією, реформуванні соціальної галузі тощо.

ДОСЛІВНО

Володимир РИБАК,
Голова Верховної Ради України:

— Ми зацікавлені в якнайшвидшому підписанні Угоди про асоціацію та набутті нею чинності. Укладення Угоди про асоціацію стане найкращим стимулом для України з точки зору подальшого проведення реформ, посилення демократичного розвитку та верховенства права.

Хосе Родрігес МОЯНО.

В. Рибак висловив задоволення позитивною тенденцією до збільшення обсягів двосторонньої торгівлі за підсумками 2012 р. і наголосив на існуванні потенціалу для розвитку торговельно-економічного співробітництва.

У свою чергу, пан Посол висловив думку, що існує значний потенціал для розвитку двосторонніх взаємин в економічній та культурно-гуманітарній сферах. Керівник дипломатичної місії також зазначив, що іспанські депутати зацікавлені в активізації міжпарламентської складової українсько-іспанських взаємин, розширенні співпраці з українськими колегами.

Торкаючись питань європейської інтеграції, Голова Верховної Ради наголосив, що Україна зацікавлена у збереженні високої динаміки політичного діалогу з Європейським Союзом, у т. ч. на найвищому рівні, і докладає послідовних зусиль до забезпечення подальшого прогресу в процесі реформ, зокрема, у галузях, на яких зосереджена посилена увага з боку ЄС.

Пан Посол заявив, що Іспанія «зацікавлена у сильній демократичній Україні». За його словами, Україна є «великою європейською державою», і «Європу не можна мислити без України». Іспанія, зазначив Х. Р. Мояно, підтримує євроінтеграційні прагнення нашої країни.

Прес-служба Верховної Ради України.

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

Свята Земля багата і на високі технології

Під час учорашньої зустрічі з Надзвичайним і Повноважним Послом Держави Ізраїль в Україні Реувеном Дін Елемом Голова Верховної Ради України Володимир Рибак відзначив позитивний розвиток українсько-ізраїльських відносин, інтенсивну динаміку політичного діалогу та існуючий рівень взаєморозуміння і довіри, що склалися за останні роки між обома країнами. За його словами, традиції давніх взаємовідносин між українським та єврейським народами, а також значний потенціал торгово-економічного, інвестиційного, військово-технічного та науково-технічного співробітництва створюють передумови для піднесення українсько-ізраїльських відносин на якісно новий рівень партнерства.

Голова Верховної Ради підкреслив, що Україна готова продовжити практику регулярних міжпарламентських контактів на найвищому рівні з Державою Ізраїль. «Активізація взаємин стане можливою після завершення формування нового складу групи дружби Верховної Ради України з Державою Ізраїль та відповідної групи в ізраїльському парламенті», — сказав керівник парламенту і повідомив, що 71 народний депутат подав заяву на вступ до української групи дружби.

Реувен Дін Елем.

Торкаючись питань торговельно-економічного співробітництва, В. Рибак зазначив, що Держава Ізраїль є одним із найперспективніших торгових партнерів України в регіоні Близького Сходу. За його словами, запровадження безвізового режиму між обома державами позитивно вплинуло на тенденцію зростання обсягів двосторонньої торгівлі та активізацію ділових контактів підприємницьких кіл. Голова Верховної Ради висловив упевненість, що створення зони вільної торгівлі сприятиме подальшому розвитку існуючого потенціалу, зазначивши, що обидві сторони готові розпочати роботу над проектом відповідної угоди. Він висловився за активізацію співробітництва в енергетичній, науково-технічній сфері, у галузі медицини та культурно-гуманітарній сфері.

Враховуючи всесвітньо відомі успіхи Держави Ізраїль у галузі медицини та розпочатий в Україні процес модернізації системи охорони здоров'я, В. Рибак назвав розширення співробітництва в цій площині одним з найперспективніших напрямів двосторонніх взаємин.

У свою чергу, пан Посол висловився за активізацію співробітництва між обома країнами, зокрема, у сфері високих технологій: ракетобудування, літакобудування, приладобудування тощо. Одним із важливих напрямів розвитку взаємин він вважає взаємодію у галузі охорони здоров'я.

Прес-служба Верховної Ради України.

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

ОФІЦІЙНО

У лютому 2013 року «Голос України» опублікував такі закони:

2 лютого, № 22

Закон України «Про благодійну діяльність та благодійні організації», № 5073-VI.

15 лютого, № 31

Закон України «Про ратифікацію Угоди між Урядом України та Міжнародною Федерацією Товариств Червоного Хреста і Червоного Півмісяця про юридичний статус Міжнародної Федерації Товариств Червоного Хреста і Червоного Півмісяця та її представництва у місті Києві», № 20-VII.

Закон України «Про ратифікацію Протоколу про внесення змін і доповнень до Конвенції про взаємну адміністративну допомогу в податкових справах», № 21-VII.

Закон України «Про приєднання України до Конвенції про скорочення безгромадянства», № 22-VII.

Закон України «Про приєднання України до Конвенції про статус апатридів», № 23-VII.

Закон України «Про ратифікацію Договору про дружні відносини і співробітництво між Україною та Східною Республікою Уругвай», № 24-VII.

Закон України «Про ратифікацію Угоди між Кабінетом Міністрів України і Урядом Російської Федерації про взаємодію з питань попередження надзвичайних ситуацій, пожеж і ліквідації їх наслідків у населених пунктах, в яких розташовано об'єкти Чорноморського флоту Російської Федерації на території України», № 25-VII.

Закон України «Про ратифікацію Конвенції про міжнародне стягнення аліментів на дітей та інших видів сімейного утримання», № 26-VII.

Для України є цікавим досвід Іспанії у сфері боротьби з корупцією, реформуванні соціальної галузі

Для розвитку юних талантів готують програму

У 2013 році буде підготовлено програму розвитку дитячої та юнацької творчості, яка передбачатиме створення необхідних умов для розвитку дитячих талантів. Про це Президент України Віктор Янукович заявив під час відвідання III Всеукраїнської виставки-звіту дитячої творчості «Країна юних майстрів».

Робот, виготовлений колективом Київської технічної студії «Винахідник».

Президент України Віктор Янукович з учнями Художньої академії міста Києва.

«Щоб ваша творчість підростала, щоб вона дорослішала разом із вами і щоб це прикрашало країну. Це дає нам надію на майбутнє», — сказав Віктор Янукович, звертаючись до дітей.

Також, за словами Президента, **повідомляє його прес-служба,** в цій програмі буде передбачено створення всіх умов для вчителів: «Для тих людей, хто вам передає це натхнення творіння, хто передає вам цю енергію, яка втілюється у вас, у ваших талантах, які заклали вам природа, Господь Бог і ваші батьки».

На виставці глава держави оглянув «Місто мистецтв», «Місто конструкторів та винахідників», «Місто науки», «Місто юннатів» та «Місто мандрівників».

Діти продемонстрували Віктору Януковичу свої картини, скульптури, вишивки, моделі машин і літаків, а також розповіли про наукові роботи та винаходи.

Президент сказав, що вже третій рік поспіль відвідує «Країну юних майстрів». «Кожного разу я залишаю цю виставку з враженням того, що мої старі знайомі не тільки підросли, але й стали більш винахідливими, більш творчо підготовленими», — зазначив Віктор Янукович. Він побажав дітям здоров'я і подальших творчих успіхів.

Фото
Андрія НЕСТЕРЕНКА.

У чиновника не повинно бути секретів від громади

У КОМІТЕТАХ ВЕРХОВНОЇ РАДИ

Чому чиновники часто приховують інформацію, яка має бути публічною і доступною для громади? Проблеми застосування Закону України «Про доступ до публічної інформації» органами державної влади та місцевого самоврядування обговорили учасники круглого столу, організованого Комітетом з питань свободи слова та інформації і Асоціацією міст України.

Голова Комітету Верховної Ради України з питань свободи слова та інформації Микола Томенко, керівник інформаційного управління апарату Верховної Ради України Віктор Резванюк, перший заступник керівника інформаційного управління апарату Верховної Ради України Сергій Горячев, медіа-юрист Дмитро Котляр.

Закон про доступ до публічної інформації діє вже два роки. За цей час значно збільшилася кількість звернень громадян до органів влади та отриманих відповідей, однак, як свідчить практика, закон діє далеко не сповна. Досі залишаються абсолютно закритими генплани розвитку великих міст, у тому числі й столиці. На офіційних сайтах міськрад, ОДА та інших органів влади можна зачитатися деталями біографій їхніх очільників, однак проектів рішень, які за законом мають оприлюднюватися за 20 днів до ухвалення, не знайти і вдень з вогнем. Приміром, Харківська міськрада, як проаналізували в парламентському комітеті, за два роки оприлюднила лише два свої рішення. Якщо ви допитливий громадянин чи журналіст, спробуйте офіційно довідатися про розподіл землі та іншої комунальної власності, нерухомості: відповідь не дадуть, посилаючись на інший закон — про захист персональних даних, начебто це втручання в особисте життя. «Якщо голова комітету ніяк не може отримати інформацію про використання коштів із бюджету Києва, то як про це зможуть дізнатися рядові кияни?» — зауважив голова комітету Микола Томенко. На його переконання, повинна бути кримінальна відповідальність за ненадання чиновниками інформації, яка є публічною, тобто не закритою.

Керівник інформаційного управління Верховної Ради Віктор Резванюк розповів, як у парламенті опрацьовуються всі запити на отримання інформації. Інформуправління проводить первинну обробку запитів на публічну інформацію і направляє їх до того структурного підрозділу Верховної Ради, який володіє інформацією. Запити надходять у різних формах — письмові, звичайною поштою та електронною, усні по телефону чи через Інтернет. За два роки у відповіді відмовили 25% запитів. Бо запити надходили не за адресою, і їх перенаправляли в інші органи влади (близько 6%), або люди просили просто надати юридичну консультацію, що не в компетенції інформуправління, або запити стосувалися інформації з обмеженим доступом. На думку В. Резванюка, у змінах до закону варто було б прописати, що не може бути закритою інформація про використання бюджетних коштів.

«Закон не працює на всі 100%, у ньому є недоліки, вади і шпарини, якими користуються розпорядники інформації», — стверджує і керівник головного управління забезпечення доступу до публічної інформації адміністрації Президента України Денис Іванеску. Водночас, на його думку, плюсами закону про доступ до публічної інформації стало насамперед те, що цей документ легалізував спілкування громадян із держслужбовцями через Інтернет. Адже понад половину запитів надходить за допомогою електронної пошти чи форми зворотного зв'язку на веб-сайтах органів влади.

Нині уряд спільно з АП готує пакет законопроектів — зміни до чотирьох кодексів та 53 законів — щодо доступу до інформації. Не стоять осторонь і депутати — свої законопроекти внесли і представники більшості, й опозиції. Зокрема, пропонується запровадити штрафи для чиновників за небажання ділитися з громадськістю та журналістами інформацією, яка є публічною, а не секретною — до 1360 гривень, унеможливити використання закону про захист персональних даних для приховування публічної інформації, оприлюднювати на сайтах органів влади декларації про доходи держслужбовців, генеральні плани розвитку міст. У профільному комітеті сподіваються, що парламент ухвалить ці законодавчі зміни до літа, максимум — до кінця року.

Анна **ШЕВЧЕНКО.**
Фото Олександра
КЛИМЕНКА.

ФАКТ

Упродовж 2011—2012 років адміністрація Президента України надала 43 тисячі відповідей на запити громадян. Із них 3400 — були запити ЗМІ. 25 тисяч запитів надійшло електронною поштою. 93% запитів опрацьовувалися за п'ять днів.

ДЕПУТАТ В ОКРУЗІ

У виборців болі соціальні

Член парламентської фракції Партії регіонів Василь Ковач **(на знімку)** провів особистий прийом громадян в Ужгородському районі. Зустрітися із парламентарієм прийшло майже п'ятдесят осіб, повідомляє його прес-служба. Прохання — різні: видання збірок пісень, водопостачання сіл, допомога грошима.

Приміром, дві родини звернулися з проханням посприяти у лікуванні дітей. Перша молода пара прийшла на прийом зі своєю восьмимісячною донькою. Під час пологів дівчинці серйозно пошкодили ручку, й нині вона неправильно розвивається. Аби допомогти дитині, потрібне дороговартісне лікування за межами області. Ще одна дівчинка у вісім місяців перехворіла на запалення легень і після прийому антибіотиків втратила слух. Зараз їй уже чотири роки. Слуховий апарат коштує понад 30 тисяч гривень, а операція, яка б змогла повернути дитині слух, — 30 тисяч євро. Парламентарій уважно вислухав обидві історії та пообіцяв посприяти дітям.

А ще в людей болі соціальні: брак житла, проблеми зі зведенням нового Будинку культури... Народний депутат почне найближчим часом їх вирішувати.

Василь **НИТКА.**
Закарпатська область.

Фото прес-служби обласної організації Партії регіонів.

ОГОЛОШЕННЯ

Інститут законодавства Верховної Ради України

оголошує додатковий прийом до аспірантури (без відриву від виробництва) на 2013 р. зі спеціальності:

— конституційне право; муніципальне право (12.00.02).

Заяви і документи приймаються з 3 по 14 червня 2013 року.

Вступні іспити до аспірантури проводитимуться з 17 по 28 червня 2013 року.

Зарахування до аспірантури з 1 липня 2013 року.

Документи для вступу до аспірантури (заочна форма навчання):

1. Заява (на ім'я директора Інституту про прийом до аспірантури).
2. Особовий листок з обліку кадрів.
3. 4 фотокартки 3х4.
4. Медична довідка за формою 086-у.
5. Копія диплома спеціаліста або магістра.
6. Посвідчення про складання кандидатських іспитів (за наявності).
7. Рекомендація вищого навчального закладу або направлення підприємства чи установи (за наявності).
8. Список наукових праць. Особи, які не мають опублікованих наукових праць, подають реферати з обраної спеціальності.

Навчання відбувається за рахунок державного бюджету та на контрактній основі.

Документи приймаються у робочі дні за адресою: 04053, м. Київ, пров. Несторівський, 4, к. 401. Телефон для довідок: 235-96-03.

Якщо голова комітету ніяк не може отримати інформацію, то як про це дізнаються рядові кияни?

Прямий держборг України цього року зросте до 30,6 відсотка ВВП із 28,5 за підсумками 2012–го. Це зазначено у Програмі управління держборгом на 2013 рік, що затверджена наказом Мінфіну від 21 лютого 2013 року, *передає «Інтерфакс–Україна»*

486 тисяч тонн умовного палива, або 868 тисяч гривень, вдалося заощадити торік комунальному підприємству «Дніпропетровські міські теплові мережі» завдяки виконанню заходів з енергозбереження, *повідомляє наш власкор Володимир Рибальченко*

Ефективність виробництва та використання біопалива — шлях до енергетичної незалежності держави

Упродовж останніх років наша держава, як ніколи, відчула на собі, що означає опинитися в полоні енергетичної залежності. Така залежність призводить до того, що Україна змушена робити деякі політичні поступки. Незважаючи на це, продовжуємо отримувати природний газ від північного сусіда за найвищою ціною. Крім того, звучать заяви з погрозами про подання позову до міжнародного суду через ті само газові стосунки. Сама ситуація спонукає до активнішого переходу на альтернативні види палива. Важливим кроком на цьому шляху стала підготовка українськими вченими Концепції виробництва альтернативних джерел енергії та формування ринку біопалив.

Про основні проблеми та перспективи створення такого ринку, його соціально-економічне значення в розвитку економіки держави, зокрема агропромислового комплексу, піде мова у статті доктора економічних наук, голови Комітету Верховної Ради з питань аграрної політики та земельних відносин Григорія КАЛЕТНІКА **(на знімку).**

Наша держава щорічно використовує приблизно 200 мільйонів тонн умовного палива. При цьому імпортує понад 75 відсотків природного газу, 85 — сирої нафти і нафтопродуктів. Власними енергоресурсами ми забезпечені на 53 відсотки. Така структура залежності від країн—експортерів нафти й газу є загрозливою не тільки для енергетичної, а й національної безпеки держави. Ураховуючи такі загрози, вітчизняні вчені розробили довгострокову програму переорієнтації економіки на нові джерела палива. Її суть відображена, як уже згадувалося, в Концепції виробництва альтернативних джерел енергії та формування ринку біопалив. Слід особливо наголосити, що втілення цього документа в життя потребує державної підтримки. Його реалізація сприятиме активізації роботи вітчизняного агропромислового та машинобудівного комплексів. Дасть можливість вирішити низку питань охорони і збереження навколишнього природного середовища. Одне слово, виробництво альтернативних джерел енергії — це комплекс заходів, вкрай потрібних державі і суспільству. Про них говоритимемо далі.

Прибутки примножуватимуть не нафтові «королі», а селяни

У нас є потенціал всіх видів відновлювальних джерел енергії. Енергія сонця і вітру, біомаса, біопаливо, геотермальна та мікрогідроенергія — використання такого ресурсу гарантує отримання значного потенціалу. Наприклад, щорічний загальний потенціал біомаси агропромислового виробництва, доступної для отримання з неї енергії, становить 49 мільйонів тонн умовного палива. При цьому не зменшиться виробництво продуктів харчування. Бо насправді можемо забезпечувати себе ними, використовуючи 70 відсотків земель, придатних для сільськогосподарського виробництва. Наведені цифри свідчать про можливість істотно наростити виробництво сільськогосподарської продукції. Цей факт робить нашу державу привабливою для розвитку ринку біопалив. До речі, бізнесові структури деяких країн уже конкурують між собою за отримання права розвивати в нашій державі виробництво біоетанолу. Тобто сільське господарство дасть можливість отримувати не тільки продовольство, а й відновлювальну енергію. У такому разі прибутки примножуватимуть не ті, хто торгує нафтою, а наші селяни.

Не можна не звернути увагу на ще одну позитивну обставину, що стосується виробництва і використання біопалива. Це об'єктивна передумова створення додаткових робочих місць, збільшення зайнятості сільського населення, підвищення ефективності виробництва, а отже, й добробуту людей. Переважна більшість переробних підприємств, як відомо, розташована в сільській місцевості. Для деяких населених пунктів вони є основними платниками податків у місцевий бюджет. На їхній базі тримається інфраструктура сільських населених пунктів. Якщо такі підприємства працюють неритмічно, то це, як кажуть, боляче б'є по незахищених верствах населення, створює проблеми із забезпеченням теплом та електрикою шкіл, дитсадків, житлових будинків. Тобто нарощування виробництва паливно-енергетичних ресурсів і розвитку біопалива є не тільки економічною необхідністю. Воно сприятиме позитивним соціальним зрушенням.

Посівні площі енергетичних культур збільшено на 2 мільйони гектарів

Досвід формування ринку біопалив у європейських країнах свідчить, що найбільше значення серед поновлювальних енергоресурсів має біомаса. Вона вуглецевомісна і цукроносна. До останньої належать цукрові буряки, цукрова тростина, очерет, сорго. Енергетично привабливими визнано такі рослини, як цукрові буряки, кукурудза, тритікале, топінамбур. Вони є доброю сировиною для виробництва біоетанолу. З олійних культур — ріпак, соя, льон олійний — отримують біодизель.

Слід зазначити, що впродовж останніх років значно розширено посівні площі енергетичних культур. Загалом їх стало більше на два мільйони гектарів. Тим часом, як свідчать результати досліджень, найпотенційнішим, але поки що мало задіяним у нас джерелом відновлювальної енергії є виробництво рідких біопалив із біомаси сільськогосподарських культур. Із біосировини отримують рідке, газоподібне і тверде паливо. Поділяють рідке біопаливо на те, що використовується для карбюраторних, дизельних двигунів і для спалювання в котлах замість мазуту.

Дискусійним залишається питання про доцільність використання для виробництва біопалива решток таких культур, як солома колосових, стебла кукурудзи. Безперечно, органічні рештки потрібні для поліпшення ґрунту. Беручи до уваги той факт, що нині в ґрунт майже не вносять органічних добрив, використання їх для виробництва альтернативних видів палива не є доцільним. Однак в окремих випадках, за наявності надлишку відходів, можна використовувати й таку сировину.

Вкладені в науку кошти окупляться сторицею

Під час формування ринку біопалив у розвинутих зарубіжних країнах застосовували істотні стимули для гравців такого ринку. І стимули були дуже вагомі. Йдеться насамперед про надання податкових пільг для виробників. Нам теж варто брати з них приклад. Стимулювати не тільки виробників.

ДОВІДКОВО

З одного гектара цукрових буряків можна отримати 1000 літрів біоетанолу. Окремо слід сказати про ріпак. За умови відведення 10 відсотків сільськогосподарських земель під цю олійну культуру та за врожайності 25 ц/га, можна отримати 8,5 мільйона тонн насіння, переробка якого забезпечить три мільйони тонн біопалива.

Високопродуктивною цукроносною культурою є цукрове сорго. Стійка до посухи рослина, що сягає чотирьох метрів у висоту, містить у своїх листках до 20 відсотків цукру. Беручи до уваги невибагливі умови її вирощування, можна стверджувати, що це перспективна сировина. Водночас слід зауважити, що в регіонах не опрацьовано пріоритетні технології для отримання біопалива із сільськогосподарських культур.

Буде робота й машинобудівникам

Упровадження альтернативної енергетики пожвавить роботу машинобудівного комплексу. Бо треба буде налагодити серійне виробництво технологічного обладнання на діючих машинобудівних та механічних заводах. У нас зібрано достатню інформаційно-правову базу даних для науково-теоретичного супроводу основних напрямів оновлення паливно-енергетичного комплексу шляхом планомірного використання біопалив, зокрема рідких.

На мою думку, заохочення потребують також науковці. Адже надзвичайно важливим чинником у підвищенні ефективності виробництва біопалива є селекція рослин. Потрібні нові генотипи з більшим умістом корисних речовин для виготовлення біоетанолу і біодизелю. До того ж наукові дослідження слід проводити в різних напрямах. Ідеться про зміну біохімічних особливостей зерна або інших продуктів. Над цим працюють і працюватимуть надалі науковці НААНУ.

Участь фундаментальної науки в розвитку біоенергетики відіграватиме вирішальну роль. Зокрема, це стосується науковців, зайнятих у галузі геноміки, генетичної інженерії, ботаніки, біохімії, фізіології рослин. Для таких досліджень потрібні кошти. Ці витрати в перспективі, без сумніву, окупляться сторицею. Тобто фінансове забезпечення фундаментальних досліджень постає на перший план. Водночас для ефективної роботи НААНУ слід реформувати її структуру за програмою, напрацьованою і розробленою самими вченими академії. Необхідно створити такі умови для діяльності НААНУ, щоб наукова структура була повністю забезпечена фінансуванням.

План дій на десять років

Підтримку розвитку джерел відновлювальної енергії продемонстрували конкретними кроками Президент держави, Верховна Рада, Кабінет Міністрів. Зокрема, ухвалено низку нормативних документів, які стимулюватимуть виробництво альтернативного палива. Такі дії вселяють оптимізм і дають надію на подальшу підтримку важливої справи.

Утім, на шляху розвитку ринку біопалива є ще чимало перешкод. Щоб їх усунути, пропонуємо здійснити на державному рівні низку конкретних заходів. Насамперед варто розробити стратегію, на основі тієї, що пропонують науковці, терміном принаймні на десять років. Час вказуємо для того, щоб забезпечити стійкість у розвитку галузі. Такий план дій має бути послідовним, системним, чітко окреслювати ефективне використання бюджетних коштів.

Важливим пунктом має стати впровадження комплексу заходів щодо освоєння інтенсивних технологій вирощування високоенергетичних рослин. Треба також подбати про входження нашої країни в ринок споживання паливного етанолу, біодизелю та інших компонентів палива. Прийняти законодавчо-правові акти щодо обов'язкового використання в державі моторних палив з антидетонаційними компонентами.

Питання розробки та впровадження альтернативних джерел енергії перебувають на тій стадії розвитку, коли потрібні і фінансова підтримка, і глибоке розуміння в державних структурах та наукових колах необхідності ширшої пропаганди виробництва і застосування біопалива. Якщо говорити конкретніше, потрібно змінити стереотипи мислення посадовців і відповідальних державних чиновників, безпосередньо причетних до вирішення непростого питання державної ваги. Адже енергетична незалежність — це стратегічна мета держави.

У розв'язанні проблеми формування ринку біопалива значна роль належить урядовим структурам. Вони мають бути державним регулятором у цьому процесі. Наведу конкретний приклад. Спиртова галузь, що перебуває під контролем держави, повною мірою задовольняє внутрішні потреби у спирті для виготовлення лікеро-горілчаних виробів. Але зверніть увагу на таку деталь: водночас використовує лише 30 відсотків своїх потужностей. Є реальна можливість переоснастити частину спиртових заводів на виробництво біопалива. Але ж справа стримується, як то кажуть, з усіх боків. Наприклад, ні для кого не секрет, що ринок біопалива гальмують нафтопереробні монополісти та зацікавлені в цьому бізнесові структури.

Із сказаного вище можна зробити висновок: розвиток ринку біопалива в нашій державі має бути послідовним й обґрунтованим. Його слід формувати з урахуванням можливого впливу не тільки на національну економіку, а також думати, як упередити можливий негативний вплив передусім на землі сільськогосподарського призначення. Як уже наголошувалося, біоенергетика є потужним стимулом для розвитку аграрного сектору. Однак водночас слід пам'ятати про збереження балансу між продовольчим, кормовим та енергетичним використанням продукції АПК.

На жаль, проблем, що стримують ринок біопалива, в нас залишається ще багато. Назву окремі з них. Поки що відсутня чітка стратегія розвитку, де було б враховано всі чинники впливу забезпечення енергетичної та продовольчої безпеки. У нас не створено умови для зростання попиту на моторне паливо. Немає системи правових, регуляторних та інших ринкових інструментів, які б дали змогу проводити ефективну економічну діяльність у сфері виробництва та споживання біопалива. Структура зберігання та реалізації рідкого палива також розвинута недостатньо. Потрібно налагодити чіткий контроль за якістю біопалива, до того ж на всіх етапах — від виробництва до реалізації.

Є ще низка недоліків, які гальмують упровадження справи державної ваги. Прикро, що з такими можливостями ми безнадійно відстаємо від розвинутих країн у питанні запровадження і використання альтернативних джерел енергії. Таке відставання негативно позначається, як уже наголошувалося, не лише на енергетичній, а й на національній безпеці держави. Всі є очевидцями того, як Україна опинилась у полоні енергозалежності від інших країн. І це тоді, коли маємо всі необхідні умови стати врівень з тими, хто проблему енергонезалежності підніс на щит держави. Вони — на щиті, ми — під щитом. Чи довго так триватиме? Запитання аж ніяк не риторичне. Воно стосується кожного, від кого тією чи іншою мірою залежить розв'язання цієї непростої проблеми. Політичну незалежність ми здобули понад двадцять років тому. Тепер маємо виборювати незалежність енергетичну. Разом, забувши про політичні прапори і політичні кольори, про партії і рухи. У цій справі вже згаяли багато часу. Не марнуймо його надалі. Як писав поет, «схаменіться, бо лихо нам буде». Енергетичне лихо страшне ще й тим, що може вдарити по незалежності політичній.

Григорій КАЛЕТНІК,
доктор економічних наук, голова Комітету Верховної Ради з питань аграрної політики та земельних відносин.

ДОВІДКОВО

У деяких країнах Європи і світу питання виробництва відновлювальних джерел енергії та біопалива почали вирішувати ще тоді, коли біопаливо коштувало в десять разів дорожче за паливо з нафтопродуктів. Упродовж останніх десяти років ціна майже зрівнялася. У США останніми роками збудовано понад сто заводів з виробництва етанолу. 60 відсотків із них належить фермерам. На них за рік переробляють на етанол 135 мільйонів тонн кукурудзи. Завод вартістю 150 мільйонів доларів окуповується протягом року.

Така само картина з використанням цукрової тростини у Бразилії. Активно працюють над упровадженням альтернативного палива в деяких інших країнах. За наявними розрахунками, запаси нафти до 2015 року буде вичерпано на 60, а її видобуток скоротиться на 30—40 відсотків. Тим часом споживання енергії у світі зросте до 2030 року на 60 відсотків. Подальший розвиток людства стане неможливим без застосування альтернативних джерел енергії.

Потрібні і фінансова підтримка, і глибоке розуміння необхідності ширшої пропаганди виробництва і застосування біопалива

Кома чи кома?

Вітчизняну базову галузь згубить імпортне та нелегальне вугілля

ВУГІЛЛЯ-2013

Ситуація у вугільній галузі сьогодні виходить за межі окремого відомства. Адже проблеми зі збутом продукції, затримки зарплати, перспектива закриття шахт мають негативні соціальні наслідки для цілих територій. Сказати своє слово в обговоренні проблеми вирішили й українські вчені. Тему академічних слухань, які відбулися в Інституті економіки промисловості НАН України, назвали не по-академічному: «Розвиток вугільної промисловості України: згортати нерезонно розвивати». Де поставити кому, аби ключова галузь не опинилася, даруйте за каламбур, у комі, дискутували науковці із Донецька, Дніпропетровська, Києва.

КОМЕНТАР

Олександр Амоша, академік НАН України:

— Останніми роками в Україні поширюється ідея перетворення вітчизняної вугільної галузі на основне джерело енергоносіїв для національної економіки під гаслом: «Вітчизняне вугілля замість імпортного газу». Однак, зважаючи на стан і потенціал української вугільної галузі та враховуючи світові тенденції у сфері енергозабезпечення, ця автаркічна по суті ідея є сумнівною. І тепер, і в перспективі не слід виключати необхідності імпорту енергоносіїв, і в тому числі вугілля, з диверсифікацією джерел постачання і, звісно, за умов відповідного розвитку транспортної інфраструктури, зокрема, портового господарства. Водночас не підлягає сумніву необхідність збереження і подальшого розвитку вітчизняної вугільної промисловості як певного гаранта енергетичної безпеки країни.

Академік НАН України Анатолій Булат, народний депутат України Юхим Звягільський, академік НАН України Олександр Амоша під час академічних слухань.

«За рівнем інвестиційної активності Україна не відновила становище до 1990 року. Але якщо оцінити ситуацію у сукупному споживанні, вона незадовільна в усіх складових. Достатньо подивитися на дороги навколо Києва та інших великих міст — вони наче після бомбардування. Те ж саме з інфраструктурою. Зрозуміло, ми сьогодні стоїмо перед вибором: або робимо різкий поворот до нарощування наших зусиль і, відповідно, — зростання рівня споживання, — або ми продовжуємо помилкову політику останніх 20 років, коли намагалися підтримувати сферу споживання найрізноманітнішими способами, але, врешті-решт, опинилися в заручниках цієї системи», — переконаний академік НАН України Валерій Геєць.

За його словами, величезна кількість товарів, які могли б виробляти в Україні, імпортуються. «Вугілля, сталь і хліб — за багатьма цими позиціями країна втратила колишні позиції», — констатував академік. Тому Національна академія наук спільно із Інститутом економіки промисловості запланувала провести низку зустрічей із промисловцями та вченими та визначити напрямки розвитку економіки.

«Повірте моєму досвіду — гроші в цій країні є. І їх достатньо багато. Інше питання, яким чином їх мобілізувати, щоб вони вирішували ті завдання, про які ми говоримо. Сама держава зі своїм фінансовим ресурсом розв'язати ці проблеми не здатна», — додав В. Геєць.

ПРЯМА МОВА

«До України протягом останніх п'яти років щороку завозять від 10 до 12 мільйонів тонн коксівного вугілля. І завозять за ціною приблизно на 20—25 відсотків вищою за ціну українського вугілля. І держава, й уряд роблять вигляд, що нічого не відбувається, — підкреслив народний депутат України, доктор технічних наук Юхим Звягільський, який узяв участь у слуханнях. — У той же час із нелегальних шахт-копанок видобувають такий самий обсяг вугілля. Але не на тачках же його вивозять, а у вагонах, по державній залізниці! Хтось реалізовує, хтось купує, хтось торгує, використовує як енергоносій. І це вугілля має нелегальний збут. Це, за великим рахунком, я вважаю, злочин у державному масштабі».

Держава не вживає всіх законних заходів, щоб зруйнувати ситуацію, яка склалася, зазначив народний депутат: «Якщо все залишити без змін, то протягом найближчого десятиріччя Україна залишиться без власного вугілля, шахтарі — без роботи, металурги і хіміки — без власної сировини. Перед нащадками ми повинні зробити все, щоб зберегти власну українську вугільну промисловість».

Такі зустрічі, вважає голова Донецького наукового центру, академік Володимир Шевченко, означають відродження традиції тісного співробітництва промисловців, науки і влади. «Такі стосунки ми називали рівноправним трикутником, у кутах якого стоять учені, промисловці та управлінці. Це поєднання завжди приносило успіх. На жаль, останніми роками цей трикутник «зліг» на одну лінію: управлінці відійшли від цього принципу».

Юхим Звягільський назвав два шляхи розв'язання проблем вугільної галузі: «Це насамперед створення вугільної галузі цілком нової економічної якості за рахунок насамперед модернізації діючих шахт зі значними запасами вугілля. Маю на увазі не лише впровадження нової техніки, а й схем і систем підготовки. Крім того, реформування шахтного фонду із максимально можливим об'єднанням підземних виробок та оптимізація їх поверхневих комплексів. Доцільно такі проекти організовувати в рамках державно-приватного партнерства».

Другим шляхом депутат назвав «високий рівень захисту вугільної промисловості від зовнішньої експансії» шляхом запровадження квот, мита та інших заходів, які обмежують імпорт палива. Пропозицію підтримали інші учасники слухань. Подальший розвиток галузі залежить від вирішення двох глобальних завдань — техніко-технологічної модернізації та її реформування відповідно до ринкових умов. Сьогодні половину вугілля, яке видобувається в Україні, дають приватні шахти. Вони демонструють кращі результати роботи, порівняно з державними вугільними підприємствами. Тому, на думку вчених, потрібно підтримувати не лише державні, а й приватні шахти, які реалізують великі капітальні проекти.

Та чи не головною проблемою галузі експерти назвали відсутність конкурентного середовища. Економічні відносини в галузі залишаються непрозорими, ринок вугільної продукції — зарегульованим, а розподіл бюджетних коштів — незрозумілим громадськості.

Заходи із реформування вугільної промисловості мають знайти відображення у програмі розвитку галузі на період до 2030 року, яка зараз розробляється. При цьому науковці висловили побажання проводити реформи послідовно і без «кампанійщини». На жаль, досвід останніх 15—16 років засвідчив, що програм у ключовій галузі не бракувало, — бракувало їх виконання. Навіть закриття нерентабельних шахт перетворилося на болісний і тривалий процес, який до того ж влітає в чималу копієчку з бюджету.

Ліна КУЩ.
Донецька область.
Фото автора.

ЦИФРИ І ФАКТИ

У січні 2013 року в Україні видобуто 6 956 тисяч тонн вугілля — на 290 тисяч менше, ніж за такий же період минулого року. В тому числі — 2 070 тисяч тонн коксівного палива (мінус 75 тисяч тонн) та 4 887 тисяч енергетичного (мінус 216 тисяч тонн).

В галузі працюють 170 тисяч осіб (на 3,8 тисячі менше, ніж рік тому). Середньомісячна заробітна плата працівників із видобутку вугілля — 5 642 гривні.

ОГОЛОШЕННЯ

Саксаганський суд м.Кривого Рогу викликає громадянку Каплун Антоніну Тимофіївну у судове засідання на 18 березня 2013 року на 10 годину 20 хвилин за адресою м. Кривий Ріг вул. Демиденко, 6 (а), зал № 5 як відповідача по цивільній справі № 435/10056/12 (2/435/3465/12) за позовом Калашник Ірини Павлівни до Каплун Антоніни Тимофіївни про визнання недійсним свідоцтва про право на спадщину. При собі мати документи, які посвідчують особу. При неможливості з'явитись у судове засідання повідомити суд про причини неявки. У разі неявки у судове засідання без поважних причин та неповідомлення про причини неявки до суду справа буде розглянута за відсутністю відповідача на підставі наявних по справі доказів.

Суддя Ан О.В.

В оголошенні, надрукованому в газеті "Голос України" від 09 лютого 2013 року №27 (5527), про визнання боржника, ТОВ "Дабл-р" (ЄДРПОУ: 35250792, Юридична адреса: 04070, м. Київ, вул. Ярославська, буд. 56-А, Банківські реквізити: р/р № 26002008529001 в ПАТ "Юнекс Банк" м. Київ, МФО 322539) банкрутом та відкриття ліквідаційної процедури, у зв'язку з допущеною технічною помилкою, фразу: "Претензії кредиторів приймаються протягом тридцяти днів з дня публікації цього оголошення на адресу ліквідатора: 04050, м. Київ, вулиця М. Пимоненка, 13, БЦ "Форум", офіс 6-А /17" вважати недійсною. Недійсну фразу замінити на: "Претензії кредиторів приймаються протягом двох місяців з дня публікації цього оголошення на адресу ліквідатора: 04050, м. Київ, вулиця М. Пимоненка, 13, БЦ "Форум", офіс 6-А/17".

Оболонський районний суд м. Києва викликає Ткачук Тамару Костянтинівну як відповідача по цивільній справі № 2/756/1336/13 за позовом Дриги Дмитра Михайловича про стягнення безпідставно отриманих коштів в судове засідання на 04 березня 2013 року на 15:10 годин.

Адреса суду м. Київ, вул. Тимошенка, 2-є, каб. 18, суддя Васалатій К. А.

Наслідки неявки в судове засідання особи, яка бере участь у справі, передбачено ст.ст. 169,170 ЦПК України, ст. 185-3 КпАП України.

Постановою осподарського суду Київської області (01032, м. Київ, вул. Комінтерну. 16) від 16.01.2013р. у справі № Б3/273-09 Повне товариство "Сапіро" (ЄДРПОУ 24208679, вул. Соборна, буд. 27, кв. 9, м. Фастів, Київська область, 08500, р/р 26007301320336 в філії "Відділення Промінвестбанку в м. Фастів Київської області", МФО 321422) визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Куліченка Максима Валерійовича, ліцензія серії АВ №499026 від 25.11.09р., адреса: 04053. м. Київ, вул. Гоголівська, 48, оф.12. т. 0675023393).

Постановою Господарського суду м. Києва (01030, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-б) від 04.02.2013 по справі № 5011-50/9751-2012, ТОВ "ОЙКОС УКРАЇНА ФАРБА" (01103, м. Київ, вул. Кіквідзе, 11, код ЄДРПОУ 34730360) визнано банкрутом та відкрита ліквідаційна процедура.

Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Домбровського Є.В. (ліцензія АВ № 547880 від 17.11.2010 року, 02091, м. Київ, вул. Харківське шосе, 168-а, кв.163). Претензії кредиторів приймаються протягом місяця.

ПрАТ "СК "Українська страхова група" повідомляє про втрату полісів та стікерів серії АА: 706480, 706484-706486, 706555, 706659, 706697, 706701, 706836, 706840-706844, 706930, 713252, 713260, 713268, 713456-713465, 713518-713525, 713530, 726123, 736826, 736899, 736602, 736908-736920, 742112, 742116, 742125, 742239, 749666, 749672, 5745301-5745303, 5745305, 6871518 та просить вважати їх недійсними.

У селі Іванівка Білозерського району на Херсонщині двоє місцевих мешканців у шторм відправилися рибалити на Дніпро. Промисел закінчився тим, що хиткий човник перекинувся, 22–річний рибалка потонув, а його старший напарник дістався суходолу, *повідомляє наш кореспондент Сергій ЯНОВСЬКИЙ*

Міністр соцполітики Наталія Королевська сподівається, що в бюджет–2014 буде закладено новий прожитковий мінімум. Про це вона сказала, перебуваючи у Харкові з робочою поїздкою, *повідомляє Укрінформ*

Про столицю — від першої особи

На запитання «Голосу України» відповідає голова Київської міської державної адміністрації Олександр Попов

Протягом тривалого часу на шпальтах «Голосу України» порушувалося чимало важливих проблем життя столиці в багатьох галузях. Йшлося здебільшого про господарську діяльність КМДА, про те, як вирішуються актуальні питання буття городян. Критичні кореспонденції надсилалися керівникам не лише відповідних управлінь і підрозділів адміністрації, а й її голові Олександру Попову.

Читачі «Голосу України» пропонували: «Зустріньтеся з головою КМДА і запитайте про справи в столиці».

Отож на запитання редакції відповідає голова Київської міськдержадміністрації Олександр ПОПОВ.

Про пріоритети

— Олександре Павловичу, ви прийшли до адміністрації у час, коли місто охопив чи не найбільший безлад мало не за всю його новітню історію. Зрозуміло, взятися за все й відразу неможливо. Очевидно ви визначили для себе певні пріоритети. Якщо так, то які саме, і чи вдалося на цих напрямах досягти наміченого?

— Таких пріоритетів три, і вони всі однакові за значенням. Це, безперечно, активи, які дають людям роботу: стратегічні підприємства, які практично були приватизовані або дійшли до приватизації: «Київводоканал», «Київміськбуд», «Київгаз» та багато інших. Крім того, йдеться про величезну кількість активів, пов'язаних із землею, в тому числі — зелені зони. Ми повернули місту понад три тисячі гектарів землі. Чому саме це? Передовсім тому, що з киянами повелися несправедливо. Крім того, це — основа для формування нашої фінансової системи. З тим щоб Київ мав можливість розвиватися...

Друге важливе питання — підготовка до Євро-2012. Стан справ був такий запущений, а час втрачений, що потрібно було вже працювати 25 годин на добу. Кияни переконалися, що ми пройшли цей етап успішно. Я б навіть сказав, зроблено більше, ніж очікували.

І нарешті, питання соціального захисту. На середину 2010-го — зарплата у бюджетній сфері, на жаль, не відповідала тогочасним викликам. Тож ми порушили питання про можливість її підвищення. Було досягнуто бюджетного фінансування у повному обсязі, поновлено муніципальні 20-відсоткові надбавки, запроваджене додаткове системне протягом року фінансування незахищеніших верств населення. Наприклад, у галузі охорони здоров'я за останні два роки збільшено фінансування вдвічі.

— Повернуто активи, запроваджено надбавки... Але чи відчули це пересічні громадяни, як це підвищило їхній рівень життя?

— Звичайно, що підвищило. Наприклад, «Київміськбуд», котрий два роки тому, коли я обійняв посаду, був у приватній власності. Нині 90% його акцій належать місту. Що таке «Київміськбуд» сьогодні? Це — наш генеральний партнер у будівництві соціального житла і всіх програм доступного житла. У 2011—2012 рр. ми вийшли на рекордні показники будівництва житла в Києві — рекордні за всю історію України як соціалістичної, так і незалежної. Ми будуємо 1,5 млн. квадратних метрів щороку! Такого ніколи не було. І частка «Київміськбуду» — одна з найвагоміших...

— Ви згадали про соціальне житло.

— В планах — спорудити 2 млн. кв. м! Про таке навіть мріяти донедавна не можна було. Ця програма відпрацьовується разом з урядом: 70 на 30 відсотків — іпотечне кредитування. І наша міська участь у додатковому фінансуванні програм: 20% доплачуємо з міського бюджету — для працівників бюджетної сфери — учителів, лікарів...

Про ситуацію в житлово–комунальному господарстві...

— Питання з питань — ЖЕКи. Відбулася приватизація житла, що мало б спричинити нові форми відносин, а функції цих контор залишилися такими само, як за радянських часів. Тоді вони відповідали за стан дахів, підвалів, сходів, під'їздів, ліфтів, комунікацій. А хто нині відповідає за їх утримання, хто має це ремонтувати у разі зношеності?

—Так, форма власності змінилася, але власники не усвідомили, що, приватизувавши квартиру, вони приватизували також усе, що навколо, і разом із сусідами відповідають за експлуатацію будинку. У квартплаті, яку ми сплачуємо, не закладено кошти на ремонти дахів, підвалів. Для цього треба підвищувати тарифи. Ми на це не йдемо. Усі роботи, які проводяться по підвалах або дахах, це те, що додатково спрямовується з місцевого бюджету. Цього року на ремонт покрівель спрямуємо 20 млн. грн.: відремонтуємо ті, на стан яких скаржається мешканці.

Я — один із авторів закону про реформування комунального господарства. Але для того щоб провести таку реформу, потрібна державна політика, пов'язана з реалізацією прописаних у ній заходів і, безперечно, їх фінансова підтримка. Хоч із прийняттям закону дещо збільшилися обсяги фінансування ЖКГ, але цього недостатньо, щоб провести за означений час реформування галузі. Тож і це питання, на жаль, відстає від сучасних викликів.

— Тим часом будинки руйнуються...

— На жаль. Ми поновили програми їх капітального ремонту, благоустрою подвір'їв, міжквартальних проїздів, проекти будинкового вуличного освітлення, реконструкції ліфтів. Минулого і позаминулого років спрямували близько 400 млн. грн., може, навіть півмільярда, на те, щоб розв'язати ці проблеми. Цього мало. Але враховуючи, що було досі, то це в 10 разів більше. До того ж торік запровадили такий підхід: не розсіювали ресурси, а визначали будинки, які треба ремонтувати, і комплексно виконали всі роботи. Це відразу зовсім інша якість. У нас є кошти на початок цих робіт, та й до кінця цього року ще додамо. Та для ефективного управління житловим фондом вартість комунальних послуг повинна бути іншою, значно вищою. Але в нинішніх умовах ми не можемо підвищити тариф, тому виходимо з наявних ресурсів.

Кращий варіант розв'язання цієї проблеми — участь самих мешканців у організації управління. Це — об'єднання співвласників — форма, яка нині дозволяє з цим справитися. Якщо є бажання організувати їх, то адміністрація готова надавати фінансову підтримку. Наприклад, зараз відпрацьовуємо широкомасштабну програму щодо реконструкції ліфтів або заміни їх, і можемо розпочати це з ОСББ чи житлових кооперативів, чи там, де хочуть організувати такі об'єднання. Слід відзначити, що тенденція до збільшення їх кількості є, але розвивається вона аж надто повільно.

Про забудову

— Ситуацію навколо будинку поблизу станції метро «Театральна», а нині Музею історії Києва — якось вирішено?

— Ми не можемо діяти поза законом. Коли я до цього питання долучився, всі документи були оформлені таким чином, що є виграні-програні суди і є рішення суду, що будинок споруджений законно. Тобто у мене був єдиний вихід у цій ситуації — твердо сказати: те, що ви зробили, киянам не подобається. І ви це зробили проти їхньої волі. Якщо так, то тепер віддайте це Києву. Результат: об'єкт вартістю 80 млн. переданий безплатно владі, і зараз тут — Музей історії Києва. Підіть, подивіться, як працює музей. Там постійно екскурсії. Я це питання вирішував не самотужки, а разом з гуманітарною громадською радою, до складу якої входять Герої України, відомі люди, які справді з повагою ставляться до Києва. Я з ними радився, і вони сказали: «Це добре». Ми разом відкривали музей...

Про «МАФізацію»

— МАФи особливо допікають на підходах до станцій метрополітену, де територія перетворена на базари, зупинках іншого громадського транспорту.

— Приберемо всі. Реальність така: як тільки почну це робити, у мене буде купа депутатів, захисників підприємців малого та середнього бізнесу — з різними мандатами і таке інше. Тому я до вирішення цього питання ретельно готуюсь, бо воно корумповане наскрізь! Торік ми провели велику роботу з обліку МАФів, сплати податків. Після першої хвилі їх легалізації отримали до міського бюджету 60 млн. грн. Бо вони стоять і нічого не платять — це нонсенс! Торік уперше отримали 60 млн. Зараз підготували ще одне рішення міської ради відносно нашої політики. А щодо МАФів поблизу станцій метро, об'єктів, які поруч, то позносимо їх усі. Але до цього слід готуватися, щоб мене не змогли звинуватити в тому, ніби я це роблю незаконно.

Про зелені зони

— Площа «зеленого» Києва неухильно зменшується, про що неодноразово йшлося у матеріалах «Голосу України».

— Я все роблю, щоб це припинити. Але рішення про надання цих ділянок забудовникам були прийняті раніше. Рішення, за які мені було б соромно, я не приймав. Ці питання — 2004—2005 років і до першого півріччя 2010-го. Тоді підписані всі дозвільні документи. Нині у цих підприємств уже немає потреби щось просити у влади — вони просто роблять своє. З моїм приходом все це припинено. Мені зараз доводиться «гасити пожежу» — разом з правоохоронцями зупиняти будівництво. Після того як зрубано перші дерева, ми реагуємо, починається процес з'ясування — відповідно до законодавства. Адже сьогодні діє закон України спеціально для Києва, який не дозволяє зносити зелені насадження. Ми ним дуже активно користуємося. Над цим працюють також прокуратура, суди.

— Гідропарк і заповідний Труханів острів...

— На Гідропарку є, по-перше, спортивна зона з пляжним футболом, волейболом, баскетболом. Ми весною хочемо впорядкувати цю частину парку, нині ремонтуємо Венеціанський міст... Плануємо зробити маршрути для велосипедистів. Ця територія має розвиватися тільки як пляжна або для спорту.

— Набережна Дніпра...

— Днями я зустрічався з природоохоронним прокурором і доручив йому розібратися з цим питанням. Ви цілком об'єктивно його порушуєте. Найближчим часом ситуацію з'ясуємо.

23 лютого 2012 — ритуал пам'яті з нагоди Дня захисника Вітчизни.

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ та Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Не розсіювали ресурси, а визначали будинки, які треба ремонтувати, і комплексно виконали всі роботи

Старики–розбійники: міліція оголосила війну пенсіонерам

РЕАЛІЇ

Головними винуватцями розвитку стихійної торгівлі дніпропетровські правоохоронці називають пенсіонерів. Саме вони, за словами керівництва обласної міліції, дають 70 відсотків всіх правопорушень, пов'язаних із незаконною торгівлею. Куди там мафії і контрабандистам...

Панель захопили торговці

Намагаючись заробити зовсім незайву копійчину до крихітної пенсії, наші старики виходять «на панель», точніше, на асфальт міських і сільських вулиць. У своєму природному бажанні вижити, вони псують всі показники у звітах вартових правопорядку. Бач, не бажають бути глибоко задоволеними тією турботою держави про них, про яку дедалі частіше сурмить нинішня влада.

«Переважна більшість стихійних торговців — майже 70 відсотків -це пенсіонери, здебільшого бабусі, які торгують усіляким дріб'язком, — заявив у Дніпропетровській філії Інституту Горшеніна старший інспектор з особливих доручень відділу дільничних інспекторів міліції ГУ МВС України в області Олександр Голуб'ятників. Він вважає, що зі стихійною торгівлею дуже важко боротися, і одних лише сил міліції тут недостатньо. «Потрібні зусилля місцевої влади, щоб створювати пільгові місця на ринках. Але насамперед самим покупцям потрібно відмовитися від покупок на стихійних ринках. Не буде попиту — не буде й пропозиції», — радить майор міліції.

За весь минулий рік в області за торгівлю у невстановлених місцях, до адміністративної відповідальності було притягнуто 2,2 тисячі осіб. Із початку нинішнього — вже 180. У порушників, у тому числі пенсіонерів, можуть запросто конфіскувати майно. У найкращому разі бізнес-старики відбудуться штрафом від 17 до 240 гривень.

Чого не зробиш за палку

У сільській місцевості боротися з пенсіонерами начебто значно складніше — не придумали ще в законодавстві поняття «стихійна торгівля на селі». Ну нічого: вартові правопорядку знайшли простий вихід і запросто притягують «мафіозі з цілком» до відповідальності за порушення правил благоустрою населеного пункту. Повісивши на нелегала статтю 152 Адміністративного кодексу України, можна сміливо виставляти йому штраф від 340 до 1700 гривень.

Тобто «бізнесує» бабуся шкарпетками, а поруч упевнено розташувалися стійки з мобільниками походження типу «купіть: майже новий, але без документів». Правоохоронець, який виявив і переміг кожного з цих персонажів, отримує ту таки «палку» у звітах. Хоч простіше «викоренити», а з ким «порєшать» й обмежитися попередженням — це нескладне завдання вирішуйте самі.

Закон суворий, але люди — з розумінням

Справді, проблема стихійної торгівлі в регіоні була й залишається. І лідерство в ній тримають аж ніяк не пенсіонери із дріб'язком. Так, на багатолюдній площі Островського обласного центру впевнено влаштувалися торговці м'ясними й рибними товарами, «кондитеркою». Усе це — просто із землі, в моторошній антисанітарії, з огидним запахом і, звісно, без документів.

А як упевнено почуваються реалізатори контрафактної продукції — тих таки дисків, наприклад. На спробу журналістів зафіксувати їх на фотокамеру можуть запросто силу застосувати — почуття безкарності й уседозволеності роками прищеплювалося. Днями, до речі, так і сталося з колегами з місцевого телеканалу, що знімали репортаж про стихійну торгівлю. І побоювання «серйозних людей» мають під собою грунт — нещодавно саме завдяки втручанню дніпропетровських журналістів удалося ліквідувати стихійну торгівлю на вул. Калиновій, а її організаторів, власників павільйонів, притягти до відповідальності.

Усього цього правоохоронці не помічають - адже це «лише 30 відсотків». Хоча тут штрафи передбачено значно вищі — від 170 до 3,4 тисячі гривень із конфіскацією товару. А отже, і розмір «відкатів» серйозніший — чи варто таких у звіти вставляти? Хоча, за словами Олександра Голуб'ятникова, за це торік було оштрафовано 280 осіб, у нинішньому році — вже 26. Нагадаю, бабусь покарали майже в 8 разів більше.

Уже ми їх давили–давили...

Моя знайома вже не перший рік торгує консервацією власного виробництва на проспекті Гагаріна — неподалік особняка міського голови Дніпропетровська Івана Куличенка й аптеки, в якій залишається більша частина виторгу. Вирощені на дачі огірочки-помідорчики, малина та смородина розлітаються на ура. Усе розкладено на свіжому рушнику, закінчила «робочий день» — завжди прибере за собою. На запитання: «Чого на ринок не йде зі своїм товаром?» пенсіонерка відповідає: «А куди йти? Нагорний ринок розігнали, на «Підстанцію» не проткнутися. Усе давно поділено. Щоб вклізти, потрібно стільки заплатити, що й не наторгуєш. А ще за лабораторні висновки тощо. Вже краще питання на місці вирішувати».

Траплялося бути свідком, як правоохоронці приймали готівку за незаконну торгівлю овочами, в тому числі й у районі проспекту Гагаріна, просто на місці. У розмові з нелегалами з'ясував, що ставка порівняно невелика, але регулярна. «Зате ми можемо швидко і недорого розпродатися й повернутися додому», — розповіла мені гостя із сусіднього Дніпродзержинська.

Донедавна такий осередок стихійної торгівлі був і на автовокзалі міста Верхньодніпровська. 5—6 пенсіонерів, переважно жителі навколишніх сіл, діставалися до райцентру на автобусах, продавали молоко й овочі — переважно постійним клієнтам — й вирушали додому господарювати, щоб і далі годувати городян. Кому це завадило — невідомо: чи то місцевій владі, а чи то господарям сусідніх павільйонів. Але замість того, щоб обладнати столи й дозволити селянам торгувати, а городянам купувати свіжу, смачну й недорогу продукцію, «лавочку» прикрили. Тепер усе чудово — пенсіонерів переможено.

Післямова

Але всі вони згодні з тим, що ситуація принизлива й цинічна. Борються не з явищем, а з його проявом. І, схоже, контролерів вона цілком улаштовує. Владу — тим паче. Віддавши сили і здоров'я колись могутній країні, замість заслуженого відпочинку старики отримують «заслужене» покарання. За милість вважають, якщо їх «не помітять», не обберуть і не проженуть. Отже, день вдалий. Спасибі, Господи!

Володимир РИБАЛЬЧЕНКО.
Дніпропетровська область.

Фотоетюд Анастасії СИРОТКІНОЇ.

ДО РЕЧІ

Мої сусіди настійливо радять бути обережним під час вибору заморських фруктів і овочів — особливо в тих, хто торгує вздовж вулиці Інженерної обласного центру. За словами Олександра, там запросто можуть запропонувати товар... зі смітника. Чоловік розповів, що формуються цілі бригади, які централізовано вивозяться у місця, куди супермаркети викидають залежані й такі, що почали псуватися, помідори, огірки, цитрусові тощо. Потім усе це цілком реально зустріти на Інженерній за дуже низькою ціною.

МИТНИЦЯ

Вилучили незадекларовану норку

Чопські інспектори на митному посту «Лужанка» вилучили 700 шкурок норки, що їх намагалися завезти до України наші співвітчизники без сплати митних платежів.

Перетинали українсько-угорський кордон чоловік і жінка на автомобілі опівночі. Під час проходження митного контролю громадяни свідомо обрали «зелений коридор», тим самим підтверджуючи, що не переміщують товар, який підлягає обов'язковому декларуванню та оподаткуванню. Втім, митники вирішили провести поглиблений огляд автомобіля. І недаремно: у багажному відсіку та на задньому сидінні виявили дві сумки з необробленими шкурками норки. За не внесені до митної декларації хутрові шкурки коричневого та білого кольору вагою 116 кг (**на знімку**) належало сплатити митні платежі . Складено протоколи. За попередньою оцінкою, хутро коштує майже 300 тисяч гривень (підлягає обов'язковим митним платежам).

Довідка прес–служби

Згідно з п. 1 ст. 374 МК України товари (крім підакцизних), сумарна фактурна вартість яких не перевищує еквівалент 500 євро та/або сумарна вага яких не перевищує 50 кг, що ввозяться громадянами на митну територію України у ручній поклажі та/або у супроводжуваному багажі через інші, ніж відкриті для повітряного сполучення, пункти пропуску через державний кордон України, не підлягають письмовому декларуванню та не є об'єктами оподаткування митними платежами. Згідно з п.2 цієї статті товари (крім підакцизних), що ввозяться громадянами у ручній поклажі та/або у супроводжуваному багажі, сумарна фактурна вартість та/або загальна вага яких перевищують обмеження, встановлені частиною першою цієї статті, але загальна фактурна вартість яких не перевищує еквівалент 10000 євро, підлягають письмовому декларуванню та оподатковуються ввізним митом за ставкою 10 відсотків і податком на додану вартість.

Василь НИТКА.
Закарпатська область.

Фото прес-служби установи.

Депортовані вимагають справедливості

Громадська організація «Конгрес українців Холмщини та Підляшшя» надіслала відкрите звернення Голові Верховної Ради України Володимирові Рибаку та лідерам депутатських фракцій.

Ідеться про те, що у 1944—1946 роках 500 тисяч українців було депортовано з їхніх правічних земель: **Холмщини, Підляшшя, Лемківщини, Надсяння**.

Ця акція офіційно називалася «добровільною евакуацією», закріпленою 9 вересня 1944 року угодою між Національним комітетом визволення Польщі та УРСР, хоч вони й не були суб'єктами міжнародного права і не мали права підписувати таку угоду. Перед і під час депортації, а саме у 1943—1945 роках, українське населення опинилося у трагічному становищі: **виїзд чи невиїзд був питанням життя або смерті**. На Холмщині діяли: Армія крайова, Армія людова, Народові сили збройні, «Вільність і непідлеглість», Батальйони хлопські, Армія зелена та інші. Від них людей ніхто не захистив, загинуло десятки тисяч **українців**, зруйновано сотні святинь, спалено 300 сіл. Ліквідовано весь етнос західної гілки українського народу, знищено цілий пласт духовної і матеріальної культури. Ліквідовано 102 тисячі господарств на 461 тисячі гектарів землі на суму 5,6 мільярда злотих. Покинуто 89 тис. житлових та 160 тис. господарських будівель на загальну суму 615,8 млн. злотих.

Далі у зверненні сказано: «угодою про **«евакуацію» передбачено компенсацію** втраченого та повернення землі в тих розмірах, якими володіли евакуйовані, але не більше **15 гектарів** на господарство. Це не що інше, як цинізм, бо яку землю можна було отримати у колгоспах, куди загнали виселених? Відбулося насильне вигнання та пограбування особистого майна — **це злочин, за який потрібно відповідати перед судом.** Якщо уже немає винуватців, то є їх правонаступники. **Ніколи не пізно компенсувати пограбоване**. В УРСР про компенсації годі було думати, цю тему замовчували. Водночас звертаємося з проханням **не утотожнювати** депортацію 1944—1945 років до УРСР з акцією **«Вісла»** 1947 року, внутрішньопольським переселенням 140 тисяч українців на захід Польщі. На той час, коли здійснювали акцію «Вісла», **500 тисяч українців уже «насолоджувалися колгоспним раєм» в УРСР**. Сенат Республіки Польща своєю постановою від 3 серпня 1990 року засудив акцію **«Вісла»**. Отже, Польща виправила кривди, заподіяні акцією «Вісла». **А в Україні? Наші неодноразові звернення були проігноровані** органами виконавчої та законодавчої влади. Минуло 65 років, але і досі трагічна сторінка в історії українського народу не отримала політично-правової оцінки на державному і міжнародному рівнях, що призвело до цілої низки проблем. **Навіть тепер, у незалежній Україні, не хочуть почути депортованих.**

Ми можемо не дочекатися справедливої політико-правової оцінки депортації українців у 1944—1945 роках. Нашу **пам'ять і біль ми передаємо нашим нащадкам**, серед них є багато таких, що досягли певних висот у суспільстві, стали докторами і кандидатами наук, заслуженими працівниками мистецтва, культури, виробництва, медицини тощо, внесли вагомий внесок у розбудову незалежної України. **Маємо велику надію на Верховну Раду сьомого скликання і на вас, шановні народні депутати, ми ж за вас голосували! Звертаємося до вас із проханням:**

1) призначити парламентські слухання;

2) дати політико-правову оцінку виселенню;

3) надати виселеним та їхнім дітям статус депортованих (нам набридло мати статус «переселенця», чути слово, в яке вкладається відтінок меншовартості);

4) вирішити питання відшкодувань моральних і матеріальних збитків;

5) спростити процедуру перетину кордону вихідцям з Холмщини, Підляшшя, Лемківщини і Надсяння та їх дітям з метою відвідування рідних сіл, прадідівських могил».

Звернення підписали:

голова всеукраїнської організації «Конгрес українців Холмщини і Підляшшя» Олександр Боровик та голови обласних осередків Київської, Львівської, Чернівецької, Рівненської, Волинської, Івано-Франківської, Закарпатської, Запорізької, Дніпропетровської, Миколаївської, Одеської областей та АР Крим.

Хоч на дорозі помирай...

КРИК ПРО ДОПОМОГУ

Ще пам'ятаємо ті часи, коли влада дбала про рівень медичного обслуговування в країні, — час від часу відкривала нові лікарні, щоб забезпечити якісну допомогу всім, хто її потребує. Тепер владні структури тільки й роблять, що затверджують нові реформи та закони, від яких лише гіршає.

Чергове реформування в медичній галузі призвело до закриття лікарень. Тож люди тепер не мають можливості отримати життєво необхідну медичну допомогу.

Опишемо проблему, яка постала перед жителями сіл Бершадського району: Шляхової, Теофілівки, Дяківки, Серединки, Тирлівки. Всі ці населені пункти обслуговує Шляхівська дільнична лікарня, відкрита у 1970 році. Тоді у новоствореного медичного закладу було багато відділень: хірургічне, терапевтичне, гінекологічне, операційне, дитяче, пологове та інші. Працювали в лікарні лише висококваліфіковані лікарі та медсестри, тож люди могли отримати комплексні медичні послуги. Так було раніше...

За останні пару десятків років наша лікарня змінилася до невпізнанності. Більшість відділень закрили, а приміщення, в яких вони розташовувалися, порозбирали, покинувши монолітні стіни та дахи. Працює лишень основний корпус. До минулого року у ньому на лікуванні перебували всі, хто потребував допомоги. Лікар ставив діагноз, призначав лікування і хворий проходив тут потрібний йому курс, перебуваючи в стаціонарі протягом 10—15 днів.

Тепер зробили лише денний стаціонар. Прописав лікар необхідні призначення — і змушений пацієнт щодня ходити на уколи, крапельниці чи процедури.

Від лікарні до Бершаді — 40 км, а до Серединки чи Дяківки —50 км. Пішки такої відстані не здолаєш. Наймати машину також дуже дорого — пенсіонерам це не по кишені.

Є при лікарні, звичайно, дві машини швидкої допомоги, та вони безкоштовно не возять. Отак і виходить: хоч на дорозі помирай...

Жителі сіл Шляхова, Теофілівка, Дяківка, Серединка, Тирлівка Бершадського району Вінницької області.

ФОТО З КОНВЕРТА

«Немає кращого видовища, ніж коли в небі кружляють голуби», — вважає досвідчений голуб'ятник Анатолій Луцюк.

Льотні, вертуни й декоративні

Він має більше сотні голубів різних порід. Іноді й односельці із задоволенням спостерігають за ними. Адже вертуни під час польоту перевертаються в повітрі, змінюючи напрямок свого лету, льотні — можуть піднятися високо в небо, із землі їх видно, наче крапку.

Вони довго тримаються на одному місці в повітряному потоці. А ще є поштові голуби, декоративні...

Хобі своє Анатолій вважає своєрідним відпочинком для душі, особливо після того, як напрацюється в полі та по господарству (живності і птиці на обійсті в нього дуже багато).

— На жаль, серед голубів, як і поміж людей, бувають випадки, коли голубки — безплідні, але на гнізді вони все одно сидять відведений природою термін, — розповідає Анатолій Луцюк. — Якось я під одну з таких голубок підкинув два курячі яйця, а під другу — гусяче. І що б ви думали: вони... висиділи їх! Хоча термін висиджування курчат удвічі більший, ніж голубами свого потомства. Ось такий материнський інстинкт.

Улюбленці Анатолія, яких він випускав у небо в інших населених пунктах, завжди поверталися додому, інколи навіть раніше за їхнього господаря.

Олександр ФОРМАНЧУК.
Майків Гощанського району Рівненської області.
Фото автора.

ВІЛЬНИЙ МІКРОФОН

Супермаркети за містом — задалеко

Живу я в невеличкому містечку Сколе, що на Львівщині. Населення його — понад 6 тисяч осіб. Більше двох років тому у нас відкрили супермаркет «Рукавичка». Люди одразу відчули його переваги: ціни тут — стабільні і відчутно нижчі, ніж на місцевому ринку, продукція свіжа, на вибір.

Що там казати, торгівці, власники маленьких приватних крамничок окрім належної на курортну зону 20% надбавки ставили ще й свою — торгову. Особливо знущалися над покупцями перед релігійними святами: удвічі, а то й більше підвищували ціни на овочі та м'ясну продукцію.

Про якість товару, розкладеного на звичайних лавах серед базарної пилюки, та про обслуговування окремими горе-продавцями волію мовчати.

Почувши про несподівану новацію одного з відомих депутатів — виведення супермаркетів за межі міста, ми просто жахнулися. Це означає крок назад!

Зрештою, тут не Європа. Авто в селян катма, як і зайвих грошей на транспортні витрати. Зарплата в регіоні у звичайних людей — від 1200 до 2000 гривень. А що казати пенсіонерам? Не судіть по собі, панове депутати, бо ми не у вашій, а ви не в нашій шкурі!

Тож перед тим, як проштовхнути чергову «народну ідею», вам варто хоча б на мить стати на наше місце. Було б цікаво, як би ви виживали? У нас їдалень, де перше, друге і компот коштують 23 гривні, на превеликий жаль, немає. А ваші доходи не йдуть в жодне порівняння з нашими. Ми живемо в реальному світі, а ви — за нашими спинами, нашим коштом. Рахуйтеся з простим людом, бодай про людське око!

Тетяна ЗІНКЕВИЧ.
Сколе Львівської області.

На станції працюватиму або я, або дружина

ПРОБЛЕМА

Нещодавно в нашій сім'ї з'явилася нова проблема. Річ у тім, що я працюю на посаді начальника метеорологічної станції Вознесенська з 1985 року. Моя дружина на цій станції — з липня 1988-го. Вона — технік-метеоролог. У коло наших професійних обов'язків входить: заміри опадів, снігу, вітру, зняття показів термометрів, обробка даних, передання їх до Українського гідрометцентру тощо.

Тепер наша «мудра» влада прийняла так званий закон про корупцію. За ним ми з дружиною не можемо разом працювати, бо, бачте, тут є корупційна складова: вона записує і рахує температуру, кількість опадів і тиск, а я ношу папери на пошту і відправляю.

Розв'язати питання, хто залишиться на робочому місці, нам дозволили до 01.04.2013 р. Скоріше за все, дружина піде з роботи і поїде до Італії міняти памперси літнім людям, бо в Україні роботу у віці «за п'ятдесят» знайти неможливо.

Метеорологічних станцій в Україні — трохи більше сотні. Зокрема, в нашій області таких станцій є п'ять, і на чотирьох із них працюють сімейні династії вже кілька десятків років. Тепер багато людей будуть змушені звільнитися.

Від того, що роботу залишають досвідчені кадри, ліпше не стане і лихоманити службу буде ще довго. Та й теперішня молодь на заробітну плату 1157 гривень не дуже хоче йти. Тим паче, що потрібно відпрацьовувати денні та нічні зміни по 12 годин при температурі +7 градусів за Цельсієм.

Степан ЗІНЮК.
Вознесенськ Миколаївської області.

Дякуємо за статтю

РЕЗОНАНС

Здрастуйте, шановні співробітники редакції газети «Голос України»! До вас звертаються працівники дільниці експедирування преси ЦВПП УДППЗ «Укрпошта» міста Донецька.

Ми дякуємо авторові статті «Семеро з ложкою» Людмилі Ольховській за те, що вона описала проблеми «Укрпошти». Ми не будемо розповідати про наші — вони однакові у всіх поштовиків. Тільки от на аналогічному підприємстві Києва премію отримують 80 відсотків, а ми — 3—5. Єдина надбавка — 10 відсотків від окладу за інтенсивність — це 150 гривень. І ту забрали. От і працюємо за півтори тисячі на місяць.

Дуже сподіваємося, що Прем'єр-міністр М. Азаров прочитає цю статтю та зробить висновки. Адже якщо подумати: чи потрібен нам керівник, що роздуває штати й розкидається державними грішми?

Працівники дільниці експедирування преси ЦВПП УДППЗ «Укрпошта».
Донецьк.

Чим завинили перехожі?

ВЛАСНИКАМ СОБАК

Моя знайома любить собак. Підгодовує їх усюди, де може. У неї вдома є три великі, відгодовані пси. Вона частенько ходить із ними по селищу. Собаки біжать вулицею і час від часу грізно гавкають на перехожих. Хазяйка заспокоює наляканих, мовляв, не бійтеся, вони не вкусять. А мені пояснює:

— Собаки показують, що недаремно їдять хліб.

— Чому ви не залишили їх удома? — цікавлюся.

— А як їх залишити — не хочуть.

— То прив'яжіть.

— Прив'язати? Ні! Своїх собак я не прив'язую.

— То хай бігають по вашому великому подвір'ю. А не на вулиці! Чим завинили перехожі? Ви маєте від своїх собак радість і захист. А перехожі, у кращому випадку, — нервуються від зустрічі з такими улюбленцями чи лякаються...

Та жінці байдуже, що літня людина, бачачи «вовкодавів», відходить убік і, хвилюючись, чекає, поки вони пробіжать. Їй не жаль маленьких школярочок, які скочили, де вище, і благають тьотю про допомогу.

Знайома не бачить проблем оточуючих, не чує моїх аргументів, не помічає обурення. Вона робить так, як хочеться їй. Закон не діє на таких, як вона. Бо, мабуть, не надто чітко розписаний. А може, про нього не знають ні місцева влада, ні власники собак, ні громадяни...

Олена ГОЛОВАЧ.
Київська область.

Фотоетюд Андрія НЕСТЕРЕНКА.

Присвячено роковинам Корюківської трагедії

ПРОДОВЖЕННЯ ТЕМИ

Досвід періоду незалежності України свідчить, що кон'юнктурне використання або тенденційне тлумачення історичного матеріалу, зокрема стосовно минулої війни, перетворює його на знаряддя політичного протистояння, розпалення міжнаціональної ворожнечі, ксенофобії, національної або релігійної нетерпимості з боку окремих політичних формувань та громадських організацій, ускладнює діалог між суспільними, національними, релігійними спільнотами, ставить під загрозу збереження громадської злагоди й територіальної цілісності держави, а також відкриває шлях до маніпулювання історичною свідомістю з боку зовнішніх сил. Про це заявив 27 лютого у Чернігові на конференції, присвяченій 70-річчю Корюківської трагедії, доктор історичних наук, заступник директора Українського інституту національної пам'яті з наукових питань Дмитро Вєдєнєєв.

Історики (зліва направо) Дмитро Вєдєнєєв, Сергій Бутко та Ростислав Пилявець під час перерви дискутують з приводу порушених тем.

Водночас, за його словами, бойова й трудова звитяга доби Великої Вітчизняної є класичним прикладом селекції інформаційного наповнення історичної пам'яті самим народом для набуття самоповаги й сил для розвитку. Крім того, в українському суспільстві, яке швидко набуває розшарованості за майновою, регіональною, етнічною ознаками, спільна пам'ять про міжнародне визнання величі Перемоги може стати одним із важелів порятунку надоособистісної, консолідуючої свідомості громадян, без якої неможливими є легітимність держави та формування громадянської спільноти. Д. Вєдєнєєв підтримав ідею «Голосу України» встановити в Україні 1 березня День пам'яті мирного населення, яке загинуло під час Другої світової війни.

На конференції історик Ростислав Пилявець презентував щойно виданий довідник «Україна під нацистською окупацією: спалені села (1941—1944 рр.)», а бібліограф Вікторія Солонікова — покажчик «Корюківська трагедія: наймасовіший злочин гітлерівців». Сенсаційним було повідомлення кандидата філософських наук Олександра Штоквиша про те, що на обліку НКВС весною 1942 р. стояло 702 партизанські загони, в яких було 24710 осіб. До цього не дуже афішувалося, що рух народних месників практично був повністю контрольований чекістами. Нові подробиці злочинної діяльності окупантів на теренах Чернігівщини оприлюднили доктор історичних наук Микола Бойко, кандидати історичних наук Дмитро Гринь, Лідія Нестеренко та інші.

Сергій ПАВЛЕНКО.
Чернігів.
Фото автора.

Приваблює інвестклімат

1484 долари іноземних інвестицій припадає на одного мешканця Львова. Про це повідомив начальник управління зовнішньоекономічних відносин та інвестицій міської ради Сергій Кіраль. На його думку, кожен другий інвестор, який хоче вкладати кошти в Україну, починає свої кроки з Львова, бо тут значно кращий інвестклімат. Серед переваг Львова називають недорогу робочу силу, чимало навчальних закладів, хороше транспортне сполучення. Серед недоліків — нестачу готових виробничих та офісних приміщень, високу вартість земельних ділянок.

2011 року у Львові працювало 580 підприємств із зарубіжними інвестиціями, а торік — 725.

У структурі інвестицій області частка Львова становить дві третини. Серед галузей перше місце посідає фінансова, друге — промислова, третє — торгова.

Богдан КУШНІР.
Львів.

Ще з лисицями не розібралися, а вже вовки наступають

Ще одне село Запорізької області, Деревецьке, що на Бердянщині, стало зоною лиха. І тут запроваджено двомісячний карантин — після того, як собака покусав доньку свого господаря. Незабаром тварина загинула, а взяті проби показали, що вона хворіла на сказ. Дівчинку було негайно госпіталізовано.

Тим часом окрім лисиць, яких вважають головним джерелом розповсюдження сказу територією області, було зафіксовано й напади вовків на приватні домогосподарства. У селі Новотроїцьке саме сірі розбійники стали причиною загибелі десяти телят.

Зростання популяції вовків у запорізькому степу, як і поява тут вже зовсім екзотичних шакалів, — це наслідок міграції звірів з охопленого війною Північного Кавказу. У попередні роки місцеві мисливці в січні—лютому відстрілювали до 20 вовків. Цього року подібного не сталося. Як повідомив голова Бердянського товариства мисливців та рибалок Георгій Король, причиною тому — дві обставини. По-перше, погода — навіть тоді, коли майже по всій території області лежав сніг, у районі Бердянська все було покрито льодом. По-друге, реорганізації в мисливському господарстві призвели до того, що єгері на якийсь час втратили повноваження.

Леонід СОСНИЦЬКИЙ.
Запоріжжя.

СПОРТ

Переможці поїдуть до Одеси та Сімферополя

Кіокушин карате. У фізкультурно-оздоровчому комплексі Миколаєва 230 спортсменів змагалися за Кубок області. Це щорічні змагання, які обласна федерація з цього виду спорту проводить за підтримки УМВС України у Миколаївській області та управління з питань фізичної культури і спорту облдержадміністрації.

Учасники боролися за перемогу в 40 категоріях. Цей турнір став відбірним на чемпіонат країни серед дорослих, який відбудеться у березні в Одесі, а також на національний чемпіонат серед дітей та юнаків, провести який планують у квітні у Сімферополі. Перше командне місце посів колектив Миколаєва, друге — Первомайська, третє — Снігурівки.

За внесок у розвиток фізичної культури та спорту заступник начальника управління з питань фізичної культури і спорту ОДА Віктор Гінкул вручив дипломи тренерам — викладачам вищої категорії Юрію Галімону та Денису Озерову, майстрам спорту міжнародного класу Євгену Яковенку і Світлані Жегарь.

Директор Федерації кіокушин карате Миколаївської області Ангеліна Миколаєва вручила посвідчення спортсменам, які виконали нормативи першого розряду та кандидата у майстри спорту. А генерал-майор міліції Валентин Парсенюк нагородив найкращих бійців дипломами. Зокрема, чемпіонку України, срібного призера чемпіонату Європи-2012 Дарину Колодєєву; чемпіона України серед юніорів, чемпіона Європи 2012 року Антона Хижинського; володаря Кубка України-2012 серед чоловіків Олександра Грушенка.

Олександра МЕНТЕЛЬ.

Фото надане СЗГ УМВС України в Миколаївській області.

Нам це не потрібно...

Футбол. Нарешті, на набридлу тему — об'єднаний чемпіонат України та Росії — висловився і наставник нашої національної збірної **Михайло Фоменко.**

— Моя думка збігається з офіційною позицією ФФУ. Цей турнір не потрібен нашому футболу, — сказав він. — У нас є свій національний чемпіонат, і ми повинні прагнути, щоб він ставав сильнішим і конкурентоспроможнішим.

За словами тренера, для національної збірної та українського футболу дуже важливо, щоб у складі команд Прем'єр-ліги грало якомога більше вітчизняних виконавців.

Суперник «Шахтаря» спіткнувся

Відбулися матчі 1/4 фіналу розіграшу Кубка Німеччини. Невдало зіграла дортмундська «Боруссія» — суперник «Шахтаря» в Лізі чемпіонів.

«Баварія» (Мюнхен) — «Боруссія» (Дортмунд). 1:0. Гол: Роббен, 43.

«Боруссія»: Вайденфеллер, Пішек, Ф. Сантана, Суботич, Шмельцер, Гетце, Гундоган, Гросскройтц (Блащиковський, 62), Бендер, Ройс (Шибер, 81), Левандовський.

Народилися у нас

Радісна подія відбулася в житті бразильського нападника донецького «Шахтаря» Луїса Адріано: його дружина Камілла народила доньку Алісію.

Як повідомляє клубний сайт «гірників», маля з'явилося на світ зростом 52 см і вагою 3100 грамів у Донецькому обласному клінічному територіальному медичному об'єднанні (ДОКТМО) імені Калініна. Рішення народжувати в Україні батьки прийняли задовго до події.

Канадійок прийматимемо в Криму

Теніс. Матч плей-оф другої Світової групи Кубка Федерації між жіночими збірними України та Канади відбудеться 20—21 квітня в Сімферополі. А конкретніше — на відкритих ґрунтових кортах тенісного клубу «Сітек-Динамо».

ВІСТІ З РІВНЕНЩИНИ

BMW та Mercedes складали в обласному центрі

Через цю оборудку, викриту співробітниками Головного управління податкової міліції ДПС України, їх колегами з Рівненської та Житомирської областей, за попередніми підрахунками, бюджет недоотримав понад 20 мільйонів гривень податків, а також митних платежів.

Йдеться про злочинну діяльність групи осіб з Рівненської і Волинської областей, які лише за минулий рік незаконно ввезли в Україну та продали близько півтисячі автомобілів престижних марок та моделей. Ціна одного такого авто в Україні — понад 50 тисяч доларів США.

Злочинці у країнах ЄС купували автомобілі, завозили до Польщі, де їх розбирали. Легально на територію України потрапляли лише кузови машин. Їх розмитнення у десятки разів дешевше, ніж укомплектованого авто. Решта знятих комплектуючих потрапляли в нашу державу нелегально. Ввезені кузови автомобілів документально оформлялися на підставних осіб, більшість із яких — соціально незахищені верстви населення, які про це навіть не здогадувалися. Спритники від їх імені підробляли фіктивні угоди з підприємствами, які мають дозвільні документи в Україні на складання автомобілів з крупних вузлів. Фактично ж автомобілі збиралися в підпільному цеху в Рівному. Далі підроблялися документи для постановки автомобілів на облік від імені тих же підставних осіб, і вони нібито отримували державні номерні знаки та свідоцтва про реєстрацію транспортних засобів. А вже потім організатори оборудки продавали зібрані авто кінцевим власникам.

За результатами обшуків на території Рівненської та Волинської областей у злочинців вилучено державні номерні знаки, 30 кузовів автомобілів BMW X5, Audi Q7, Mercedes S221, шість зібраних та готових до продажу авто, двигуни, пластини з номерами кузовів та інші комплектуючі й запчастини загальною вартістю близько 8 мільйонів гривень, а також печатки, штампи підприємств, у тому числі закордонних, митниці, готівка в іноземній валюті, еквівалентна 250 тисячам гривень.

Наразі триває досудове розслідування в кримінальному провадженні за ч. 3 ст. 212 Кримінального кодексу України (умисне ухилення від сплати податків в особливо великих розмірах).

На підприємців тиснули

У Рівному виявлено факт протиправного втручання правоохоронців у діяльність суб'єкта господарювання. Про це підприємець повідомив на телефон «гарячої лінії» прокуратури Рівного. Як зазначають у її прес-службі, троє міліціонерів, зловживаючи своїм службовим становищем та порушуючи вимоги законодавства, за відсутності будь-яких підстав провели перевірку діяльності магазину та вилучили товарно-матеріальні цінності. Крім того, встановлено, що складений слідчим міськвідділу міліції протокол огляду — підроблений, оскільки останній участі у перевірці роботи магазину не брав.

З початку року на телефон «гарячої лінії» прокуратури Рівненщини надійшло 24 повідомлення про порушення прав підприємців. Реагуючи на факти тиску з боку контролерів та правоохоронців, органи прокуратури області розпочали три кримінальні провадження, склали один протокол про вчинення корупційного адміністративного правопорушення, внесли 52 подання, за результатами яких до відповідальності вже притягнуто 23 особи.

Олександра ЮРКОВА.
Рівне.

Сім'ї загиблих учасників бойових дій в Афганістані та інших локальних війнах, які проживають у Хмельницькому, отримали додаткові пільги на оплату комунальних послуг. Вони на 50 відсотків більші за пільгу, встановлену законом, *інформує наш кореспондент Ірина Козак*

У Харкові підвищать вартість проїзду в громадському транспорті. За словами міського голови Геннадія КЕРНЕСА, оптимальна ціна у трамваях і тролейбусах становить дві гривні, а в метро — три *(УНН)*

Меркурій з оболонською пропискою

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

— Купуйте молочко, недорого! — жіночка з кравчучкою голосно рекламує «домашній напій» у промисловій пластиковій пляшці.

Поряд — розкіш м'ясного прилавку: тут тобі і биток, і м'якоть, і свинячі ніжки. Прошу продавчиню показати довідку на товар. Жінка реагує специфічно: повертається до мене спиною, як будиночок до лісу з відомої російської казки... Але молока можна й не побачити.

— Сьогодні у мене тільки одна жіночка продає «напій від корівки», — розповідає завідувач лабораторії ветеринарно-санітарної експертизи ринку Ярослава Постой. — А учора не було нікого.

Не хочуть реалізатори йти на офіційний ринок, коли поряд вирує стихійний — дорогою до станції метро Героїв Дніпра. За парканом базару жодних довідок не вимагають, тому молоко тут коштує дешевше — 9—10 гривень за літр.

— Я взагалі за день маю 40 гривень виторгу, та ще й із цього за довідку маю віддавати? — обурюється пенсіонерка Світлана Іванівна. — Та хай їм грець! Все ж від бідності нашої, зрозумійте, від убогості.

Така економія може вилізти споживачеві боком, нагадують ветеринари, коли після дешевого обіду доведеться витрачатися на дороге лікування. Разом з молоком зі стихійного ринку можна отримати туберкульоз та багато інших небезпечних недуг.

Фахівці радять купувати продукти винятково в облаштованих торговельних точках, де кожна партія товару має пройти ветеринарно-санітарну експертизу. «Торік лише на столичному ринку «Оболонь» ветсанлабораторія не допустила до продажу 289 кг неякісного та небезпечного молока, сиру, сметани та інших молокопродуктів, 4 тонни 289 кг овочів та фруктів, а також 404 кг м'яса і продуктів з нього», — розповідає перший заступник директора Державного НДІ з лабораторної діагностики та ветеринарно-санітарної експертизи Віктор Баранов.

Ніна Гапич, лаборант-радіолог лабораторії ветеринарно-санітарної експертизи.

М'ясо великої рогатої худоби передусім перевіряють на сибірку. Нагадаємо, що торік в Мелітополі заражене м'ясо ледь не потрапило на стіл відпочивальників одного з пансіонатів. На щастя, в Києві таких випадків не фіксували. «Водночас наші фахівці виявляли і не допускали до продажу м'ясо, заражене ехінококозом, трихінельозом, фенозом, які теж дуже небезпечні для людини, — нагадує Віктор Баранов. — На легальних ринках сумнівну продукцію не допускають до реалізації. А на стихійних її просто ніхто не перевіряє».

Відлякує стихійних торговців і те, що на перевірку до лабораторії треба привозити цілу тушу разом з печінкою, нирками та іншими нутрощами. Адже лише так можна побачити наслідки певних хвороб. Якщо людина привезла тільки частину туші або сама сумнівається в її якості, таку процедуру вона омине. І збуде товар при дорозі.

— Колись наші продавці тут бунт вчинили — закрили павільйон і самі пішли війною на стихійних конкурентів, — пригадує заступник директора ринку Олексій Ходаковський. — Відтіснили їх аж на той бік вулиці.

Утім, і з цього боку за межами базару можна отримати легкий культурний шок. Біля проїжджої частини одна з жіночок викладає сир і сметану просто на землю, підстеливши газетку. Інша розташувалася в небезпечній близькості до мальовничої «компостної купи» із землі та сміття, яку після зими ще не встигли вивезти з дороги.

Ветлікарі кажуть: боротися з нелегальними ринками мала б міліція. Але вона, схоже, уперто не помічає проблеми.

Ганна ЛУКАНСЬКА.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Розшифровка чорних скриньок триває

Розшифровку чорних скриньок з літака Ан-24, який зазнав аварії 13 лютого в Донецьку, буде завершено протягом місяця з моменту авіакатастрофи. Про це заявив у Донецьку Генеральний прокурор Віктор Пшонка.

За його словами, у слідства залишилося три версії причин трагедії, які мають відношення до професіоналізму пілотів та технічного стану повітряного судна. Крім того, встановлено, що в літаку перебувало 39 пасажирів та 9 членів екіпажу (раніше називали цифру в 52 особи). Серед пасажирів двоє летіли без квитків.

У Донецьку Віктор Пшонка представив нового прокурора області. Ним став Олег Сюсяйло, який раніше обіймав посаду першого заступника прокурора області. Попереднього керівника правоохоронного органу Володимира Вишинського переведено на роботу до Генеральної прокуратури. Олег Сюсяйло працює в органах з 1994 року.

Генеральний прокурор також прокоментував журналістам протести працівників авіакомпанії «Донбасаеро», які у вівторок пікетували обласну раду, привертаючи увагу до виплати заборгованості із зарплати. «Є реальна заборгованість з виплат заробітної плати, вона становить понад 6 мільйонів гривень. Хто дозволив людям не платити заробітну плату? З порушенням закону 442 працівників поставлено на межу звільнення. Я дав завдання новому прокурору оперативно в цьому розібратися», — сказав В. Пшонка.

Ліна КУЦ.

Озимі перезимували без втрат

Озимі на Тернопільщині, під якими зайнято майже 212 тисяч гектарів, непогано перебули зиму: 76—78 відсотків — у доброму стані, решта — у задовільному. Загибелі рослин у господарствах наразі не зафіксували. Селяни готові вийти у поле хоч сьогодні. Відремонтовано 97 відсотків техніки, господарства припасли мінеральні добрива і пальне для весняно-польових робіт. Є 17 тисяч тонн добірного насіння ярих культур. Чекають лише, щоб зійшов сніг, а його на полях області ще багато. Загалом під урожай 2013-го планується відвести майже 507 тисяч гектарів. Активізується робота щодо наведення порядку із сівозмінами. До кінця березня процес укладання угод щодо проектів сівозмін має бути завершений, що дасть змогу ефективніше використовувати найбільше багатство області. Триває інвентаризація земель.

Любов ЛЕВИЦЬКА.

Тернопільська область.

ФОТОФАКТ

У тепличних господарствах триває підготовка до 8 Березня — ці квіти готові до транспортування у торговельні мережі Київської області.

Фото Євгенія МАЛОЛІТКИ/УНІАН.

КАЛЕЙДОСКОП ВІСТЕЙ

Контрабанду зупинило болото

Дільничний інспектор прикордонної служби відділення «Краснопілля» натрапив на тракторну колію, яка від кордону йшла в Україну. Слід привів на околицю села Запсілля, де було виявлено справжній склад запчастин до автомобілів. Викликаний на допомогу наряд знайшов ще й «оптову базу». У тракторному причепі, що загруз у болоті за кілометр від державного кордону, прикордонники виявили запчастини 140 найменувань загальною вартістю майже три чверті мільйона. Тепер вони з'ясовують, хто і куди перевозив товар.

Владислав ЖМУРКОВ.

Сумська область.

Офіцер міліції займався розбійними нападами

Під час спільної спецоперації, проведеної прокуратурою Одеської області та СБУ, було затримано оперуповноваженого одного з райвідділів за підозрою в скоєнні тяжкого злочину.

Офіцер міліції, зловживаючи своїм службовим становищем, організував і скоїв розбійний напад з метою заволодіння коштами і майном одеситів. Міліціонерові в його злочинних планах допомагали раніше засуджені громадяни.

В'ячеслав ВОРОНКОВ.

Одеса.

ЦИФРА

427 млн. грн. становила сума прострочених кредитів у банківських установах Житомирської області на початок року. Понад 20 відсотків банків мають значну питому вагу таких позик у своїх портфелях — від 25 відсотків і більше. Понад половина банківських установ області є збитковими.

Олексій КАВУН.

Поштовики від плати за оренду звільнені

Рішенням Хмельницької міської ради державне підприємство «Хмельницькпошта» звільняється від орендної плати на три наступні роки. Тепер за приміщення комунальної власності, у яких роками працювали відділення зв'язку, поштовики не платитимуть жодної копійки. На такий крок місцева влада пішла, щоб підтримати підприємство та зменшити його витрати. Інакше довелося б закрити відділення пошти у віддалених мікрорайонах міста. Однак зв'язківці зобов'язалися відремонтувати одне з приміщень, для чого необхідно триста тисяч гривень.

Ірина КОЗАК.

Хмельницький.

За новим планом

Чернівці отримають відкоригований Генеральний план, який обговорювали на містобудівній раді. У документі передбачено винесення промислової зони за межі міста та обладнання на цій території біля річки Прут зони відпочинку. Хочуть також перенести деякі медзаклади, зокрема психлікарню та протитуберкульозний диспансер, слідчий ізолятор із Соборної площі. Передбачено два нові кладовища. Також у майбутньому місто переросте у Великі Чернівці, до яких увійдуть навколишні села. Передбачено мале і велике транспортні кільця, об'їзну дорогу. Генеральний план міста розрахований на 25 років. Але відповідно до законодавства він є безстроковим.

Сергій СУЛИМА.

За даними Держстатистики, найменш оплачуваними в Україні є працівники сільського господарства, листоноші, лікарі й будівельники

Зрошувальні магістралі розкрадають кілометрами

На Херсонщині днями було знищено підземну магістраль, якою дорогоцінна в степу вода потрапляла на 130 гектарів полів орендарів та фермерів села Українського. Зловмисники викопали та вивезли півтора кілометра металевих труб діаметром 325 міліметрів, що перебували на балансі сільради. Хтось нажився на продажу дармового брухту, а селяни тепер бідкаються — як підтягнути воду на поля та городи? Новий трубопровід стане в понад півмільйона гривень.

Від набігів моторизованих крадіїв потерпають сільські громади й у сусідніх районах області. Наприкінці минулого року інше угруповання демонтувало та вивезло 190 плит бетонного облицювання каналу К-1 Північно-Рогачицької зрошувальної системи, що постачає воду на 2710 гектарів полів у Херсонській та Запорізькій областях. І хоча учасників оборудки працівники Горностаївського управління водних ресурсів тоді зупинили з черговою порцією плит і викликали міліцію, плити їм не повернули, й збитки ніхто не компенсував. А навіть пряма шкода від дій злочинців перевищила 328 тисяч гривень!

Сергій ЯНОВСЬКИЙ.
Херсонська область.

ФОТОФАКТ

Працівники «Укравтодору» ремонтують дорожнє покриття в районі Борисполя, що на Київщині.

Фото Михайла КОЙФМАНА/УНІАН.

НАМ ПОВІДОМЛЯЮТЬ, ЩО...

...посадовці привласнили кругленьку суму

Державна служба боротьби з економічною злочинністю УМВС України в Миколаївській області викрила факт фіктивних оборудок зі скрапленим газом, що призначався для потреб населення. Під прикриттям керівництва обласна структура з газопостачання та газифікації у 2009-2010 роках незаконно реалізувала підприємствам різних форм власності газу на суму понад 11 мільйонів гривень. Частина блакитного палива призначалася для потреб населення, тому була придбана за пільговими цінами. Державне майно надходило в розпорядження підприємств за домовленістю без відповідного оформлення або за документами, які містили недостовірні відомості. За два роки правопорушники привласнили понад 11 мільйонів гривень. Тепер міліція визначає міру провини кожного учасника злочинних дій.

Олександра МЕНТЕЛЬ.
Миколаївська область.

...Полтавщина потребує інженерів і медсестер

Саме представники цих професій є нині найзатребуванішими на полтавському ринку праці. Дефіцит медпрацівників пояснюють тим, що за законодавством медсестри, які мають право на пенсію «за вислугою» змушені вибирати: або пенсія, або зарплата.

Як повідомила директор Полтавського обласного центру зайнятості Катерина Клавдієва, користуються попитом і слюсарі, електрогазозварники, токарі та представники практично всіх будівельних професій.

Віталій СКОБЕЛЬСЬКИЙ.

Іменні стипендії отримали найкращі

У Луганську відмінникам навчання, переможцям олімпіад і молодим вченим вручено сертифікати на іменні стипендії обласної ради. Їх було засновано 1966 року, отримали їх тоді понад 30 студентів і аспірантів. Нині — 111.

Для учнів загальноосвітніх шкіл стипендія становить 25% прожиткового мінімуму, для студентів вищих навчальних закладів III-IV рівнів акредитації — 55% і для аспірантів — 70%. Звертаючись до стипендіатів, голова Луганської облради Валерій Голенко запевнив, «якщо список гідних збільшуватиметься, ми намагатимемося знайти можливість фінансово підтримати і їх». Він також нагородив іменним годинником восьмикласницю з Ровеньків в'єтнамку Фам Туан Ань, переможницю міської олімпіади з української мови.

Алла АНТІПОВА.
Луганськ.

На знімку: стипендіати Луганської обласної ради.

Фото Олексія КОВАЛЬОВА (Укрінформ).

Готуємося до фестивалю дитячої літератури

Перший Одеський Корнійчуковський фестиваль дитячої літератури відбудеться в рамках книжкової виставки «Зелена хвиля» 1—4 серпня, повідомив голова обласної ради Микола Пундик.

У форумі візьмуть участь дитячі видавництва, періодичні видання, письменники й поети. Вони й стануть лауреатами «Корнійчуковської премії», яка присуджуватиметься за кращий твір для юних читачів. Для участі в конкурсі до 1 липня приймаються раніше не публіковані поетичні твори й проза українською й російською мовами. Журі визначить переможців у чотирьох номінаціях: проза для дітей молодшого, старшого віку та юнацтва, а також драматургія для дітей та юнацтва. Автори, що посядуть три призові місця в кожній номінації, одержать грошові винагороди. А твори-переможці опублікують у спеціальному альманасі. Підбиття підсумків конкурсу відбудеться під час книжкового ярмарку «Зелена хвиля».

Вл. інф.

Водоканал заборгував більше, ніж йому

У лютому мешканці Дніпропетровська розрахувалися за спожиту воду та водовідведення з комунальним підприємством «Дніпроводоканал» лише на 66%, тоді як у січні рівень оплати досягав 90%. Загальний борг споживачів становить 123 мільйони гривень.

Несвоєчасні розрахунки містян на підприємстві називають головною причиною того, що «Дніпроводоканал» заборгував енергокомпанії «Дніпрообленерго» за електроенергію близько 40 мільйонів гривень. За куплену воду борг підприємства перед «Аульським водоводом» перевищує 131 мільйон.

— Наше підприємство може існувати тільки у тому разі, якщо мешканці міста виконуватимуть свої обов'язки з оплати спожитих послуг у повному обсязі, — розповіла начальник управління водозбуту підприємства Людмила Тонкопій.

«Дніпроводоканал» звернувся до жителів приватного сектору з проханням вирішити питання щодо оформлення договорів на послуги водопостачання і водовідведення та встановити лічильники до початку поливного сезону, який стартує 15 квітня.

А тим часом простий підрахунок показує, що борги самого підприємства на 50 мільйонів гривень вищі, ніж заборгованість населення. І навіть абсолютні розрахунки за послуги не допоможуть вирішити ситуацію. Про те, що втрати в водопровідних мережах нерідко досягають 40%, на підприємстві воліють не згадувати. Як і про несанкціоновані підключення до мереж водопостачання та каналізації. Якість же так званої питної води, яку постачають, викликає чимало нарікань навіть у співробітників самого «Дніпроводоканалу» — про це вони заявили на нещодавньому мітингу.

Володимир РИБАЛЬЧЕНКО.

ФОТОФАКТ

Начальник відділу готівкового обігу і касових операцій управління Національного банку України в Запорізькій області Олександр Трещев презентував перші цього року пам'ятні монети «До 200-річчя С. Гулака-Артемовського» і «Володимир Вернадський».

Фото Олександра ПРИЛЕПИ/УНІАН.

Визволителям Вінниці доплатять із місцевого бюджету

Вінницька міськрада прийняла рішення виплачувати щомісячні стипендії тим, хто в березні 1944-го визволяв місто від німецько-фашистських загарбників.

Пропозицію про матеріальне заохочення колишніх фронтовиків вніс депутат Олександр Парвадов.

— Жодних заперечень, навіть дискусій з цього приводу в депутатів не виникало, — каже міський голова Вінниці Володимир Гройсман. — Ідею підтримали в комісіях, на засіданні виконкому. Усі погодилися з тим, що визволителів міста слід вшановувати не лише у День Перемоги, і не тільки на словах, а й допомогти їм матеріально.

У Департаменті праці і соціального захисту населення міськради готують списки претендентів на відзнаку, а також розробляють механізм здійснення виплат. «Сума щомісячних виплат залежатиме від того, скільки людей на них претендуватиме, — зазначає керівник департаменту Лариса Попова. — У нашому списку вже є 14 ветеранів. Щоб його затвердити, слід отримати офіційне підтвердження їх участі в боях за Вінницю. Запит з цього приводу надіслали до архіву, просимо також уточнити списки визволителів міста, щоб не залишити поза увагою, і тим самим не образити, жодного з тих, хто, ризикуючи життям, навесні 1944-го відвоював для вінничан мирне небо».

Віктор СКРИПНИК.
Вінниця.

ФОТОФАКТ

«ВІЛ-позитивна жінка — не означає інша», — таку думку намагалися донести організатори фотопроекту «+Жінка = Життя», що триває у Кіровограді.

Фото надане Кіровоградським обласним художнім музеєм.

...Прикарпаття відзначатиме 1025–річчя хрещення Київської Русі

Розпочнеться святкування в березні молодіжною велопрощею до села Гошева, в якій візьмуть участь представники товариства українських студентів-католиків «Обнова». Протягом трьох весняних місяців відбуватимуться духовні реколекції для молоді та молодих подружніх пар. Завершаться вони пішою прощею до чудотворної ікони Матері Божої в селі Крилос Галицького району. У травні в Коломийському Національному музеї народного мистецтва Гуцульщини і Покуття ім. Йосафата Кобринського відбудеться наукова конференція «Історичні постаті української церкви та їхня роль у просвітницькому, культурному та національному відродженні». А в Івано-Франківському музеї мистецтв Прикарпаття відбудеться Всеукраїнський пленер художників «Сакро-Арт».

У липні-серпні в селі Рибне Тисменицького району діятиме наметовий оздоровчо-виховний табір молодіжної комісії Івано-Франківської єпархії Української греко-католицької церкви. Осінь розпочнеться обласною Галицькою хоровою академією, присвяченою 1025-річчю хрещення Київської Русі.

Галина БРУХАЛЬ.
Івано-Франківськ.

Учора у Ватикані відбулася церемонія прощання Папи Римського Бенедикта XVI з кардиналами. Конклав (збори кардиналів для обрання нового Папи) може розпочатися вже 10 березня *(Ukr.net)*

У Рівному стартував міжнародний фестиваль «Органний собор–2013», у рамках якого протягом місяця виступатимуть всесвітньо відомі виконавці органної музики з Латвії, Росії, Польщі та України. Виконавці поєднуватимуть органну музику з оркестром, вокалом, а також ознайомлять слухачів із широкою звуковою палітрою епох, стилів, жанрів, *повідомляє наш власкор Олександра Юркова*

Не втратити шанс на євроінтеграцію

Після саміту Україна—ЄС минуло кілька днів, а експерти, політики та дипломати продовжують дискутувати, чи був він успішним. Інтрига у тому, що стверджувати однозначно «так» чи «ні» не може ніхто, бо переговори велись у так званому вузькому колі. Тож залишається місце для домислів. Учора в Інституті Горшеніна відбувся круглий стіл на цю тему, який вирізнявся з-поміж багатьох йому подібних тим, що до участі вдалося залучити народних депутатів і від опозиції (Ірина Геращенко, Микола Катеринчук), і від більшості (Олег Зарубінський). Також був присутній радник Посольства Російської Федерації в Україні Дмитро Гурін та експерти: заступник генерального директора Центру Разумкова Валерій Чалий і колишній міністр закордонних справ Володимир Огризко. Розмова у такій різній за політичними смаками компанії вийшла надзвичайно жвавою.

Приємно, що, незважаючи на окремі випади, всі учасники згодні з тим, що Угода про асоціацію з Європейським Союзом — це великий шанс і для України, і для Європи. Крім того, підписати її необхідно саме цього року, інакше всю роботу доведеться починати спочатку. В цьому контексті, за словами Валерія Чалого, важливо, щоб сторони проклали дорожню карту до вільнюського саміту «Східного партнерства», під час якого сподіваються підписати Угоду. Важливим етапом на цьому шляху стане травневе засідання Ради ЄС, під час якого визначать, чи готовий Київ рухатись у бік Брюсселя. Мається на увазі виконання трьох вимог: покращення виборчого законодавства, ситуації з вибірковим правосуддям та виконання реформ, визначених Порядком денним асоціації. Тож для того, щоб догнати «євроекспрес», залишилося тільки три місяці.

Водночас Володимир Огризко заспокоїв, що завдання стати Європою до кінця весни перед нами не стоїть. «Я прошу звернути увагу на формулу, яка вживається (з боку європейської сторони. — **Авт.**), — продемонструвати прогрес. Не йдеться, що до травня місяця потрібно виконати всі 155 тисяч умов і передумов, які відомі, а ще раз підкреслю — продемонструвати прогрес», — сказав екс-міністр. Тож завдання — хоча б рухатись у західному напрямку.

У цьому контексті велична робота лежатиме на Верховній Раді, бо саме парламент має прийняти той пакет законопроектів, які є обов'язковими для підписання Угоди про асоціацію», — підкреслила Ірина Геращенко («УДАР»). Йдеться, зокрема, про лібералізацію візового режиму та вирішення питання корупції, уточнила вона. Додавши водночас, що в цих питаннях і опозиція, і більшість будуть одностайні.

У свою чергу народний депутат Микола Катеринчук («Батьківщина») висловив припущення, що екс-міністр МВС Юрій Луценко може бути звільнений до травня. «Впевнений, що до травня Луценко вийде, буде позитивна динаміка й у справі Тимошенко», — зазначив обранець.

На думку ж регіонала Олега Зарубінського, підписання Угоди про асоціацію буде удачею не тільки для України, а й для Євросоюзу, в якого є прагматичний інтерес до нашої країни. «По-перше, Україна розглядається як неосвоєний ринок товарів. По-друге, вони думають, що Україна повинна бути транзитером. По-третє, ЄС хоче співпрацювати з нашою країною в питаннях нелегальної міграції», — заявив О. Зарубінський.

Він переконаний також, що на саміті ЄС продемонстрували, що прізвища Луценка та Тимошенко вже не головні в процесі євроінтеграції. Питання подальшої співпраці з ЄС, зазначив він, є набагато глибшим, ніж «питання двох українських політиків».

Експерти сподіваються, що найближчим часом Президент Віктор Янукович підпише указ, в якому реалізація домовленостей, досягнутих на саміті, буде трансформована в конкретні завдання і терміни їх виконання. Адже європейські політики хочуть бачити конкретні досягнення до травня цього року, оскільки ЄС потребує додаткового часу на внутрішні процедури, щоб Угода про асоціацію могла бути підписана на саміті в листопаді.

Тетяна ПАСОВА.
Олена РОМАШКІНА.

ДОСЛІВНО

Народний депутат Микола Катеринчук («Батьківщина»):

«Якщо вимоги не будуть виконані до травня, то підписання Угоди про асоціацію у листопаді не відбудеться. Це остання можливість для України щодо євроінтеграції».

ФОТОФАКТ

Перед будівлею Відомства федерального канцлера Німеччини учасники акції протесту встановили величезну скульптуру пістолета. Підпис на постаменті: «Наша зброя вбиває». Так активісти закликають уряд припинити торгівлю зброєю.

Фото Photoshot/Укрінформ.

У всіх рейтингах — завжди перший

Четвертого березня — річниця обрання Володимира Путіна президентом Росії. Сьогодні він у зеніті політичної слави й популярності в російського виборця. Він усе може, але й відповідає за все. У рейтингу світових політиків — він у першій п'ятірці. Росіяни переконані, що Путін повернув Росії статус світової держави.

Російські ЗМІ, правляча еліта й опозиція підбивають підсумки першого року роботи Володимира Путіна в якості президента країни. Аналітичні центри напередодні 4 березня проводять опитування й з'ясовують, що думають виборці про досягнення й невдачі президента. 65 відсотків опитаних росіян уважають, що «за рік Путін зробив більше хорошого, ніж поганого».

Абсолютна влада Володимира Путіна дала змогу Росії «зосередитися», жорстко контролювати не тільки роботу «вертикалей і горизонталей» державної машини, а й управляти суспільною свідомістю за допомогою державних засобів масової інформації.

Жодне важливе питання внутрішньої та зовнішньої політики не вирішується без прямих указівок президента, який у своїй роботі спирається на численні силові та спеціальні служби.

Регіональні барони, олігархи, опозиція й вільні ЗМІ в Росії залишилися в минулому, їхня участь у політичному житті маргінальна й не впливає на Кремль. Путіну вдалося відокремити політику від бізнесу, хоча багато експертів уважають, що в Росії побудовано державний капіталізм.

Володимир Путін — визнаний метр PR, здатний «матеріалізувати слово», перетворити пропаганду на найефективніший інструмент популяризації свого політичного режиму, побудованого за прадавніми законами авторитаризму. Але, як з'ясувалося, авторитарне керівництво без інституціональної підтримки — неефективне в розв'язанні багатьох проблем.

Уся вибудована Володимиром Путіним піраміда державної машини Росії не може впоратися з корупцією бюрократії, з чиновниками-казнокрадами у всіх галузях російської влади, як і раніше на Кавказі національні проблеми вирішуються за допомогою зброї.

«Левада-центр» повідомляє, що 43 відсотки опитаних уважають: Путіну не вдалося «забезпечити справедливий розподіл доходів в інтересах простих людей», повернути простим громадянам втрачені під час реформ заощадження.

Віктор ТИМОШЕНКО.
Москва.

«Кінський скандал» докотився до Польщі

М'ясний або «кінський скандал» розширив свою географію на Польщу. Після перевірки 121 зразка м'яса, що було задекларовано як яловичина, у продукції трьох м'ясокомбінатів, які працюють у Мазовецькому, Лодзькому та Вармінсько-Мазурському воєводствах, експерти ветеринарної служби виявили кінське ДНК. На вердикт спеціалістів чекають ще 80 зразків. Черговим етапом перевірки буде визначення відсоткового вмісту конини.

Нагадаємо, що скандал почав розгорятися в січні нинішнього року у Великій Британії та Ірландії, де в одному з типів яловичих бургерів, що продавалися у відомій мережі супермаркетів, конина становила аж 29 відсотків від загального вмісту м'яса. У лютому наявність конини в яловичих продуктах виявили контрольні органи Чехії та Словаччини. Незадекларований кінський уміст у сосисках австрійського виробництва виявили днями російські ветеринарні служби.

Про польський аспект уже європейської за масштабами афери перший повідомив «Дер Шпігель». За твердженням видання, контролери Європейської системи швидкого попередження про небезпечні продукти харчування «натрапили на польський слід під час лабораторних перевірок одного з виробників консервних виробів із Бранденбургії, у продукції якого раніше було виявлено вміст конини».

У Польщі розглядають кілька версій щодо ймовірних «слідів» походження яловичо-конини. Серед них, зокрема, голландський.

Однак найімовірнішим на сьогодні видається «румунський слід», якщо йдеться про походження самої конини. За повідомленням Радіо RMF FM (з посиланням на джерела у слідчих органах та у ветеринарній інспекції), одна із приватних фірм з півдня Польщі, яка купувала кінське м'ясо у румунських постачальників, могла експортувати його в країни Західної Європи, попередньо перемішавши з яловичим. Уповноважені органи перевіряють долю майже тисячі тонн закупленої цим підприємством конини. А власники фірми твердо стоять на тому, що вивезли конину до Словаччини, де продали її без будь-якої чекової накладної документації.

Головний ветеринарний лікар Польщі вважає, що справа з підробки задекларованих як яловичі продуктів — злочин, яким повинні зайнятись відповідні служби, й звернувся з офіційним поданням до прокуратури.

Іван КОЗЛОВСЬКИЙ.
Варшава.

ФОТОФАКТ

У Китаї біля підніжжя гори Емейшань відкриється перший у світі готель, повністю витриманий у стилі панд. Образи цих тварин прикрашатимуть стіни, білизну, меблі, посуд і речі для купання. Усюди в номерах будуть іграшки-панди, а обслуговуватиме постояльців персонал у костюмах бамбукових ведмедів.

Фото Photoshot/Укрінформ.

Якщо вимоги не будуть виконані до травня, то підписання Угоди про асоціацію у листопаді не відбудеться

ГОЛОС УКРАЇНИ

БЕРЕЗЕНЬ

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

пн	вт	ср	чт	пт	сб	нд
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

Проліски й підсніжники розкривають пелюстки — на гарну погоду, закривають — на негоду

ГОЛОС УКРАЇНИ № 41 (5541)
П'ЯТНИЦЯ, 1 БЕРЕЗНЯ 2013

Пробні тестові завдання від «Генези» максимально наближені до «бойових»

«ГОЛОС УКРАЇНИ» — АБІТУРІЄНТУ

Зовнішнє незалежне оцінювання стартує 3 червня тестом з хімії, а фінішує основна сесія ЗНО-2013 27 червня тестом зі світової літератури.

На численні прохання читачів «Голос України» цією публікацією починає друкувати для абітурієнтів окремі тренувальні завдання з шести шкільних дисциплін.

Пробні тести редакції надало столичне видавництво «Генеза».

Його автори та фахівці підготували високоякісні видання до ЗНО. Збірники тестових завдань відповідають усім програмним вимогам ЗНО-2013, вони прорецензовані Українським центром оцінювання якості освіти.

Книжковий ринок нині пропонує безліч різноманітних посібників, які часто фальшиві за змістом, про що неодноразово писав «Голос України». **Перевагою видань «Генези» є те, що типи, види та кількість завдань у тестах ідентичні тим, що будуть запропоновані абітурієнтам під час тестування влітку.**

Видавництво «Генеза» пропонує посібники з таких **предметів**: історія України; українська мова та література; математика; географія; біологія; всесвітня історія; фізика; хімія; англійська мова; російська мова.

Для зручності у користуванні та більш ефективної підготовки видання згруповано за **серіями**:

— *ЗНО-2013. **Тренувальні тести** (у посібниках надруковано тренувальні тести, зразок бланка відповідей, відповіді на всі тестові завдання);*

— *ЗНО-2013. **Твій репетитор. Комплексне видання** (теоретичний і практичний матеріал зі шкільного курсу, тренувальні тести, зразок бланка відповідей, відповіді на тестові завдання, словник основних термінів і понять);*

— *ЗНО-2013. **Повний шкільний курс** (поглиблена теорія з усіх шкільних курсів, тренувальні тести, тестові завдання, зразок бланка відповідей, сучасні статистичні дані, відповіді на тестові завдання);*

— ***ЗНО за 30 днів** (теоретичний матеріал, підібраний до кожного дня, тренувальні тести до всіх тем, передбачених програмою, два демонстраційні тести, зразок бланка відповідей, відповіді на тестові завдання);*

— ***Посібник для підготовки до ДПА та ЗНО** (тренувальні тести, частина з яких відповідає формату ДПА, частина — формату ЗНО; зразок бланка відповідей, відповіді на тестові завдання).*

Замовити посібники для підготовки до ЗНО-2013 можна в Центрі навчально-методичної літератури за телефоном (044) 379-14-56 та на сайті www. cnml. com. ua.

Якби не спонсори–батьки, то що те міністерство

ДО ДОШКИ!

В Україні відкриють три сотні дитячих садків. Мережу дошкільних закладів розширюватимуть як за рахунок повернення старих, що використовуються не за призначенням, так і введення в експлуатацію нових. Про це заявив Дмитро Табачник. За його словами, це один із нинішніх пріоритетів освітньої політики.

У відомстві підрахували: якщо наміри реалізуються, місцями в садках буде забезпечено 85 відсотків дітей, що відповідає європейським стандартам (сьогодні — 81).

«...Планується охопити дошкільною освітою додатково понад 50 тисяч дітей. Отже, можна сказати, що стратегічне завдання, визначене програмою Президента в напрямі дошкільної освіти, ми цьогоріч успішно розв'яжемо», — повідомив міністр освіти і науки, молоді та спорту.

«Хрестовий похід» за повернення дитсадків у лоно комунальної власності успішно триває. Підтверджу це лише одним прикладом. Виселили з одного зі столичних ДНЗ успішний ліцей, який орендував частину будови, створивши для учнів непогані умови для навчання. Виселили на радість киянам, які не могли знайти місця своїм чадам у навколишніх дитсадках роками, і на біду школярикам престижного закладу та їхнім батькам, які вклали душу і великі кошти в ремонти, обладнання, меблі тощо. Усе рухоме майно ліцей вивіз, залишивши голі стіни. Прийшли батьки дошкільнят і їм сказали: мовляв, радійте, що маєте для своїх діток довгоочікувані місця, але облаштовувати їх повинні самі. Своїм коштом. Держава на цю відбойовану у «хрестовому поході» площу грошей не дала. Правда це чи ні, але батьки засукали рукави і дружно понесли в дитсадок матеріали для ремонту, гривні на придбання столів, ліжечок, штор, вікон, обладнання. Це, між іншим, не звільнило їх від благодійних внесків — разових і щомісячних.

Подумалося: якщо за рахунок покірних інвесторів-батьків відкриватимуть усі 300 дитсадків, міністр може спати спокійно. Стратегічне завдання, «визначене програмою Президента в напрямі дошкільної освіти» буде виконано. Як, до речі, здійснено комп'ютеризацію шкіл за рахунок благодійників із Китаю...

Останнім часом міністр приємно дивує заявами. То він гордо розповідає про прийняті державні стандарти, які експерти вважають «косметичним ремонтом старих програм»; то обіцяє підвищення стипендії студентам, не маючи відповідної урядової підтримки... А нещодавно профільний міністр оприлюднив чергову ініціативу: впровадити з 2013 року «Урок плавання».

Він зазначив, що фахівці розробляють відповідну програму. «Там, де є матеріальна база, ми її максимально використовуватимемо, там, де немає, чекатимемо травня-червня й організовуватимемо ці заняття», — сказав Табачник.

Іван ІЛЛЯШ.

ДО РЕЧІ

Торік в Україні почало функціонувати 449 дошкільних навчальних закладів, із них: 14 — новобудови, відновили діяльність 140 та відкрито у пристосованих приміщеннях 295, повідомляє Міносвіти.

Додатково у працюючих ДНЗ у 2012 році відкрито 1428 груп.

А тим часом мешканці мікрорайону Теремки-2 Голосіївського району столиці протестують проти рішення Київради про передачу земельної ділянки по вул. Вільямса під будівництво житлового комплексу. На цій ділянці за рішенням тієї ж міськради мали зводити дитсадок на 240 місць.

А тим часом

Жителі Броварів (Київщина) не один тиждень протестують проти намірів місцевої влади «прихватизувати» громадський басейн у школі №9 та позбавити дітей можливості займатись плаванням безкоштовно.

Активісти стверджують, що басейн вже давно є об'єктом посиленого інтересу окремих можновладців. І хоч формально він перебуває на балансі комунального підприємства (КП), проте інфраструктурою закладу, в яку свого часу вкладено десятки мільйонів бюджетних коштів, сьогодні розпоряджається приватна фірма. Місцева влада мала намір шляхом зміни статуту КП закрити доступ учнів та юних спортсменів до оздоровчого комплексу... Поки що громадськість відстояла його. Тепер у пана міністра є нагода звітувати, що шкільний басейн у Броварах й надалі використовуватимуть за призначенням, тобто для уроків плавання...

Спершу чуємо, потім читаємо

ПЕРЕРВА НА ДИСКУСІЮ

Відгук на статтю «Напишемо підручник, римуючи неправильні дієслова» («Голос України» від 8.02.2013 г.).

...У Радянському Союзі середня школа вимагала від усіх пристойного знання російської — мови міжнаціонального спілкування. Англійської в незалежній Україні, схоже, прагнуть масово вчити так само.

З мого (і не тільки!) гіркого досвіду під час вивчення іноземної мови всілякі вигадливі «запам'ятовуючі» рими та картинки тільки заважають — відволікають від мети. Тим паче прикро, що «підручник — віршована шпаргалка» з його спірною ефективністю вже видано й, напевно, за чималі гроші.

...Схожу віршомазну шпаргалку можна спробувати написати по-дідовому: простими коротенькими римами, без малюнків. Щоб зручніше й швидше користуватися — на те вона й шпаргалка...

А преміями в 25—100 доларів слід заохочувати авторів розумних пропозицій із поширення лінгафонної техніки — дешевої та надійної. Діти в навушниках **(на знімку)** зможуть коли й скільки завгодно слухати якісну англійську мову. Запам'ятовування (і не тільки неправильних дієслів) мимоволі піде легше й (для очей) безболісніше. Адже людина від народження спершу чує, а потім читає...

Я не маю рації?

Ігор БОЛЯК.

Стрий Львівської області.

Фото з архіву «Голосу України».

Шалва АМОНАШВІЛІ: «У школах потрібні герої духу»

ВІДКРИТИЙ УРОК

Після розпаду СРСР Україна й Росія йдуть своїми шляхами, однак педагогічні школи і системи освіти обох країн розвиваються схожим чином та й проблеми в них ті самі. І вони зовсім не в тому, що ми не встигаємо «напхати» бідні голівоньки школярів необхідними у стрімко мінливому світі знаннями, вважає легендарний педагог, психолог і письменник Шалва Амонашвілі (на знімку).

Під час тривалої поїздки нашою країною він бачив багато навчальних закладів, спілкувався на творчих семінарах із сотнями вчителів із числа переконаних прихильників ідеї гуманної педагогіки. На зустрічах із ними в Херсоні академік із тривогою вказував на «перекоси» освітньої реформи і в Україні, і в Росії.

«Із дев'ятого класу для учня настає пора громадянського становлення. Той-таки дванадцятий клас, необхідність якого обговорюють, потрібен, щоб дитина відбулась як особистість, а не механічно готувалася до тестування. А ми робимо з дитини людину, спрямовану до вузу», — з гіркотою констатував Шалва Амонашвілі.

Нарікає Шалва Олександрович і на закостенілість вузівської підготовки педагогів, підхід до якої змінився тільки формально. У ньому немає того устремління в майбутнє, якого чекає суспільство, впевнений автор актуальної праці «Школа життя», що стала настільною книжкою небайдужого до своєї місії вчителя.

«Нинішні вузи випускають молодих учителів зі старими поглядами, — вважає педагог. — Дітям світла потрібні вчителі світла. Нині час для вчителя стати героєм духу. Головна перешкода для педагога — відсталість мислення, яка заважає йому перемогти самого себе». Шалва Олександрович із симпатією розповідав про нові професійні досягнення молодих колег, зокрема, про вчительку з Артемовська Вікторію Барк, яка написала книжку «Біологія мовою серця». Академік назвав її «прекрасною». А такий комплімент із уст визнаного метра, погодьтеся, багато важить.

Сергій ЯНОВСЬКИЙ.

Херсон.

Фото автора.

Ведучий рубрики Іван ІЛЛЯШ. Тел. (044) 503-68-88

ПРОБНІ ТЕСТИ ЗНО

ВАРІАНТ 1

Частина 1

Українська мова

Завдання 1–7 мають по чотири варіанти відповіді, серед яких лише ОДИН ПРАВИЛЬНИЙ. Виберіть правильний варіант і позначте його в таблиці.

1. Подовження та подвоєння приголосних відбувається в усіх словах рядка
А вугіл..я, осін..ій, щаст..я
Б священ..ий, пташин..ий, стат..я
В гіл..я, машин..ий, стат..ею
Г священ..ик, завдан..я, півден..ий

А	Б	В	Г

2. Звук [ґ] вимовляється в усіх словах рядка
А (ґ,г)роно, (ґ,г)онт, (ґ,г)елґотати, (ґ,г)уберня
Б (ґ,г)арний, (ґ,г)ава, (ґ,г)еографія, (ґ,г)віздок
В (ґ,г)анок, (ґ,г)едзь, (ґ,г)ава, (ґ,г)аздувати
Г (ґ,г)урт, (ґ,г)речний, (ґ,г)речаний, (ґ,г)удзик

А	Б	В	Г

3. Авторський неологізм ужито в реченні рядка
А Син міщанина... Анкета чиста, без жодної плямочки *(О. Довженко)*.
Б В Настусі рано заворушилась фантазія *(І. Нечуй-Левицький)*.
В Час – між двома безчассями антракт *(Ю. Клен)*.
Г Увесь факультет знає, що вони – ще з першого курсу – закохана пара *(О. Гончар)*.

А	Б	В	Г

4. Будову *префікс, корінь, суфікс, закінчення* мають усі слова рядка
А закінчений, висловлений, занесено
Б наказувати, домовлятися, причеплений
В заведений, стурбований, відпущений
Г спечено, умовляти, застелений

А	Б	В	Г

Прочитайте текст і виконайте завдання 5–7

(1) На схилі життя вертаюсь думками до початків свого свідомого буття з надією знайти відповідь на вічне питання. (2) Чому моє життя склалося так, а не інакше? (3) Що спонукало мене обрати шлях, який з самого початку віщував багато труднощів і небезпек? (4) Був це романтизм, чи реальність доби? (5) Чи, може, наслухані в дитинстві від батьків і їхніх ровесників оповідання про недавнє історичне минуле тінню падали і на моє життя? *(М. Савчин)*.

5. Пунктуаційну помилку допущено в реченні
А першому
Б другому
В третьому
Г четвертому

А	Б	В	Г

6. Вставне слово вжито в реченні
А першому
Б другому
В третьому
Г п'ятому

А	Б	В	Г

7. Розповідним є речення
А перше
Б друге
В четверте
Г п'яте

А	Б	В	Г

Завдання 8–23 мають по п'ять варіантів відповіді, серед яких лише ОДИН ПРАВИЛЬНИЙ. Виберіть правильний варіант і позначте його в таблиці.

8. Правильно записано всі власні назви в рядку
А майдан «Незалежності», місто Біла церква
Б Орден «Княгині Ольги», Заповідник Асканія-нова

В Чумацький Шлях, Президент України
Г собор святого Володимира, журнал Світогляд
Д вулиця Ярославів Вал, автомобіль мерседес

А	Б	В	Г	Д

9. Від усіх прикметників можна утворити вищий ступінь порівняння в рядку
А гарний, смішний, лисий
Б синій, доцільний, активний
В тонкий, сліпий, працьовитий
Г охайний, русий, дорогий
Д чистий, рідний, старезний

А	Б	В	Г	Д

10. Усі займенники слід писати через дефіс у рядку
А хтозна/який, будь/що, хто/небудь
Б де/хто, казна/як, будь/який
В будь/де, хтозна/як, скільки/сь
Г аби/який, бозна/хто, де/який
Д хтозна/на/чому, казна/коли, що/небудь

А	Б	В	Г	Д

11. Дробовий числівник записано НЕправильно в рядку
А одна ціла і вісім тисячних
Б одна п'ята
В сорок дві цілих і сім десятих
Г нуль цілих і п'ять десятих
Д сім цілих і п'ять сотї

А	Б	В	Г	Д

12. Усі займенники написано правильно в рядку
А будь-до-кого, будь-що, будь-де
Б будь для чого, що будь, що-небудь
В з ким-небудь, будь з ким, з ким-будь
Г котрий-небудь, котрий-будь, з-котрим-небудь
Д скільки небудь, для скількох небудь, будь для скількох

А	Б	В	Г	Д

13. Форму орудного відмінка кількісного числівника утворено правильно в рядку
А триста п'ятдесятьма чотирма
Б трьомастами п'ятдесятьма чотирма
В трьомастами п'ятидесятьма чотирма
Г тристами п'ятдесятьма чотирма
Д трьомастами п'ятидесяти чотирма

А	Б	В	Г	Д

14. ***Не*** з дієсловом пишеться окремо в реченні
А Мати не/здужала, а дочка прийшла з весілля і, нічого не розповідаючи, сиділа мовчки *(Г. Квітка-Основ'яненко)*.
Б І знов-таки Миколу не/покоїла думка: «Нащо його Нимидора повинна прясти не собі і йому на сорочки взимку, а комусь іншому...» *(І. Нечуй-Левицький)*.
В Піщани довго не здавалися, а все-таки генеральської сили не/подужали *(Панас Мирний)*.
Г Хлопець осміхнувся і сам не/стямився з подиву *(О. Гончар)*.
Д Я чомусь теж пішов вслід за натовпом, хоч мене й не/волили до того *(Ю. Мушкетик)*.

А	Б	В	Г	Д

15. До твердої групи належать усі прикметники рядка
А свіж..й, довш..й, мужн..й
Б ведмеж..й, син..й, мовн..й
В чистіш..й, тутешн..й, гнучк..й
Г кращ..й, кругл..й, підмерзл..й
Д крайн..й, справжн..й, укрит..й

А	Б	В	Г	Д

16. Через дефіс слід писати всі займенники рядка
А будь/з/ким, хтозна/коли, бозна/як
Б де/хто, аби/хто, аби/з/ким
В ні/на/кому, казна/що, з/ким/будь
Г бозна/який, хто/небудь, аби/де
Д казна/коли, бозна/де, чий/небудь

А	Б	В	Г	Д

17. Форму давального відмінка порядкового числівника утворено правильно в рядку
А ста тисячам дев'ятсот п'ятдесят другому
Б ста тисячам дев'ятистам п'ятдесят другому
В ста тисячам дев'ятистам п'ятдесяти другому
Г сто тисяч дев'ятсот п'ятидесяти другому
Д сто тисяч дев'ятсот п'ятдесят другому

А	Б	В	Г	Д

18. Сполучне слово вжито в реченні
А Якби ви з нами подружились, багато б дечого навчились *(Т. Шевченко)*.
Б Видно, що було вже пізно, бо ніде по хатах не світилось *(Панас Мирний)*.
В Хочу, щоб ви надихались цього повітря *(О. Гончар)*.
Г Мені спочатку навіть здалося, що я кружляю на одному місці *(Є. Гуцало)*.
Д Під наметом кучерявої ялини, що росла посередині галявини, тіні зійшлися і змішались *(С. Васильченко)*.

А	Б	В	Г	Д

19. Дієприкметниками НЕ є виділені слова рядка
А *смажена* картопля, *мокре* волосся
Б *полонені* турки, *завідуючий* відділом
В *варéні* раки, *учені* досліджують
Г *смажена* на олії картопля, *вечірні* сутінки
Д *кумедна* зачіска, *припорошений* снігом

А	Б	В	Г	Д

20. Дієприкметниковий зворот НЕ відокремлюється комами в рядку (розділові знаки пропущено)
А З глибин віків і гордо й величаво встає легендами овіяне ім'я *(В. Симоненко)*.
Б І от овіяний таємничими вітрами мандрів він знову з'являвся в аудиторії *(В. Волохівський)*.
В Старі дерев'яні доми оздоблені густою різьбою ось-ось попадають *(П. Загребельний)*.
Г Знаменитий воїн оспіваний в українських піснях і думах Вишневецький був грозою кримських татар *(Із журналу)*.
Д А лист одержаний дівчиною зовсім відштовхнув її від хлопця *(О. Гончар)*.

А	Б	В	Г	Д

21. Замість коми можна поставити тире в реченні
А Жила в тій стороні бідна удова уземляній хатинці, і мала вона сина, на імення Івашко *(С. Васильченко)*.
Б А на поріг пнеться вже друге маля, Орися *(А. Головко)*.
В Як справжній митець, Галина Кальченко вміла захоплюватися *(О. Гончар)*.
Г Геніальний композитор, М. Лисенко, надзвичайно тонко відчував піаніно *(Із журналу)*.
Д Вірний син України, Шевченко став найглибшим виразником народних дум і надій *(О. Гончар)*.

А	Б	В	Г	Д

22. Кому НЕ потрібно ставити в реченні (розділові знаки пропущено)
А Любімо ліс і нас хай люблять в лісі *(Леся Українка)*.
Б Хай би тато смикнув за вухо хай нагримав би раз чи два *(В. Симоненко)*.
В Хай літають вітри хай сміються громи *(Олександр Олесь)*.
Г Хай милі друзі вам щастить у дружбі вірній *(П. Тичина)*.
Д Хай назустріч ідуть мені люди хай цілує непроханий вітер *(О. Ольжич)*.

А	Б	В	Г	Д

23. Змістові відношення причини і наслідку між частинами складного речення
А Далеко ще до світла, а вже батько будить вставати *(М. Коцюбинський)*.
Б А темна ніч узори сині пише, а гості веселяться *(М. Рильський)*.
В А молодість не вернеться, не вернеться вона!.. *(Л. Глібов)*.
Г А мати хоче научати, так соловейко не дає *(Т. Шевченко)*.
Д Учитель заговорив – і всі затихли.

А	Б	В	Г	Д

Завдання 24–28 передбачають установлення відповідності. До кожного рядка, позначеного ЦИФРОЮ, доберіть відповідник, позначений БУКВОЮ, і позначте відповідь у таблиці.

24. Установіть відповідність між словом і синонімом.

Слово
1 надіятися
2 бажати
3 сміятися
4 казати

Синонім
А реготати
Б зичити
В промовляти
Г намагатися
Д сподіватися

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

25. Установіть відповідність між числівником і його характеристикою.

Числівник
1 кількісний цілий
2 кількісний дробовий
3 кількісний збірний
4 порядковий

Приклад
А п'ятдесятитисячний
Б скількись
В сто двадцять один
Г сто два цілих і сім десятих
Д двадцятеро

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

26. Установіть відповідність між обставиною і реченням, у якому її вжито.

Вид обставини
1 способу дії
2 міри і ступеня
3 причини
4 мети

Речення
А Батько дуже вболівав за сина.
Б Дощ падав, незважаючи на сонце, яке проглядало з хмари.
В Я читаю задля власного задоволення.
Г Хлопець щиро усміхався.
Д Учитель зопалу нагримав на учнів.

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

27. Установіть спосіб вираження означення.

Спосіб вираження
1 прикметник
2 іменник
3 займенник
4 неозначена форма дієслова

Означення
А Він розповідав про мандрівників.
Б Це була його розповідь.
В Це була розповідь про мандрівників.
Г Це було бажання подорожувати.
Д Це була цікава розповідь.

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

28. Установіть відповідність між прямою мовою і схемою.

Схема
1 А: «П».
2 «П», – а.
3 «П, – а, – п».
4 «П, – а. – П».

Пряма мова
А Писанка ще мало досліджена говорить учений і додає Але є переконливі докази що вона була відома ще задовго до нашої ери (За *В. Скуратівським*).
Б Скиньте мого чемодана сказав скульптор *(О. Гончар)*.
В Той сивий старець прошепоче Сину... *(В. Герасим'юк)*.
Г Вам здається запитала сусідка що тепер море як синій птах? *(М. Коцюбинський)*.
Д Так воно і є мовив дідусь, заглянувши в криничку Джерело замулилось *(В. Чухліб)*.

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

ЧИТАННЯ Й АНАЛІЗ ТЕКСТУ

Завдання 29–36 мають по чотири варіанти відповіді, серед яких ОДИН ПРАВИЛЬНИЙ. Виберіть правильний варіант і позначте його в таблиці.

Франко незнаний

Загальноприйнято, що постать Івана Франка, його науковий і літературний доробок, його суспільна праця, врешті його життєпис – є широко знані.

Франко народився, жив і діяв на терені Галичини, отже, тієї частини Батьківщини, де панував режим австро-угорської монархії, де зв'язок з західноєвропейськими культурними осередками був ближчий, де національно-суспільне життя мало більш організований характер, де, врешті, культурно-історичний процес протікав без помітних перерв, криз чи й катастроф, що було так притаманне для такого процесу на Наддніпрянщині.

У Галичині було національне шкільництво. Був мінімум політичних прав. Була, хоч і досить звужена, свобода національної й особистої індивідуальності. Словом, «доктор» Віденського університету Іван Франко, хоч і ознайомлений з австрійською провінційною в'язницею, був, усе ж таки, повноправним громадянином старої європейської держави, членом міської львівської громади, знаним суспільним діячем, життя якого проходило на очах своїх людей, з дня на день, аж до самої смерті в травневий день 1916 року.

Дійсність, одначе, виглядає не так просто, як у теоретичних розумуваннях. В дійсності, доля «каменяра» Івана Франка, якщо зовнішньо й різниться, то суттю мало відрізняється від долі «кобзаря» Тараса Шевченка. Історична доля нації, що породила обох, тяжко позначилася і на їхній особистій долі.

Віддавна так повелося: приліпивши до того чи іншого ad hoc знайдену етикетку, на тім заспокоїтися і більш уже нічим не цікавитися, вважаючи, що справа залагоджена. Так було з етикеткою «кобзаря» стосовно Шевченка (а цієї етикетки й досі одчепити не можна). Тим же способом до імені Франка було прикладено отого «каменяра», що на довгі десятиліття придушив живу істоту Франка, передовсім Франка-поета.

Не в тім біда, що ці етикетки й алегорії (зрештою, взяті не безпідставно) прикладаються чи приліплюються, але біда в тім, що ці орнаментальні оздоби дають своєрідну індульгенцію на моральне ледарство і, властиво, маскують чуттєву та інтелектуальну байдужість загалу.

Що Франко є великий, в цім ледве чи сумнівається пересічний земляк. Свідомо чи несвідомо, з власного пересвідчення чи з чужого голосу, але кожен, почувши ім'я Франка, сказати б, здіймає шапку, незалежно від свого місця народження – Київ, Карпати, Кубань чи Вороніжчина. Тут діє якийсь «інстинкт величі», який у так званих масах є значно більше живий, аніж припускають демагоги. Розуміється, це обставина немаловажна, але горе в тім, що визнавана й відчувана велич Франка залишається для надто багатьох книгою за сімома печатями, яку мало хто намагається читати.

Як поет, – ще більшою мірою як науковець і громадянин, – Франко був знаний і популярний у поколінні його сучасників і ровесників. Але вже друге покоління – з багатьох причин – знало його менше за своїх батьків, а, сказати б, «відчуття» Франка, зокрема і найважливіше Франка-поета, зникало і втрачалося. Для людей мого покоління, навіть причетних до літератури, Франко залишався вельмишановною «академією наук в одній особі», але, як поет, ставав, кінець кінцем, поетом незнаним, якого шанують, але не читають... Згублений був «смак» до його віршів, надто на строкатім тлі бурхливого, барвистого, але й дещо галасливого відродження нашої поезії (За *Є. Маланюком*).

29. Проблема, порушена в заголовку тексту, розкрита в рядках
- **А** Словом, «доктор» Віденського університету Іван Франко, хоч і ознайомлений з австрійською провінційною в'язницею, був, усе ж таки, повноправним громадянином старої європейської держави, членом міської львівської громади, знаним суспільним діячем, життя якого проходило на очах своїх людей, з дня на день, аж до самої смерті в травневий день 1916 року.
- **Б** В дійсності, доля «каменяра» Івана Франка, якщо зовнішньо й різниться, то суттю мало відрізняється від долі «кобзаря» Тараса Шевченка. Історична доля нації, що породила обох, тяжко заважила і на їхній особистій долі.
- **В** Як поет, – ще більшою мірою як науковець і громадянин, – Франко був знаний і популярний у поколінні його сучасників і ровесників. Але вже друге покоління – з багатьох причин – знало його менше за своїх батьків, а, сказати б, «відчуття» Франка, зокрема і найважливіше Франка-поета, зникало і втрачалося.

- **Г** Що Франко є великий, в цім ледве чи сумнівається пересічний земляк. Свідомо чи несвідомо, з власного пересвідчення чи з чужого голосу, але кожен, почувши ім'я Франка, сказати б, здіймає шапку, незалежно від свого місця народження – Київ, Карпати, Кубань чи Вороніжчина.

А Б В Г

30. Твердження *«Віддавна так повелося: приліпивши до того чи іншого ad hoc знайдену етикетку, на тім заспокоїтися і більш уже нічим не цікавитися, вважаючи, що справа залагоджена»* є загальним щодо
- **А** В дійсності, доля «каменяра» Івана Франка, якщо зовнішньо й різниться, то суттю мало відрізняється від долі «кобзаря» Тараса Шевченка.
- **Б** Так було з етикеткою «кобзаря» стосовно Шевченка (а цієї етикетки й досі одчепити не можна). Тим же способом до імені Франка було прикладено отого «каменяра», що на довгі десятиліття придушив живу істоту Франка, передовсім Франка-поета.
- **В** Словом, «доктор» Віденського університету Іван Франко, хоч і ознайомлений з австрійською провінційною в'язницею, був, усе ж таки, повноправним громадянином старої європейської держави, членом міської львівської громади, знаним суспільним діячем, життя якого проходило на очах своїх людей, з дня на день, аж до самої смерті в травневий день 1916 року.
- **Г** Не в тім біда, що ці етикетки й алегорії (зрештою, взяті не безпідставно) прикладаються чи приліплюються, але біда в тім, що ці орнаментальні оздоби дають своєрідну індульгенцію на моральне ледарство і, властиво, маскують чуттєву та інтелектуальну байдужість загалу.

А Б В Г

31. Твердження *«Франко залишався вельмишановною "академією наук в одній особі"»* доповнює речення
- **А** Загальноприйнято, що постать Івана Франка, його науковий і літературний доробок, його суспільна праця, врешті його життєпис – є визначені, зважені й широко знані.
- **Б** В дійсності, доля «каменяра» Івана Франка, якщо зовнішньо й різниться, то суттю мало відрізняється від долі «кобзаря» Тараса Шевченка.
- **В** Як поет, – ще більшою мірою як науковець і громадянин, – Франко був знаний і популярний у поколінні його сучасників і ровесників.
- **Г** Словом, «доктор» Віденського університету Іван Франко... був, усе ж таки, повноправним громадянином старої європейської держави, членом міської львівської громади, знаним суспільним діячем...

А Б В Г

32. У реченні *«Розуміється, це обставина немаловажна, але горе в тім, що визнавана й відчувана велич Франка залишається для надто багатьох книгою за сімома печатями, яку мало хто намагається читати»* вжито
- **А** фразеологізм
- **Б** порівняння
- **В** неологізм
- **Г** діалектизм

А Б В Г

33. Речення *«Як поет, – ще більшою мірою як науковець і громадянин, – Франко був знаний і популярний у поколінні його сучасників і ровесників»* ускладнене
- **А** відокремленою обставиною
- **Б** вставленою конструкцією
- **В** відокремленою поширеною прикладкою
- **Г** порівняльним зворотом

А Б В Г

34. У реченні *«Тим же способом до імені Франка було прикладено отого* ***"каменяра"****, що на довгі десятиліття придушив живу істоту Франка, передовсім Франка-поета»* виділене слово належить до
- **А** власне української лексики
- **Б** оказіоналізмів
- **В** активної лексики
- **Г** пасивної лексики

А Б В Г

35. Текст належить до стилю
- **А** художнього
- **Б** розмовного
- **В** наукового
- **Г** публіцистичного

А Б В Г

36. Тип мовлення аналізованого тексту
- **А** розповідь
- **Б** роздум
- **В** роздум з елементами розповіді
- **Г** роздум з елементами опису

А Б В Г

Частина 2

Українська література

Завдання 37–51 мають по п'ять варіантів відповіді, серед яких лише ОДИН ПРАВИЛЬНИЙ. Виберіть правильний варіант і позначте його в таблиці.

37. Рядки

Ой вилинь, вилинь, гоголю,
Винеси літо з собою,
Винеси літо-літечко
І зеленеє житечко

узяті з
- **А** історичної пісні
- **Б** сімейно-побутової пісні
- **В** сімейно-обрядової пісні
- **Г** соціально-побутової пісні
- **Д** календарно-обрядової пісні

А Б В Г Д

38. «Слово про похід Ігорів» за жанром – це
- **А** повість
- **Б** балада
- **В** поема
- **Г** пісня
- **Д** дума

А Б В Г Д

39. Найвидатнішим українським письменником-філософом є
- **А** Панас Мирний
- **Б** Тарас Шевченко
- **В** Григорій Сковорода
- **Г** Іван Котляревський
- **Д** Григорій Квітка-Основ'яненко

А Б В Г Д

40. Перший твір в українській літературі, написаний живою народною мовою, – це
- **А** «Маруся»
- **Б** «Катерина»
- **В** «Енеїда»
- **Г** «Посланіє до єпископів»
- **Д** «Всякому місту – звичай і права»

А Б В Г Д

41. Поетизація внутрішньої та зовнішньої краси українців, старосвітського сільського укладу життя і християнської моралі властива твору
- **А** «Енеїда»
- **Б** «Маруся»
- **В** «Наталка Полтавка»
- **Г** «Кайдашева сім'я»
- **Д** «Хіба ревуть воли, як ясла повні?»

А Б В Г Д

42. Дві сюжетні лінії – історичну й любовну – має твір
- **А** «Максим Гримач»

- **Б** «Лісова пісня»
- **В** «Чорна рада»
- **Г** «Кайдашева сім'я»
- **Д** «Тіні забутих предків»

А Б В Г Д

43. Жанр твору «Кайдашева сім'я» –
- **А** оповідання
- **Б** роман
- **В** повість
- **Г** новела
- **Д** комедія

А Б В Г Д

44. Поезія «І все-таки до тебе думка лине...» є зразком лірики
- **А** інтимної
- **Б** пейзажної
- **В** патріотичної
- **Г** релігійної
- **Д** філософської

А Б В Г Д

45. У рядках з поезії «Так ніхто не кохав...»

...В день такий розцвітає весна на землі
І земля убирається зрання

використано художній засіб
- **А** епітет
- **Б** метафору
- **В** алегорію
- **Г** оксиморон
- **Д** порівняння

А Б В Г Д

46. Кульмінацією твору «Мина Мазайло» є
- **А** повідомлення про звільнення з роботи Мазайла
- **Б** зміна Миною Мазайлом прізвища
- **В** дискусія в родині Мазайла
- **Г** поява тьоті Моті
- **Д** урок «правильних проізношеній» з Бароновою-Козино

А Б В Г Д

47. Автором «Мисливських усмішок» є
- **А** Іван Драч
- **Б** Іван Багряний
- **В** Улас Самчук
- **Г** Остап Вишня
- **Д** Григір Тютюнник

А Б В Г Д

48. У рядках з поезії «Ти знаєш, що ти – людина?»

Усмішка твоя – єдина,
Мука твоя – єдина,
Очі твої – одні

використано
- **А** анафору
- **Б** епіфору
- **В** інверсію
- **Г** антитезу
- **Д** риторичне питання

А Б В Г Д

49. Твір «Маруся Чурай» є
- **А** епічним
- **Б** ліричним
- **В** драматичним
- **Г** ліро-епічним
- **Д** ліро-драматичним

А Б В Г Д

Відповіді на тести будуть опубліковані 5 березня у № 43

ПРОБНІ ТЕСТИ ЗНО

50. У творі «Сто років, як сконала Січ»

Сто років, як сконала Січ.
Сибір. І соловецькі келії.
І глупа облягає ніч
Пекельний край і крик пекельний

у виділених словах використано

А епітет
Б алегорію
В гіперболу
Г оксиморон
Д порівняння

А	Б	В	Г	Д

51. Рядки

Ось вони – горожани! Крамарі, безглузді вчителі, безжурні ляльки в пишних уборах!
Їх треба вимести геть і на місце їх прийдуть інші.

узято з твору

А «Місто»
Б «Тигролови»
В «Вершники»
Г «Я (Романтика)»
Д «Україна в огні»

А	Б	В	Г	Д

52. Рядки

Має крилами Весна
Запашна,
Лине вся в прозорих шатах,
У серпанках і блаватах...
Сяє усміхом примар
З-поза хмар,
Попелястих, пелехатих.

узято з твору

А «Чари ночі»
Б «О панно Інно»
В «Блакитна панна»
Г «Арфами, арфами...»
Д «Ви знаєте, як липа шелестить»

А	Б	В	Г	Д

53. Про лемківське містечко Дуклю розповідається у поезії

А «Різдво»
Б «Чари ночі»
В «Блакитна Панна»
Г «Молюсь і вірю...»
Д «Арфами, арфами...»

А	Б	В	Г	Д

54. Рядки

Кохана спить, кохана спить,
Піди збуди, цілуй їй очі.

є у творі

А «Чари ночі»
Б «О панно Інно»
В «Блакитна Панна»
Г «Арфами, арфами...»
Д «Ви знаєте, як липа шелестить...

А	Б	В	Г	Д

55. Слова

Одчинивши двері, я ступив до неї. і від несподіванки закам'янів: на розкиданій соломі, якраз проти дверей сиділа. – уявіть собі!. – сиділа панна.

у творі «Момент» є

А експозицією
Б зав'язкою

В кульмінацією
Г розв'язкою
Д постпозицією

А	Б	В	Г	Д

56. Збіркою «Сонячні кларнети» розпочав свій поетичний шлях

А Максим Рильський
Б Володимир Сосюра
В Павло Тичина
Г Євген Маланюк
Д Андрій Малишко

А	Б	В	Г	Д

Завдання 57–60 передбачають ВСТАНОВЛЕННЯ ВІДПОВІДНОСТІ. До кожного рядка, позначеного ЦИФРОЮ, доберіть відповідник, позначений БУКВОЮ, і поставте позначки в бланку на перетині відповідних рядків і колонок.

57. Установіть відповідність між назвою твору та літературним жанром.

1 «Сон»
2 «Тигролови»
3 «Бджола та Шершень»
4 «Наталка Полтавка»

А байка
Б драма
В повість
Г пригодницький роман
Д поема-містерія

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

58. Установіть відповідність між автором і персонажем твору.

1 Леся Українка
2 Іван Карпенко-Карий
3 Ольга Кобилянська
4 Іван Нечуй-Левицький

А Лукаш
Б Терентій Пузир
В Михайло
Г Петро
Д Омелько Кайдаш

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

59. Установіть відповідність між автором і назвою твору.

1 Ольга Кобилянська
2 Григір Тютюнник
3 Олександр Довженко
4 Леся Українка

А «Земля»
Б «І мертвим, і живим...»
В «Україна в огні»
Г «Три зозулі з поклоном»
Д «Лісова пісня»

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

60. Установіть відповідність між уривком з твору та його автором.

1 *Вона відразу наче спам'яталась,*
і одхитнулась від того стовпа,
і якось наче здалеку верталась,
чогось вперед руками, як сліпа.
Іще бліда, іще мов крейда біла,
а наче й усміхалась, лебеділа.

2 *Не чорна хмара з-за синього моря наступала, то виступала Мотря з Карпом з-за своєї хати до тину. Не сиза хмара над дібровою вставала, то наближалася до тину стара видроока Кайдашиха... До сім'ї, як дві чорні хмари, наближалися одна до другої, сумно й понуро.*

3 *Поезіє, сонце моє оранжеве! Щомиті якийсь хлопчисько Відкриває тебе для себе...*

4 *Невже повік уділом буде твоїм*
Укрита злість, облудлива покірність,
Усякому, хто зрадою й розбоєм
Тебе скував і заприсяг на вірність?

А Іван Франко
Б Ліна Костенко
В Іван Нечуй-Левицький
Г Іван Драч
Д Пантелеймон Куліш

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

ВАРІАНТ 2

Частина 1

Українська мова

Завдання 1–7 мають по чотири варіанти відповіді, серед яких лише ОДИН ПРАВИЛЬНИЙ. Виберіть правильний варіант і позначте його в таблиці.

1. Виділене слово є емоційно забарвленим у реченні рядка
А Бандит зразу ж присмирів і подався в *глибінь* ґанку *(М. Стельмах)*.
Б Кучерява зелень гогозів і афин запустила своє коріння у *глибінь* моху, а зверху сипнула росою червоних та синіх ягід *(М. Коцюбинський)*.
В Взагалі *глибінь* вод у всім Союзі колись була куди більша й страшніша *(М. Йогансен)*.
Г Це був той сум, що заворожує лагідністю свого першого дотику, поєднує в собі й радість, і страх, манить, засотує в свою чарівну *глибінь (В. Підмогильний)*.

А	Б	В	Г

2. Слід писати *е* в усіх словах рядка
А л(е,и)щата, в(е,и)шневий, л(е,и)вада
Б в(е,и)ликий, с(е,и)ло, пш(е,и)ниця
В ст(е,и)лити, поч(е,и)нати, ож(е,и)ледь
Г бер(е,и)гти, з(е,и)лений,ст(е,и)рати

А	Б	В	Г

3. Букв більше, ніж звуків, в усіх словах рядка
А дьоготь, збіжжя, дзвінок, сонце
Б знання, джміль, дзенькіт, квітень
В казка, сміється, проїзний, журналістський
Г узлісся, дзиґа, щабель, пролісок

А	Б	В	Г

4. НЕ мають закінчень усі слова рядка
А метро, колібрі, учень, прямо
Б нагорі, тихенько, співати
В веселощі, жартівливо, директива
Г поруч, какаду, степ

А	Б	В	Г

Прочитайте текст і виконайте завдання 5–7

(1) «Людина, байдужа до рідної мови, – дикун. (2) Вона шкідлива своїм єством уже тому, що байдужість до мови пояснюється цілковитою байдужістю до минулого, теперішнього і майбутнього народу», писав російський письменник Костянтин Паустовський. (3) Та невже ми, українці, чиєю мовою захоплювався не один світовий геній, у значній своїй масі (з відомих, звичайно, причин, пов'язаних з багатовіковою колонізаторською політикою) поступово перетворюємось на дикунів? (4) Адже багато хто з нас слабко володіє рідною мовою або зовсім її забув чи зрікся, як отой персонаж пристрасного вірша Дмитра Павличка... (5) А що, коли ціла нація, п'ятдесятип'ятимільйонний народ, потроху забуває свою назву – власне ім'я?! *(А. Бортняк)*.

5. Кількісний числівник ужито в реченні
А другому
Б третьому
В четвертому
Г п'ятому

А	Б	В	Г

6. Вставлену конструкцію вжито в реченні
А першому
Б другому
В третьому
Г п'ятому

А	Б	В	Г

7. Пунктуаційну помилку допущено в реченні
А першому
Б другому
В третьому
Г четвертому

А	Б	В	Г

Завдання 8–23 мають по п'ять варіантів відповіді, серед яких лише ОДИН ПРАВИЛЬНИЙ. Виберіть правильний варіант і позначте його в таблиці.

8. Усі слова іншомовного походження слід писати з *и* в рядку
А гімнаст..ка, соц..ологія, Цюр..х
Б артер..альний, ф..нансовий, Корс..ка
В Лейпц..г, кл..єнт, Флор..да
Г д..намо, Грец..я, д..ректор
Д форт..симо, Афр..ка, аргент..нець

А	Б	В	Г	Д

9. НЕправильно утворено ступінь порівняння прикметника в рядку
А Отаман стояв мовчки. *Трохи вищий* середнього зросту, крутий у плечах, з невідпорним поглядом карих очей.
Б Мабуть, ти не розумієш, що нема в світі *гіршого*, як позбутися друга, на якого мав надію.
В Весільний обряд одержав свою назву на означення *найвеселішого* часу в житті людини.
Г *Самий мовчазний* серед нас – Сашко.
Д Удача чи невдача може впасти на *найбільш учених*, пане президенте.

А	Б	В	Г	Д

10. Потребує редагування речення
А У залі було семеро студентів.
Б На святкування завітали двоє старших хлопців.
В Це місто налічує близько мільйона жителів.
Г П'ятикласниця отримала два підручники.
Д До кабінету зайшли двоє учениць.

А	Б	В	Г	Д

11. НЕправильно узгоджено числівник з іменником у рядку
А чотири столи
Б півтора яблука
В дві газети
Г два учня
Д три стільці

А	Б	В	Г	Д

12. *Не* з дієприкметником пишеться разом у реченні
А Прийшов в обідню пору – хата й досі не/метена! *(І. Карпенко-Карий)*.
Б Не хвали кашу, коли просо не/просіяне *(Нар. творчість)*.
В За сизим небом горить ніким не/бачена зоря *(Х. Давилець)*.
Г Тепер тут підвищувався тільки незграбний мур, а навкруг його купою лежала не/прибрана цегла *(В. Підмогильний)*.
Д Тільки мав талан до віршів не/позичений, а власний *(Леся Українка)*.

А	Б	В	Г	Д

13. Усі слова є прикметниками в рядку
А вуличний, народний, усякий
Б далекий, той, невідомий
В дерев'яний, скажений, написаний
Г учительський, Марійчин, мій
Д ніжний, материнський, рожевий

А	Б	В	Г	Д

14. Разом слід писати всі займенники рядка
А не/аби/який, скільки/сь, ні/скільки
Б казна/до/чого, будь/хто, ні/де
В ні/який, аби/який, де/коли
Г де/інде, хтозна/як, аби/чий
Д бозна/як, казна/де, скільки/сь

А	Б	В	Г	Д

15. Помилку у відмінюванні порядкового числівника допущено в рядку
А Р.в.: два мільйони п'ятсот дев'яносто першого
Б Д.в.: два мільйони п'ятсот дев'яносто першому
В Н.в.: два мільйони п'ятсот дев'яносто перший
Г Ор.в.: двома мільйонами п'ятсот дев'яносто першим
Д М.в.: (на) два мільйони п'ятсот дев'яносто першому

А	Б	В	Г	Д

Відповіді на тести будуть опубліковані 5 березня у № 43

16. До першої дієвідміни належать усі дієслова рядка
А терти, змішувати, булькотати
Б варити, цокотіти, нести
В булькотіти, сіяти, бігти
Г глянути, летіти, гнати
Д жовтіти, малювати, боятися

А	Б	В	Г	Д

17. Дієприслівник НЕ відокремлюється комами в рядку (розділові знаки пропущено)
А Учень засоромився поклавши зошита на стіл учителя.
Б Ми прагнули перемоги не покладаючи надій на власну впевненість.
В Не покладаючи надій на конспекти студенти вивчили тему напам'ять.
Г Робітники працювали не покладаючи рук.
Д Так і не поклавши бутерброда до рюкзака Микола побіг до школи.

А	Б	В	Г	Д

18. Замість двокрапки можна поставити кому в рядку
А Умовк кобзар сумуючи: щось руки не грають *(Т. Шевченко)*.
Б Усе блищало на ньому: руде волосся, густе ластовиння, чищена цеглою мідь *(І. Франко)*.
В І все було палким в годину творчу: і небо, і земля, і камінь, і різець, і серце майстра *(Леся Українка)*.
Г На йому була проста одежа: широкі крамні сині штани, біла сорочка й чорна смушова шапка *(І. Нечуй-Левицький)*.
Д І досі сниться: вийшла з хати веселая, сміючись, мати *(Т. Шевченко)*.

А	Б	В	Г	Д

19. Підрядна частини пояснює один із членів головної частини в реченні
А Поки сонце з неба сяє, тебе не забудуть *(Т. Шевченко)*.
Б Край дороги, якою котився віз, лежав білий пісок *(М. Коцюбинський)*.
В От аби мати загубила пояс, то мав би Юхим що трощити *(М. Стельмах)*.
Г А що тепер були дні гарячі, то вона ходила лише в сорочці підперезана *(О. Кобилянська)*.
Д І не люблю я двох облич, коли вони в одній людині *(А. Малишко)*.

А	Б	В	Г	Д

20. Складнопідрядним з підрядною з'ясувальною є речення
А І несли ми сили наші, щоб звалити гнів віків *(В. Сосюра)*.
Б А що не було місця на лаві у тісній хаті, послалась баба долі *(М. Коцюбинський)*.
В Хочу, щоб ви надихалися цього повітря *(О. Гончар)*.
Г Він скрізь ходив, куди і ми ходили *(Леся Українка)*.
Д А більший меншого турсає та ще і б'є, затим, що сила є *(Л. Глібов)*.

А	Б	В	Г	Д

21. Вказівне слово містить головна частина складнопідрядного речення
А Картина, котру він побачив, дуже вразила його *(М. Коцюбинський)*.
Б Море було таке гладеньке, синє, наче туго натягнений екран, на якому показували небо *(М. Коцюбинський)*.
В Мов дивний сад, шумить життя нове *(В. Сосюра)*.
Г Нема такого дерева, щоб на нього птиці не сідали *(Ю. Смолич)*.
Д Що не кажи, а голова в нього на в'язках неабияка *(Панас Мирний)*.

А	Б	В	Г	Д

22. Складнопідрядним з підрядною місця є речення
А Заплакали, розійшлися, відкіля взялися *(Т. Шевченко)*.
Б Коли я погляд свій на небо зводжу, нових зірок на ньому не шукаю *(Леся Українка)*.
В Коли оце в Кармелевім селі пройшла чутка, що це їхній Кармель отаманує в Чорному лісі *(Марко Вовчок)*.
Г Густа біла рослинність, що оточувала навкруги, переносила мрію в якусь зачаровану країну *(М. Коцюбинський)*.
Д А на тому місці, де стояла тінь, іскрило сонце широкою плямою *(Панас Мирний)*.

А	Б	В	Г	Д

23. Складним безсполучниковим з нерівноправними частинами є речення
А Сонце сховалось за зелені хмари, з полудня вітер повіяв *(Панас Мирний)*.
Б Погляне – холодною водою обіллє *(Марко Вовчок)*.
В Читаю книжку – думаю своє *(Д. Головко)*.
Г Падає листя з берези, капають роси з гілля *(Олександр Олесь)*.
Д Гаї шумлять – я слухаю *(П. Тичина)*.

А	Б	В	Г	Д

Завдання 24–28 передбачають установлення відповідності. До кожного рядка, позначеного ЦИФРОЮ, доберіть відповідник, позначений БУКВОЮ, і позначте відповідь у таблиці.

24. Установіть відповідність між словом і його антонімом.

Слово	*Антонім*
1 далекий	**А** веселий
2 сумний	**Б** темний
3 світлий	**В** несхожий
4 схожий	**Г** подібний
	Д близький

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

25. Установіть відповідність між прислівниками та їхніми розрядами.

Розряд	*Прислівники*
1 часу	**А** швидко, незабутньо
2 причини	**Б** відтепер, назавжди
3 мети	**В** багато, трішечки
4 міри і ступеня	**Г** спересердя, спросоння
	Д на зло, наперекір

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

26. Установіть вид однорідних членів, ужитих у реченні.

Вид	*Однорідні члени речення*
1 однорідні підмети	**А** Справжній поет повинен мати своє обличчя, і почерк, і ходу *(А. Малишко)*.
2 однорідні присудки	**Б** Повільно, але неухильно весна відвойовувала свої права *(М. Сиротюк)*.
3 однорідні означення	**В** У хаті порядкують мати й дружина Кузьми *(М. Сиротюк)*.
4 однорідні додатки	**Г** І рветься птиця, і б'ється, і в руки йому дається *(І. Гордасевич)*.
	Д Вона прийшла, непрохана й неждана *(В. Симоненко)*.

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

27. Установіть відповідність між вставним словом і його групою за значенням.

Група за значенням	*Вставне слово*
1 привертають увагу співрозмовника	**А** Учора – а тоді було сонячно – я виграла футболку.
2 виражають ставлення мовця до сказаного	**Б** Скласти іспит – це, погодьтеся, справа не з легких.
3 указують на джерело повідомлення	**В** Сьогодні, кажуть, буде святковий парад.
4 указують на послідовність думок	**Г** Щойно ми приїхали до бабусі, як на зло, почалася гроза.
	Д А ми, до речі, учора ще й вірша вивчили.

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

28. Установіть відповідність між реченнями з прямою мовою та їхніми схемами.

Схема	*Пряма мова*
1 «П, – а. – П».	**А** Чи бачили таке сказав батько і, помовчавши, додав Готовий хлібороб, одним словом *(А. Головко)*.
2 «П, – а, – п».	**Б** Яких же я людей бачу одказує Кармель Багатих та вбогих *(Марко Вовчок)*.
3 А: «П».	**В** Мої друзі – вбогі бідолахи говорить Кармель от мої друзі! *(Марко Вовчок)*.
4 «П, – а: – П».	**Г** Він з усмішечкою витягнув з кишені пачку грошей, підкинув її вгору, зловив і на мигах показав бери мовляв *(М. Стельмах)*.
	Д У цілого війська девіз був один За волю, за рідну країну! *(Леся Українка)*.

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

ЧИТАННЯ Й АНАЛІЗ ТЕКСТУ

Завдання 29–36 мають по чотири варіанти відповіді, серед яких ОДИН ПРАВИЛЬНИЙ. Виберіть правильний варіант і позначте його в таблиці.

Вічний сюжет

Сюжет, вічно притягальний своєю універсальністю: багатолітній блукалець світами, переживши війни й тисячу смертельних небезпек, чудом урятувавшись із печери людожера та з острова лихої чарівниці, що обертає людей на свиней, – повертається, нарешті, на батьківщину. Тимчасом син його, розуміється, виріс на здоровенного молодця, у домі роїться од численних претендентів на руку дружини, і впізнає поворотця тільки стара нянька – по шраму на нозі.

Ім'я блукальця – Одіссей, і все з ним, як пам'ятаємо, скінчилося гаразд. А от інша версія того самого сюжету: по п'ятнадцяти роках брежнєвських таборів, побувавши і в тюремних лікарнях, і в камері смертників (бо спочатку був засуджений на смерть – за вивішеного в рідному селі жовто-блакитного прапора), повертається наприкінці 1970-х український Одіссей на адресу, де мешкає його родина, – зійшовши з автобуса в незнайомому містечку, питає на автостанції в місцевого хлопця, як пройти на таку-то вулицю, хлопець береться його провести, і блукалець доходить до потрібного будинку і знаходить потрібні двері, і хлопець входить у ті двері – разом із ним, і виявляється – його сином.

Цю другу історію оповів колишній радянський дисидент, нині професор Єрусалимського університету Михаїл Хейфец у своїй книзі табірних спогадів «Українські силуети». Крім особливо високо цінованої в нашу інформаційну добу документальної достовірності докладних імен і дат, ця новітня версія різниться від міфу-оригіналу й дечим істотнішим – сумною правдою, що сповна відкрилася людству. Коротко, якщо для гомерівського грека безсумнівною була сама наявність Ітаки як незмінної духовної вітчизни, дому, «отчого порога», себто місця-куди-можна-повернутися, – то Одіссей кінця XX століття, кидаючи, нарешті, якір біля омріяного рідного берега, ризикує не тільки бути невпізнаним – він ризикує сам не впізнати Телемаха. І Пенелопи. І палацу. І тої няньки, якій належиться пред'явити шрам. Змилуйтесь, люди добрі, скажіть, на Бога, як зветься цей острів?..

Ітаки немає – та Ітака, що світила Одіссеєві на дні смердючої печери циклопа, що вела його крізь морські урагани й виривала з лап організаторів незліченних «свинських ферм», Ітака, пам'яттю про котру він, властиво, й вижив, – виявляється, існувала тільки в його уяві. З цього моменту починається правдива драма Одіссея: досі-бо, у які б халепи не потрапляв, він був – Одіссей, цар Ітаки. Не знайшовши Ітаки на сподіваному місці, він більше не знає, хто він. Психологи йменують цей стан кризою тожсамості. Але й психологи губляться в дефініціях, коли в ситуації Одіссея опиняється цілий народ.

«Хто ми? Чиї сини? Яких батьків?». Доля України виглядає унікальною навіть порівняно до решти центральноєвропейських народів – цих, за влучним висловом Мілана Кундери, «невдах історії», до чийого грона Україна завжди поривалася належати культурно. Країна, котра, в силу свого геополітичного становища, впродовж тисячоліття перебувала на розхресті протилеглих культурних впливів – візантійства і православ'я, з одного боку, і католицького

Риму, з другого, країна, як жалібно співається в народній пісні, «при битій дорозі» – коридор, прохідний двір, котрим хто тільки не гупотів – то «з варяг у греки», то з азійських степів у глиб Європи, – властиво, мала б, при клінічній слабкості централізуючих, державних традицій, давно розповзтися, як клаптикова ковдра, на безформний конгломерат етнічних «земель»...

«Що дасть нам силу?». Це ще одне з класичних українських питань, сформульоване понад вісімдесят років тому Лесею Українкою, котра й відповіла на нього власним життям і творчістю: заселивши заборонену й переслідувану мову цілим пантеоном персонажів світової культури, від героїв гомерівського епосу до пророка Мохаммеда й Дон Жуана, і в той спосіб піднісши сволок «української хати» на вселенську висоту. Це дуже «центральноєвропейська» відповідь – коли духовним еквівалентом нації, гарантом її єдності, а значить і життєздатності, стає культура, причому неодмінно культура відкрита, включена в процес універсального, крізь час і простір, обміну вартостями.

Якою буде завтрашня Україна, залежить від того, чи потрапить сьогодні українська культура витримати вдруге (після «Розстріляного Відродження» 1920-х) завданий їй історією іспит на «мажоритарність» – із вічно загроженої, покривджено-«меншинної», скупченої в собі зробитись самовпевненою, «своєю», обволікаючою й проникаючою, як повітря, для всіх, хто населяє Україну. Для початку вона має «привласнити», опанувати й органічно ввібрати в себе всі дотеперішні духовні злети, що відбувалися в сфері її присутности й відчужувались од неї, чи включити в свій контекст не лише Гоголя, а й «породженого» ним киянина Булгакова (дарма що того трусило від люті на сам звук української мови!): все це також значною мірою «наше», і за відродження та розвиток «меншинних» культур на українському ґрунті – як матеріальному, так і духовному – тепер відповідаємо – ми (За *О. Забужко*).

29. Актуальність порушеної в тексті проблеми розкривають рядки
А Сюжет, вічно притягальний своєю універсальністю: багатолітній блукалець світами, переживши війни й тисячу смертельних небезпек, чудом урятувавшись із печери людожера та з острова лихої чарівниці, що обертає людей на свині, – повертається, нарешті, на батьківщину.
Б ... якщо для гомерівського грека безсумнівною була сама наявність Ітаки як незмінної духовної вітчизни, дому, «отчого порога», себто місця-куди-можна-повернутися, – то Одіссей кінця XX-го століття, кидаючи, нарешті, якір біля омріяного рідного берега, ризикує не тільки бути невпізнаним – він ризикує сам не впізнати Телемаха. І Пенелопи. І палацу. І тої няньки, якій належиться пред'явити шрам.
В Доля України виглядає унікальною навіть порівняно до решти центральноєвропейських народів – цих, за влучним висловом Мілана Кундери, «невдах історії», до чийого грона Україна завжди поривалася належати культурно.
Г Якою буде завтрашня Україна, залежить від того, чи потрапить сьогодні українська культура витримати вдруге (після «Розстріляного Відродження» 1920-х) завданий їй історією іспит на «мажоритарність» – із вічно загроженої, покривджено-«меншинної», скупченої в собі зробитись самовпевненою, «своєю», обволікаючою й проникаючою, як повітря, для всіх, хто населяє Україну.

А	Б	В	Г

30. Алегоричним є судження
А Ім'я блукальця – Одіссей, і все з ним, як пам'ятаємо, скінчилося гаразд.
Б Ітаки немає – та Ітака, що світила Одіссеєві на дні смердючої печери циклопа, що вела його крізь морські урагани й виривала з лап організаторів незліченних «свинських ферм», Ітака, пам'яттю про котру він, властиво, й вижив, – виявляється, існувала тільки в його уяві.
В ...по п'ятнадцяти роках брежнєвських таборів, побувавши і в тюремних лікарнях, і в камері смертників (бо спочатку був засуджений на смерть – за вивішеного в рідному селі жовто-блакитного прапора), повертається наприкінці 1970-х український Одіссей на адресу, де мешкає його родина...
Г З цього моменту починається правдива драма Одіссея: досі-бо, у які б халепи не потрапляв, він був – Одіссей, цар Ітаки. Не знайшовши Ітаки на сподіваному місці, він більше не знає, хто він.

А	Б	В	Г

31. Речення *«Крім особливо високо цінованої в нашу інформаційну добу документальної достовірності докладних імен і дат, ця новітня версія різниться від міфу-оригіналу й дечим істотнішим – сумною правдою, що сповна відкрилася людству»* ускладнене
А однорідними обставинами

Б відокремленим додатком
В вставною конструкцією
Г порівняльним зворотом

А	Б	В	Г

32. Вставленою конструкцією ускладнено речення
А Ім'я блукальця – Одіссей, і все з ним, як пам'ятаємо, скінчилося гаразд.
Б Ітаки немає – та Ітака, що світила Одіссеєві на дні смердючої печери циклопа, що вела його крізь морські урагани й виривала з лап організаторів незліченних «свинських ферм», Ітака, пам'яттю про котру він, властиво, й вижив, – виявляється, існувала тільки в його уяві.
В З цього моменту починається правдива драма Одіссея: досі-бо, у які халепи не потрапляв, він був – Одіссей, цар Ітаки.
Г Для початку вона має «привласнити», опанувати й органічно ввібрати в себе всі дотеперішні духовні злети, що відбувалися в сфері її присутності й відчужувались од неї, чи включити в свій контекст не лише Гоголя, а й «породженого» ним киянина Булгакова (дарма що того трусило від люті на сам звук української мови!): все це також значною мірою «наше», і за відродження та розвиток «меншинних» культур на українському ґрунті – як матеріальному, так і духовному – тепер відповідаємо – ми.

А	Б	В	Г

33. У реченні *«Ім'я блукальця – Одіссей, і все з ним, як пам'ятаємо, скінчилося гаразд»*
А є звертання
Б є прикладка
В є фразеологізм
Г є підрядна частина

А	Б	В	Г

34. *«Хто ми? Чиї сини? Яких батьків?»* – це цитата з поетичного твору
А Мілана Кундери
Б Тараса Шевченка
В Михаїла Хейфеца
Г Лесі Українки

А	Б	В	Г

35. Тип мовлення аналізованого тексту
А розповідь
Б розповідь з елементами міркування
В роздум
Г опис

А	Б	В	Г

36. Текст належить до стилю
А художнього
Б публіцистичного
В наукового
Г розмовного

А	Б	В	Г

Частина 2
Українська література

Завдання 37–56 мають по п'ять варіантів відповіді, серед яких лише ОДИН ПРАВИЛЬНИЙ. Виберіть правильний варіант і позначте його в таблиці.

37. Рядки

Золотії серпики бряжчали,
Поки сього жита дожали;
Тепер вже не будуть бряжчати,
А будуть в коморі лежати

узято з
А календарно-обрядової пісні
Б соціально-побутової пісні
В сімейно-обрядової пісні
Г історичної пісні
Д народної балади

А	Б	В	Г	Д

38. У «Слові про похід Ігорів» НЕ згадано про
А князя Ігоря Святославича

Б Святослава
В Ярославну
Г віщого Бояна
Д Ярослава Мудрого

А	Б	В	Г	Д

39. Григорій Сковорода є автором твору
А «Бджола та Шершень»
Б «І мертвим, і живим…»
В «Contra spem spero!»
Г «Слово про похід Ігорів»
Д «Ти знаєш, що ти – людина?..»

А	Б	В	Г	Д

40. Перший твір нової української драматургії – це
А «Лісова пісня»
Б «Гайдамаки»
В «Енеїда»
Г «Хазяїн»
Д «Наталка Полтавка»

А	Б	В	Г	Д

41. Розв'язка твору «Маруся» –
А Маруся помирає
Б Василь помирає
В Маруся знайомиться з Василем
Г Наум Дрот відмовляється віддати Марусю за Василя
Д Василь освідчується Марусі

А	Б	В	Г	Д

42. Твір «Кайдашева сім'я» має ознаки мистецького стилю
А бароко
Б класицизму
В романтизму
Г реалізму
Д символізму

А	Б	В	Г	Д

43. Висміювання фальшивого дворянства – ідея твору
А «Мойсей»
Б «Лісова пісня»
В «Людина»
Г «Мартин Боруля»
Д «Бджола та Шершень»

А	Б	В	Г	Д

44. Протистояння між братами через матеріальні блага описано в творі
А «Лісова пісня»
Б «Сучасники»
В «Земля»
Г «Маруся Чурай»
Д «Я (Романтика)»

А	Б	В	Г	Д

45. У рядках з поезії «І все-таки до тебе думка лине…»

О, сліз таких вже вилито чимало, –
Країна ціла може в них втопитись

використано художній засіб
А епітет
Б алегорію
В гіперболу
Г оксиморон
Д порівняння

А	Б	В	Г	Д

46. У рядках з поезії «Чари ночі»

Сміються, плачуть солов'ї
І б'ють піснями в груди...

використано художній засіб
А порівняння
Б синекдоху

В градацію
Г епітет
Д персоніфікацію

А	Б	В	Г	Д

47. Основний вид комічного, який використовує Остап Вишня в збірці «Мисливські усмішки», – це
А гумор
Б іронія
В сатира
Г сарказм
Д гротеск

А	Б	В	Г	Д

48. У рядках з поезії «Ти знаєш, що ти – людина?»

Інші ходитимуть люди,
Інші кохатимуть люди –
Добрі, ласкаві й злі

використано засіб поетичного синтаксису
А антитезу
Б епіфору
В тавтологію
Г паралелізм
Д риторичне питання

А	Б	В	Г	Д

49. У рядках з поезії «Сто років, як сконала Січ»

Ти ще виболюєшся болем,
Ти ще роздерта на шматки

використано засіб поетичного синтаксису
А епіфору
Б інверсію
В антитезу
Г паралелізм
Д тавтологію

А	Б	В	Г	Д

50. Зображення пригод в'язня-втікача – тема твору
А «За мить щастя»
Б «Тигролови»
В «Місто»
Г «Я (Романтика)»
Д «Україна в огні»

А	Б	В	Г	Д

51. Головного героя роману «Місто» звати
А Степан Радченко
Б Наум Дрот
В Максим Гримач
Г Андрій Половець
Д Мартин Боруля

А	Б	В	Г	Д

52. Рядки

Ось місяць, зорі, солов'ї...
«Я твій» – десь чують дідугани.
А солов'ї!..

узято з твору
А Павла Тичини
Б Олександра Олеся
В Миколи Вороного
Г Максима Рильського
Д Володимира Сосюри

А	Б	В	Г	Д

53. Цінувати кожну мить короткочасного життя закликає читачів у своїй поезії
А Павло Тичина
Б Олександр Олесь

В Микола Вороний
Г Максим Рильський
Д Богдан-Ігор Антонич

А	Б	В	Г	Д

54. Героїню твору «Момент» звати
А Рита
Б Інна
В Муся
Г Зося
Д Галя

А	Б	В	Г	Д

55. Літературне об'єднання українських письменників в еміграції, яке діяло після Другої світової війни
А МУР
Б «МАРС»
В «Празька школа»
Г ВАПЛІТЕ
Д ВУСПП

А	Б	В	Г	Д

56. Прийом віддзеркалення яскраво виражений у зображенні героїв твору
А «Земля»
Б «Маруся»
В «Мартин Боруля»
Г «Кайдашева сім'я»
Д «Наталка Полтавка»

А	Б	В	Г	Д

Завдання 57–60 передбачають ВСТАНОВЛЕННЯ ВІДПОВІДНОСТІ. До кожного рядка, позначеного ЦИФРОЮ, доберіть відповідник, позначений БУКВОЮ, і поставте позначки в бланку на перетині відповідних рядків і колонок.

57. Установіть відповідність між назвою твору та його жанром.

1 «Сон»
2 «Україна в огні»
3 «Чорна рада»
4 «Мартин Боруля»

А поема-містерія
Б кіноповість
В соціальна комедія
Г історичний роман-хроніка
Д історична поема

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

58. Установіть відповідність між автором і персонажем твору.

1 Іван Карпенко-Карий
2 Тарас Шевченко
3 Іван Нечуй-Левицький
4 Леся Українка

А Мавка
Б Мелашка
В Максим Залізняк
Г Маюфес
Д Максим Гудзь

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

59. Установіть відповідність між автором і назвою твору.

1 Іван Котляревський
2 Тарас Шевченко
3 Василь Стефаник
4 Марко Вовчок

А «Катерина»
Б «Максим Гримач»
В «Три зозулі з поклоном»
Г «Камінний хрест»
Д «Енеїда»

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

60. Установіть відповідність між характеристикою і літературним персонажем.

1 *Про наші битви – на папері голо.*
Лише в піснях вогонь отой пашить.
Таку співачку покарать на горло,
та це ж не що, а пісню задушить!

2 *По одежі і по сивій бороді, сказать би, піп, а по шаблюці під рясою, по пістолетах з поясом і по довгих шрамах на виду – старий козарлюга.*

3 *Їхня українізація – це спосіб виявити всіх нас, українців, а тоді знищити разом, щоб і духу не було... Попереджаю!*

4 *Рід у державу built*

А Маруся Чурай («Маруся Чурай»)
Б Панас («Подвійне коло»)
В Іван Шрам («Чорна рада»)
Г дядько Тарас («Мина Мазайло»)
Д Григорій Многогрішний («Тигролови»)

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

Студенти ходили в гості в дитячий будинок

У рамках реалізації проекту «Створення співтовариства активної молоді на основі моральних цінностей», який стартував на Дніпропетровщині за підтримки обласної ради, відбулася зустріч студентів і аспірантів Дніпропетровського національного університету імені Олеся Гончара та Дніпропетровського університету економіки та права імені Альфреда Нобеля з вихованцями Дніпропетровського дитячого будинку №6 компенсуючого типу.

Учасники проекту розповіли дітям про себе, свої вузи, поділилися таємницями студентського життя, дали чимало цінних порад, як поводитися в тій чи іншій життєвій ситуації. Дітвора вдосталь награлася з гістьми. Таке спілкування, на думку співробітників установи, є не тільки дуже приємним, а й корисним і для вихованців інтернату, і для самих студентів.

«Ці зустрічі допомагають молоді розкрити свої найкращі якості — чуйність, співчуття, доброту й готовність до взаємодопомоги, — вважають організатори проекту. — Підготовка та проведення заходу згуртували студентів у бажанні дарувати радість і допомагати ближньому, особливо тим, хто найбільше цього потребує».

Вл. інф.

Підприємців просять допомогти годувати молодших школярів

Голова постійної комісії Луганської обласної ради з питань освіти, науки, культури, молоді й спорту Валерій Філіппов ініціює виїзні засідання комісії на території, де місцева влада виділяє мало грошей на харчування школярів молодших класів. Зокрема, лише дві гривні на учня виділяють в Антрациті, 2,8 гривні— у Марківському районі. Середній показник по області — 5,7 гривні, а по Україні — 4,75.

Скажімо, в Міловському районі немає великих бюджетоутворюючих підприємств, однак тут віднайшли можливість збільшити суму на харчування школяра з 3 до 5 гривень.

Алла АНТІПОВА.

ВАРІАНТ 3

Частина 1

Українська мова

Завдання 1–7 мають по чотири варіанти відповіді, серед яких лише ОДИН ПРАВИЛЬНИЙ. Виберіть правильний варіант і позначте його в таблиці.

1. Норми чергування ***і–й*** порушено в рядку
А оце й усе, фізика й математика
Б музичні й літературні твори, цвіт вишень і яблунь
В ідеться про поезію, Ігор йде до школи
Г зробив імовірні висновки, висновки дуже ймовірні

А	Б	В	Г

2. Звук **[ґ]** вимовляється в усіх словах рядка
А (ґ,г)рім, (ґ,г)руша, (ґ,г)азда, (ґ,г)ордість
Б (ґ,г)ромада, (ґ,г)уля, (ґ,г)ріти, (ґ,г)орло
В (ґ,г)анок, (ґ,г)ава, (ґ,г)орбик, (ґ,г)оробець
Г дзи(ґ,г)а, (ґ,г)рунт, (ґ,г)удзик, (ґ,г)анок

А	Б	В	Г

3. Виділене слово вжите в прямому значенні в рядку
А *Гострий* струмінь морозного повітря, осяяні в домах вікна, чиїсь голоси, дзвінки звощика... *(М. Коцюбинський)*.
Б Катерина цікава, язик у неї *гострий* як бритва *(І. Нечуй-Левицький)*.
В Настя заглянула в щілину, ще й пальцями полапала *гострий* рубець коло дверей проти защіпки, чи не стерся він часом *(І. Нечуй-Левицький)*.
Г Вітер, *гострий*, як наточена бартка, бив йому в груди *(М. Коцюбинський)*.

А	Б	В	Г

4. Спільнокореневими є всі слова рядка
А мова, мовник, розмова, співомовка
Б горе, горювати, горище, город
В тать, татко, татусь, татуньо
Г віз, возити, привозити, воздати

А	Б	В	Г

Прочитайте текст і виконайте завдання 5–7

(1) Бертенєв підійшов до вікна. (2) Йому завжди видавалося (щоправда, він про це нікому не казав), що панорама з вікон може розповісти про господаря не менше, аніж його бібліотека чи *вмеблювання* помешкання. (3) Принаймні відтоді, як люди почали достатньо *вільно* вибирати собі житла. (4) Але зараз він опинився в скрутному становищі: будинок *звичайний*, стандартна житлова «сочевиця-карат», без будь-яких надлишків. (5) А за вікном уже сутеніло, на вулиці ще можна було щось розгледіти, але з вікна кабінету, *освітленного* м'якою люмінесценцією зі стелі, можна було побачити хіба що власне відображення, спотворене потрійним віконним склом.

5. Орфографічну помилку допущено в слові
А вмеблювання
Б вільно
В звичайний
Г освітленного

А	Б	В	Г

6. Неповним є речення
А друге
Б третє
В четверте
Г п'яте

А	Б	В	Г

7. Власну назву вжито в реченні
А першому
Б другому
В четвертому
Г п'ятому

А	Б	В	Г

Завдання 8–23 мають по п'ять варіантів відповіді, серед яких лише ОДИН ПРАВИЛЬНИЙ. Виберіть правильний варіант і позначте його в таблиці.

8. НЕправильно записано складне слово в рядку
А жовтогарячий
Б темносиній
В сіро-зелений
Г яскраво-червоний
Д біло-синій

А	Б	В	Г	Д

9. Правильно утворено ступінь порівняння прикметника в рядку
А *Самий кращий* день у моєму житті – день мого народження.
Б Писанкарство – одне з *найоригінальніших* видів народного мистецтва.
В Це завдання було *найбільш логічнішим*.
Г *Самою красивою* сьогодні була моя мама.
Д *Найрозумним* виявився одинадцятикласник Микола.

А	Б	В	Г	Д

10. Потребує редагування речення
А Сміючись, ми зайшли до аудиторії.
Б Дописавши твір, пролунав дзвінок.
В Шкутильгаючи, Сашко вийшов до дошки.
Г Поспішаючи, мама забула вдома парасольку.
Д Зосередившись, Марко розв'язав складну задачу.

А	Б	В	Г	Д

11. Складними є всі числівники рядка
А одинадцятий, тридцятеро, сімдесят
Б три четвертих, двадцять, дев'ять
В семеро, п'ятдесятий, сімдесят чотири
Г вісімдесят, кількадесят, двоє
Д двісті, обидва, одна ціла і вісім десятих

А	Б	В	Г	Д

12. Закінчення ***-а*** у формі родового відмінка однини мають усі іменники рядка
А відмінк.., род.., спирт.., десятк..
Б мотор.., ліс.., родовод.., млин..
В процент.., остров.., конфлікт.., шум..
Г понеділк.., трактор.., тесляр.., підручник..
Д іменник.., альманах.., Донбас.., долар..

А	Б	В	Г	Д

13. Граматичну помилку допущено в словосполученні
А ходити болотами
Б українець за походженням
В контрольна з математики
Г плисти по течії
Д за нашими підрахунками

А	Б	В	Г	Д

14. Лексичну помилку допущено в словосполученні
А людські взаємовідношення
Б людські стосунки
В людські взаємини
Г людське взаєморозуміння
Д людське порозуміння

А	Б	В	Г	Д

15. Частка ***ні*** пишеться разом з іншою частиною мови в рядку
А Світ який – (ні)краю (ні)кінця! *(В. Симоненко)*.
Б (Ні)де немає літа *(Л. Костенко)*.
В Немає (ні)для кого на світі спочину *(Р. Іванченко)*.
Г Пропаде він з нею (ні)за що *(Б. Грінченко)*.
Д (Ні)кроку зі шляху, (ні)думки назад! *(О. Ольжич)*.

А	Б	В	Г	Д

16. Звуконаслідувальне слово виступає членом речення в рядку
А Давно, давно не чув, зозуле, навіть у снах уже твого «ку-ку» *(В. Підпалий)*.
Б Дзінь-дзінь-дзінь... Під господу в'їжджає пара вороних *(Г. Маковій)*.
В Умовляють серця перебої: Тах... тук... тук... *(В. Еллан)*.
Г Дзень-н-нь!.. Дзень-н-нь!.. – чути було знадвору в розчинені двері *(С. Черкасенко)*.
Д – Чирик, чирик! – вдався Михайлик до горобців *(М. Горюн)*.

А	Б	В	Г	Д

17. Правильно поєднано числівник з іменником у рядку
А двадцять три відсотка
Б три набори
В чотири метра
Г сорок три кілограмів
Д четверо товариші

А	Б	В	Г	Д

18. НЕ потребує редагування речення
А Біля будинку росли чотири дуба.
Б Два брата вчилися в одному класі.
В П'ять жінок стояли на зупинці.
Г Семеро днів тривала спека.
Д Сестри обоє ходять до школи.

А	Б	В	Г	Д

19. Позначте речення з неузгодженими означеннями.
А Усі пориви, всі надії тобі, мій краю дорогий *(В. Симоненко)*.
Б Ще треті півні не співали *(Т. Шевченко)*.
В Пісня Марічки оповідала всім добре знайому подію *(М. Коцюбинський)*.
Г За дванадцятьма мостами сивий Дніпро лежить *(А. Малишко)*.
Д Повіяло польовими пахощами *(М. Коцюбинський)*.

А	Б	В	Г	Д

20. Позначте складнопідрядне речення з підрядною причини.
А А більший меншого турсає, та ще і б'є, затим що сила є *(Л. Глібов)*.
Б Я посланий, щоб виконать закон *(Леся Українка)*.
В Теплий туман стелився по полю і наливав балку по самі вінця, так що дерева потопали в ньому *(М. Коцюбинський)*.
Г Народ захоплений танцем і все звужує коло, так що танцюри мов у криниці *(М. Коцюбинський)*.
Д Далеко від степу люди чули, як ночами стугоніла земля *(Н. Рибак)*.

А	Б	В	Г	Д

21. Позначте складне речення з однорідною підрядністю.
А Сонце червоніє й червоніє, і в тому, як воно хилиться до обрію, вже відчуваєш втому трудівника... *(Є. Гуцало)*.
Б Там, де Личка круто в'ється, де хати в садах, де носила мене мати в поле на руках, там узяв я пісню в серце із людських сердець *(Д. Павличко)*.
В Я люблю, як ти розкриваєш свої вії, прижурений житній цвіте, я люблю, як ти довірливо дивишся на мене очима волошки і озиваєшся косою в лузі, перепілкою в полі *(М. Стельмах)*.
Г Я Вас вітаю з тим, що є тепло, коли з дощу доводиться вертатись *(О. Делеменчук)*.
Д Україна – це та земля, на якій ми народилися, і це небо, і сонце, яке світить над нами *(М. Яцків)*.

А	Б	В	Г	Д

22. Позначте складносурядне речення.
А З дороги видно було, як вився у низині кривульками глибокий та каламутний Прут *(М. Коцюбинський)*.
Б Осінній вечір морозом дихав, у небі місяць немов п'ятак *(В. Симоненко)*.
В Не русалонька блукає – то дівчина ходить *(Т. Шевченко)*.
Г А ще й таку я вирізьблю картину: зі всіх дворів збігається рідня *(Л. Костенко)*.
Д Не то блискавки пронизували небо, не то спалахи електрозварки освітлювали обрій *(А. Шиян)*.

А	Б	В	Г	Д

23. Позначте речення з узагальнювальним словом при однорідних членах (розділові знаки пропущено).
А Я живу і борюсь і творю для людей *(В. Забаштанський)*.
Б Всяке птаство як-от деркачів перепілок куликів курок можна було викосити косою в траві *(О. Довженко)*.
В За шкільними партами схилились чорняві біляві русяві голівки *(І. Цюпа)*.
Г Йому жаль стало Жука здорового чорного мордатого *(Панас Мирний)*.
Д Люблю я бистрину життя прозору поривну глибоку *(Д. Павличко)*.

А	Б	В	Г	Д

Відповіді на тести будуть опубліковані 5 березня у № 43

ПРОБНІ ТЕСТИ ЗНО

Завдання 24–28 передбачають установлення відповідності. До кожного рядка, позначеного ЦИФРОЮ, доберіть відповідник, позначений БУКВОЮ, і позначте відповідь у таблиці.

24. Установіть відповідність між лексичним типом і словами.

Лексичний тип
1 синоніми
2 антоніми
3 омоніми
4 пароніми

Слова
А іти – стояти
Б іти – і ти
В іти – бігти
Г адресат – адресант
Д іти – йти

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

25. Установіть відповідність між прислівником і способом його творення.

Спосіб творення
1 суфіксальний
2 префіксальний
3 суфіксально-префіксальний
4 словоскладання

Прислівник
А недалеко, прегарно
Б по-українськи, зозла
В смачненько, зелено
Г тихо-тихесенько, рано-рано
Д ранком, бережком

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

26. Установіть відповідність між реченням з однорідними членами і його схемою.

Схема
1 О, О і О
2 △: О, О і О
3 △: О, О – ...
4 О, О, О – △

Речення
А Усі весну щиро кохають люди пташки і дерева *(П. Гай)*.
Б Ні голубого неба ні димчатих лісів на горизонті ні картинних вітряків нічого я не бачив *(М. Хвильовий)*.
В Степ яснів ширився і невтомно розгортався *(І. Цюпа)*.
Г Весна неначе карусель на каруселі білі коні *(Б. Антоненко-Давидович)*.
Д Рухомі речі стіл ослони стільці також були в оселі *(Із журналу)*.

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

27. Установіть відповідність між означенням і умовою його відокремлення.

Умова відокремлення
1 означення стосується особового займенника
2 поширене означення стоїть після означуваного слова
3 означення має додатковий обставинний відтінок
4 означення стоїть після означуваного слова, перед яким уже є означення

Означення
А Повні надії та віри, птахи про весну сповіщають.
Б Син людський, я ростиму нестримно *(М. Руденко)*.
В Досвітні вогні, переможні, урочі, прорізали темряву ночі *(Леся Українка)*.
Г Андрій Іванович, відомий і шанований учитель, удома почувався найліпше.
Д Євген Маланюк виявив себе як справжній співець державності.

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

28. Установіть відповідність між реченням і його видом.

Вид
1 просте неускладнене
2 просте з однорідними членами
3 просте з відокремленими членами
4 просте зі звертанням

Речення
А Подивилась Олеся, зачинила віконце й вийшла *(М. Коцюбинський)*.
Б Тривожне, засни непробудно, не рвись в недобачені сни *(П. Воронько)*.
В Життя – це любов, і немає життя без любові *(Є. Гуцало)*.
Г Чому б з тобою нам не поєднати дружбу? *(Л. Глібов)*.
Д З-за хати вибігла собака, кудлата, як вівця *(І. Нечуй-Левицький)*.

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

ЧИТАННЯ Й АНАЛІЗ ТЕКСТУ

Завдання 29–36 мають по чотири варіанти відповіді, серед яких ОДИН ПРАВИЛЬНИЙ. Виберіть правильний варіант і позначте його в таблиці.

На початку нашого століття Володимир Винниченко напівжартома-напівсерйозно зауважив, що за долю української мови він зможе почуватися цілком спокійним щойно тоді, коли нею заговорить кримінальний світ, тобто геть чисто, як сьогодні розмовляють з екрана персонажі дубльованих американських фільмів...

Смішки смішками, але насправді в цій нібито парадоксальній заяві відомого своїм ексцентризмом письменника-фантаста таїться вельми проникливе розуміння взаємин між мовою й правом. Бо кримінальний світ – попри всі його претензії на автономне існування, непідлегле прийнятим у суспільстві законам, – в дійсності є щодо них усього лиш таким собі «тіньовим боком Місяця», що в звихнутій формі відтворює зяючі прогалини видимих окові, «денних» суспільних структур. Відповідно й у мові своїй соціальне «дно» відштовхується насамперед від мови офіційної, правної – мови влади: невипадково чи не єдиний варіант україномовного «блатного» арго в 20-му столітті дає Галичина, де ще від австро-угорських часів, як-не-як, діяло україномовне ж таки судочинство... Простіше сказавши, злочинний світ завжди говорить, наслідуючи (передражнюючи) свого антагоніста – правоохоронну систему, і дійсного мовного режиму цієї системи не затулити від нього. Тож В. Винниченко відчув слушно: саме українська мова з уст злодіїв була б єдиним незаперечним свідченням того, що влада в Україні остаточно зробилася україномовною.

Все це, далебі, варто повсякчас держати собі в умі. Бодай би тільки на те, щоб здавати собі справу з однієї вельми серйозної обставини: нині, коли від Радянської влади з її тоталітарною російською зостався лиш її байстрюк – пострадянський кримінал, чиє «мурчання» дедалі чутніше і, от уже дослівно, владніше відлунює в українському просторі, – проблема дерусифікації вітчизняного права й судочинства перестає бути суто політичною. Вона стає, без перебільшення, – проблемою професійної честі українських правоохоронців.

І не тільки тому, що для органів, які представляють державу, послугування державною ж таки мовою є ознакою елементарної самоповаги, – чого-чого, а якраз самоповаги нас не дуже вчено: щоразу, коли, повертаючись із далеких мандрів, перетинаєш рідний кордон, не можеш позбутися того почуття сорому, – ось бориспільський прикордонник, який щойно намагався говорити з західним туристом по-німецькому, беручи до рук мого паспорта, відразу переходить на російську: «Снімітє очкі», – «А що, – питаю, – в іноземця тут більше прав, ніж у мене?» – Офіцер дивиться на мене з-за скляної перегородки, явно і, що найжахливіше, щиро не розуміючи, чого я від нього хочу. Пояснюю: «Ось ви говорили з отим паном мовою його країни – а зі мною, виходить, можна не церемонитися, я для вас людина без громадянства?» – стенає плечима, на обличчі вираз нудьги, мовляв, викаблучується дамочка: «А ви што, нє понімаєтє, што лі?». Недопояснили йому свого часу ні за партою військового училища, ні тут, на робочому місці, що, подібно до того, як форму він одягнув не тільки на те, щоб не голим сидіти, так і мова, якою послуговується, не на те тільки служить, щоб його розуміли, – що ми з ним у цьому разі не приватні особи, не в трамваї й не на вулиці, де вольному воля, аби лиш співрозмовник уторопав, – що тут, на кордоні, його мова так само, як форма із національним гербом на кашкеті, є – знак, символ держави, яку він представляє, і нехтуючи цим знаком,

він, хай і несвідомо, демонструє несамовільну зневагу до тої держави – і, автоматично, до себе самого, як її службовця...

Українська мова – попри всі, завдані їй численними репресіями й хронічним, від 1920-х років, гнітом, тяжкі удари – має зараз для вітчизняного права одну неоціненну, хай і вимушену, перевагу: вона не виробила власної тоталітарно-«блатної» традиції (навіть мат у ній на сьогодні – не «свій», а запозичений: нецензурні лайки, якими послуговувалися наші предки ще в минулому столітті, нині можна віднайти хіба що в словнику Грінченка). Тут ще можна починати «з чистої сторінки», орієнтуючись відразу на стандарти, прийняті в країнах – членах Ради Європи. Інакше кажучи, українська як мова права дає країні ще один шанс розпрощатися з нашим «совковим» минулим.

Звісно, наївно було б сподіватися, що отак одразу, за одним директивним помахом вона повсюдно вступить у свої права і залунає з уст наших правоохоронців з тією владною, державною гідністю, яка змушує себе поважати і перед якою прищулюють вуха «блатні» авторитети, – але ж, як слушно нагадує нам приказка, не одразу й Київ збудувався. А головне – не сам собою: будували люди – камінь по каменю, метр по метру. Те саме і з мовою, яку один із найвидатніших філософів 20-го століття М. Гайдеґер влучно охрестив «домом буття», – вона так само «розбудовується» нами щодня і щогодини – кожним словом, кожним звертанням. Кожною думкою (За *О. Забужко*).

29. Ідею тексту розкрито в рядках
А Інакше кажучи, українська як мова права дає країні ще один шанс розпрощатися з нашим «совковим» минулим.
Б Бо кримінальний світ – попри всі його претензії на автономне існування, непідлегле прийнятим у суспільстві законам, – в дійсності є щодо них усього лиш таким собі «тіньовим боком Місяця», що в звихнутій формі відтворює зяючі прогалини видимих окові, «денних» суспільних структур.
В ...коли Радянської влади з її тоталітарною російською зостався лиш її байстрюк – пострадянський кримінал, чиє «мурчання» дедалі чутніше і, от уже дослівно, владніше відлунює в українському просторі, – проблема дерусифікації вітчизняного права й судочинства перестає бути суто політичною.
Г Простіше сказавши, злочинний світ завжди говорить, наслідуючи (передражнюючи) свого антагоніста – правоохоронну систему, і дійсного мовного режиму цієї системи не затулити від нього.

А	Б	В	Г

30. Висловлення *«його мова так само, як форма із національним гербом на кашкеті, є – знак, символ держави, яку він представляє, і нехтуючи цим знаком, він, хай і несвідомо, демонструє несамовільну зневагу до тої держави – і, автоматично, до себе самого, як її службовця»* стосується
А В. Винниченка
Б кожного громадянина держави
В М. Гайдеґера
Г представника злочинного світу

А	Б	В	Г

31. Твердження *«Відповідно й у мові своїй соціальне "дно" відштовхується насамперед від мови офіційної, правної – мови влади»* у своїй мікротемі є
А зачином
Б основною частиною
В висновком
Г не входить до мікротеми

А	Б	В	Г

32. Загальним стосовно твердження *«соціальне "дно" відштовхується насамперед від мови офіційної, правної – мови влади»* у тексті є
А саме українська мова з уст злодіїв була б єдиним незаперечним свідченням того, що влада в Україні остаточно зробилася україномовною
Б за одним директивним помахом вона повсюдно вступить у свої права і залунає з уст наших правоохоронців з тією владною, державною гідністю, яка змушує себе поважати і перед якою прищулюють вуха «блатні» авторитети
В Українська мова – попри всі, завдані їй численними репресіями й хронічним, від 1920-х років, гнітом, тяжкі удари... не виробила власної тоталітарно-«блатної» традиції
Г мова «розбудовується» нами щодня і щогодини – кожним словом, кожним звертанням

А	Б	В	Г

33. У рядках *«Смішки смішками, але насправді в цій нібито парадоксальній заяві відомого своїм ексцентризмом письменника-фантаста таїться вельми проникливе розуміння взаємин між мовою й правом»* НЕМАЄ
А прикладки
Б вставленої конструкції
В однорідних членів речення
Г узгодженого означення

А	Б	В	Г

34. Рядки *«На початку нашого століття Володимир Винниченко напівжартома-напівсерйозно зауважив, що за долю української мови він зможе почуватися цілком спокійним щойно тоді, коли нею заговорить кримінальний світ»* містять
А пряму мову
Б цитату
В непряму мову
Г невласне пряму мову

А	Б	В	Г

35. У висловленні *«злочинний світ завжди говорить, наслідуючи (передражнюючи) свого* ***антагоніста****»* синонімом до виділеного слова є
А конкурент
Б недоброзичливець
В тиран
Г противник

А	Б	В	Г

36. Текст належить до стилю
А художнього
Б розмовного
В публіцистичного
Г наукового

А	Б	В	Г

Частина 2

Українська література

Завдання 37–51 мають по п'ять варіантів відповіді, серед яких лише ОДИН ПРАВИЛЬНИЙ. Виберіть правильний варіант і позначте його в таблиці.

37. Рядки

А в неділю пораненько
В усі дзвони дзвонять,
Економи з нагаями
На панщину гонять

узято з
А балади
Б історичної пісні
В сімейно-побутової пісні
Г соціально-побутової пісні
Д календарно-обрядової пісні

А	Б	В	Г	Д

38. У «Слові про похід Ігорів» ідеться про похід руського війська проти
А татар
Б поляків
В половців
Г литовців
Д турків

А	Б	В	Г	Д

39. Автором твору «De Libertate» є
А Григорій Сковорода
Б Леся Українка
В Іван Франко
Г Тарас Шевченко
Д Іван Котляревський

А	Б	В	Г	Д

40. Ідея твору «Енеїда»
А прославити давньоримських героїв

Б висміяти поему давньоримського автора
В засудити розгульний спосіб життя троянців
Г закликати пробудити національну свідомість
Д уславити пантеон римських богів

А	Б	В	Г	Д

41. Твір «Наталка Полтавка» має ознаки художнього стилю

А бароко
Б класицизму
В романтизму
Г реалізму
Д символізму

А	Б	В	Г	Д

42. Кульмінація твору «Маруся» –

А смерть Марусі
Б смерть Василя
В смерть батьків Марусі
Г освідчення Василя Марусі
Д застуда Марусі

А	Б	В	Г	Д

43. У творі «Чорна рада» слова

У нас на Січі чи гетьман, чи отаман, чи так собі чоловік – усе рівний товариш, усе християнська душа. То тільки ваша городова старшина завела таке, що коли не пан, то й не чоловік. Не про гетьманство наш брат запорожець думає...

належать

А Іванові Шраму
Б Кирилові Туру
В Якиму Сомку
Г Петру Шраменку
Д Іванові Брюховецькому

А	Б	В	Г	Д

44. Твір «Мені однаково...» є зразком

А інтимної лірики
Б пейзажної лірики
В патріотичної лірики
Г філософської лірики
Д політичної лірики

А	Б	В	Г	Д

45. Жанр твору «Мартин Боруля»

А комедія
Б оповідання
В повість
Г трагедія
Д новела

А	Б	В	Г	Д

46. Висміювання комплексу меншовартості, типу малороса – ідея твору

А «Я (Романтика)»
Б «Україна в огні»
В «Мина Мазайло»
Г «Вершники»
Д «Тигролови»

А	Б	В	Г	Д

47. Слова

...Берете з собою рушницю (це така штука, що стріляє), набої і всілякий інший мисливський реманент, без якого не можна правильно націлятись, щоб бити без промаху, а саме: рюкзак, буханку, консерви, огірки, помідори, десяток укруту яєць

належать героєві твору

А «Тигролови»
Б «Мина Мазайло»

В «Зачарована Десна»
Г «Три зозулі з поклоном»
Д «Як варити і їсти суп із дикої качки»

А	Б	В	Г	Д

48. Ідея твору «Ти знаєш, що ти – людина?»

А закликати бути людяним
Б нагадати людям про їхній громадянський обов'язок
В довести, що людина – цар природи
Г утвердити неповторність кожної людини
Д пояснити, чим усі люди схожі між собою

А	Б	В	Г	Д

49. Мотив поезії «О земле втрачена, явися...» –

А туга за славним минулим
Б опис природи чужої країни
В сповідь перед Богом
Г сон ліричного героя
Д туга за рідною землею

А	Б	В	Г	Д

50. Автобіографізм є у творі

А «Маруся Чурай»
Б «Тигролови»
В «Три зозулі з поклоном»
Г «Вершники»
Д «Я (Романтика)»

А	Б	В	Г	Д

51. У рядках із твору Уласа Самчука «Марія»

Ти добре сказала. Ти сказала велику правду. Ти правдива, Маріє

використано засіб поетичного синтаксису

А анафору
Б епіфору
В інверсію
Г антитезу
Д риторичну фігуру

А	Б	В	Г	Д

52. Рядки

А хтось кричить: ти рідну стрів!
І раптом – небо... шепіт гаю...
О ні, то очі Ваші. – Я ридаю.
Сестра чи Ви? – Любив...

узято з твору

А Павла Тичини
Б Олександра Олеся
В Миколи Вороного
Г Максима Рильського
Д Володимира Сосюри

А	Б	В	Г	Д

53. «Гімном життю й любові» можна назвати поезію

А «Різдво»
Б «Чари ночі»
В «О панно Інно»
Г «Молюсь і вірю...»
Д «Арфами, арфами...»

А	Б	В	Г	Д

54. У творі «Момент» оповідачем є

А автор
Б панна
В головний герой
Г сторонній спостерігач
Д випадковий свідок подій

А	Б	В	Г	Д

55. Микола Хвильовий був організатором літературного об'єднання

А «Молодняк»
Б МАРС
В ВАПЛІТЕ
Г ПРОЛІТФРОНТ
Д «Плуг»

А	Б	В	Г	Д

56. Одним з образів-символів у творі «Земля», який постійно супроводжує героїв, передає їх настрій, є

А «сусідній» ліс
Б бурдей
В «цікавий» місяць
Г Батькова рушниця
Д пасіка

А	Б	В	Г	Д

Завдання 57–60 передбачають ВСТАНОВЛЕННЯ ВІДПОВІДНОСТІ. До кожного рядка, позначеного ЦИФРОЮ, доберіть відповідник, позначений БУКВОЮ, і поставте позначки в бланку на перетині відповідних рядків і колонок.

57. Установіть відповідність між назвою твору та його жанром.

1 «Енеїда»
2 «Всякому місту – звичай і права»
3 «Людина»
4 «Зачарована Десна»

А філософська поезія
Б бурлескно-травестійна поема
В повість
Г кіноповість
Д новела

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

58. Установіть відповідність між автором і персонажем твору.

1 Іван Нечуй-Левицький
2 Ольга Кобилянська
3 Михайло Коцюбинський
4 Леся Українка

А Потерчата
Б Рахіра
В Палагна
Г баба Палажка
Д Галя

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

59. Установіть відповідність між автором і назвою твору.

1 Григорій Сковорода
2 Іван Франко
3 Тарас Шевченко
4 Ліна Костенко

А «Маруся Чурай»
Б «Кайдашева сім'я»
В «І мертвим, і живим...»
Г «Мойсей»
Д «Бджола та Шершень»

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

60. Установіть відповідність між уривком з твору та автором.

1 *Сумно і смутно людині, коли висихає і сліпне уява, коли, обертаючись до найдорожчих джерел дитинства та юнацтва, нічого не бачить вона дорого, небуденного, ніщо не гріє її, не будить радості ані людяного суму.*

2 *Ой біжи, біжи, досадо, не вертай до хати,*
Не пущу тебе колиску синову гойдати.

3 *Як я малим збирався навесні*
Піти у світ незнаними шляхами,
Сорочку мати вишила мені
Червоними і чорними нитками

4 *Слава! Слава!*
Хортам, і гончим, і псарям,
І нашим батюшкам-царям
Слава!

А Василь Симоненко
Б Дмитро Павличко
В Тарас Шевченко
Г Олександр Довженко
Д Григорій Сковорода

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

Знання через Інтернет

Чотири нові електронні проекти в сфері освіти обіцяють реалізувати цього року на Дніпропетровщині. Один з них — «Електронний методичний кабінет» — допоможе створити єдиний інформаційно-методичний простір з метою надати доступ до нормативних документів, методичних матеріалів, книжок і наукових статей. Це дасть змогу вчителям, студентам, школярам готуватися до занять і олімпіад. Для обміну досвідом для педагогів відкриють спеціальні чати та форуми. Важливу роль відведено проектам «Електронний модуль «Атестація педагогічних працівників»» і «Мережевий освітній округ». Під час реалізації проекту «Study in Dnipropetrovsk Region» планують організувати портал вищої освіти регіону, який буде доступний читачам як мінімум на 4 мовах: українській, російській, англійській і французькій. Він об'єднає сайти вузів Дніпропетровщини, що дасть можливість залучити більшу кількість студентів з інших регіонів і країн у навчальні заклади області.

Як розповів директор Департаменту освіти та науки облдержадміністрації Олександр Демчик, сучасна і якісна освіта, в основі якої новітні технології, — це один з ресурсів для збільшення конкурентоспроможності регіональної і національної економіки.

Володимир РИБАЛЬЧЕНКО.

Дніпропетровська область.

Ліцей зустріне більше учнів

У Чернівецькому багатопрофільному ліцеї, де навчаються обдаровані діти з малозабезпечених сімей сільської місцевості, збільшиться кількість вихованців. До початку нового навчального року мають зробити ремонт на другому поверсі приміщення закладу. Тут розташують аудиторії для восьмикласників.

Як розповів директор Департаменту освіти і науки, молоді та спорту Михайло Бауер, нині тут навчається 66 дітей, шестеро з яких стали переможцями обласних учнівських олімпіад і представлятимуть Буковину на всеукраїнських змаганнях.

Сергій СУЛИМА.

Відповіді на тести будуть опубліковані 5 березня у № 43

Названі перші лауреати премії імені Ірини Калинець

КОНКУРС

У стінах Інституту філології Київського національного університету ім. Т. Шевченка нещодавно вітали перших лауреатів премії імені Ірини Калинець. Нагороду для тих, хто активно обстоює українські ідеали, торік заснував Міжнародний освітній фонд ім. Ярослава Мудрого.

Студентство та викладачі закладу не тільки вшанували переможців конкурсу, який, до речі, не має аналогів у пострадянському соціумі (дисидентів ніде й ніколи не жалували), а й послухали розповіді про унікальну жінку-борця, Героїню світу (США, 1998).

Премію імені Ірини Калинець отримала Ірина Ключковська, директор Міжнародного інституту освіти, культури та зв'язків з діаспорою Національного університету «Львівська політехніка». Її відзначено «за громадянську позицію та мужність».

Двотомна бібліографічна праця редактора «Літературної газети» Сергія Козака «Українські вісті» в Європі й Америці (1945—2000 рр.)» стала переможцем у номінації «за низку публікацій, в яких утверджується авторитет України та вивчаються «білі плями історії». Роботу Козака небезпідставно назвали «енциклопедією українського опору».

Національний музей-меморіал жертв окупаційних режимів «Тюрма на Лонцького» (Львів) запропонував фонду кандидатуру Вікторії Садової — організатора проекту музейного кінолекторію та постійної ведучої просвітницьких недільних програм у цьому музеї-меморіалі. Науково-експертна рада Фонду ім. Ярослава Мудрого (президент фонду — Валентина Стрілько) погодилася з поданням колективу і присудила їй почесну нагороду.

На зібранні виступила донька Ірини Калинець Звенислава Ігорівна, яка презентувала перші томи праць, упорядковані батьком — однодумцем і послідовником мами. Львів'янка сердечно подякувала організаторам зустрічі, керівникові фонду за збереження пам'яті про Ірину Калинець і всіх борців за людську і національну гідність.

Іван ІЛЛЯШ.

Київ.

На знімку: премію В. Садовій (праворуч) вручає В. Стрілько.

Фото Валерія ПОПОВА (прес-центр Інституту філології).

ІЗ ДОСЬЄ «ГОЛОСУ УКРАЇНИ»

Ірина Калинець (6.12.1940 р. — 31.07.2012 р.) народилася у Львові. Закінчила філологічний факультет університету ім. І. Франка, працювала вчителем. Звільнена 1970-го за підтримку переслідуваних діячів культури, 1972-го — засуджена за антирадянську агітацію та пропаганду до 6 років ув'язнення та 3 років заслання. У 1981 році повернулася з таборів Мордовії. Працювала начальником управління освіти Львівщини, з 1990-го — депутат Верховної Ради України, голова підкомісії Верховної Ради України. Останні роки життя викладала в ЛНУ ім. І. Франка. Поетеса, прозаїк, культуролог, автор художніх творів, публіцистичних і наукових праць.

ОГОЛОШЕННЯ

Ліквідатор ТОВ "Український промисловий банк" оголошує про проведення аукціону з продажу майна (активів) Банку, а саме:

Лот № 1. Нежитлове приміщення заг.пл.103,7 кв.м разом з рухомим майном, розташоване на 1-му поверсі 4-поверхов. будинку.

Місцезнаходження: Житомирська обл., м.Новоград-Волинський, вул.Соборності, 3.

Початкова ціна продажу - 144 300,00 грн. (з врахуванням ПДВ).

Сума застави - 14 430,00 грн. (без ПДВ). Реєстраційний внесок - 51,00 грн. (в т.ч.ПДВ). Засоби платежу - грошові кошти.

Аукціон відбудеться не раніше ніж через 15 календарних днів з дати публікації оголошення об 11.00 на Українській універсальній товарній біржі (УУТБ) за адресою: м.Київ, пр-т Академіка Глушкова, 1, НК "Експоцентр України", пав.№6. Організатор аукціону - Українська універсальна товарна біржа. Заяви на участь приймаються на УУТБ в робочі дні з 10.00 до 14.00. Тел. (044) 596-96-24, факс (044) 596-95-40. Кінцевий термін прийняття заяв для участі - за 3 (три) дні до дати проведення аукціону.

Гарантійний та реєстраційний внески вносяться на р/рахунок 26007799973595 в ПАТКБ "Правекс Банк", МФО 380838, код ЄДРПОУ 16470831. Отримувач - Українська універсальна товарна біржа. За більш детальною інформацією та з приводу огляду майна звертатись за адресою: 01133 м.Київ, бул.Л.Українки 26, тел./ф. (044)537-47-06, 285-05-27.

Постановою Господарського суду Київської області (01032, м. Київ, вул. Комінтерну (Симона Петлюри), 16) від 18.01.2013 р. по справі № 911/198/13-г визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру щодо Товариства з обмеженою відповідальністю "Логістік Солюшн" (код ЄДРПОУ 37120155; місцезнаходження: 08132, Київська обл., Києво-Святошинський р-н, м. Вишневе, вул. Промислова, буд. 5; банківські реквізити: п/р 26008000119112 в АТ "Ерсте Банк" м. Київ, МФО 380009).

Ліквідатором призначено Товариство з обмеженою відповідальністю "Перший юридичний центр", код ЄДРПОУ 32821141; місцезнаходження: 03113, м. Київ, вул. Миколи Василенка, 2.

Вимоги кредиторів до боржника приймаються у місячний строк з дня опублікування оголошення за адресою: 03035, м. Київ, вул. Урицького (Василя Липківського), 32, оф. 1.

Український фонд підтримки підприємництва оголошує конкурс про надання мікрокредитів суб'єктам малого підприємництва шляхом проведення конкурсу бізнес-планів.

В конкурсі беруть участь проекти, пов'язані з виробництвом, переробкою і збутом виробленої продукції, придбанням техніки, обладнання, новітніх технологій, будівництвом і реконструкцією виробничих приміщень.

Мікрокредити надаються на поворотній основі, за умови забезпечення виконання зобов'язання щодо їх повернення та сплати відсотків за користування коштами на рівні 1,5 облікової ставки Національного банку України, яка діє на дату укладення договору про мікрокредитування в розмірі:

- від 50000 до 100000 гривень - на строк до одного року;
- від 100001 до 250000 гривень - на строк до трьох років з відстроченням повернення основної суми зобов'язання до одного року.

Для участі в конкурсі суб'єкт малого підприємництва подає заявку та документи, з переліком яких можна ознайомитися на сайті Фонду: ufpp.gov.ua

Строк подачі заявок до 20 грудня 2013 року з дня публікації оголошення в газеті "Голос України".

Документи приймаються за адресою: м. Київ, вул. Арсенальна, 9/11, к. 311, пн-пт: 9:00-17:00. Телефон для довідок: 044-286-11-81.

Господарський суд Волинської області (м. Луцьк, пр. Волі, 54а), Постановою від 13.02.2013р. по справі № 5004/1677/12 визнав банкрутом Приватне підприємство "Друкмаркет", (м. Луцьк, вул. Електроапаратна, 3в, код 33463227, р/р 26000092809 в АБ "Укргазбанк", МФО 320478) та відкрив ліквідаційну процедуру. ліквідатором призначено арбітражного керуючого Темчишина В.П. (м. Луцьк-10, а/с-20), ліцензія АВ № 600559 від 06.12.2011 р.

Претензії кредиторів приймаються в тридцятиденний строк з дня опублікування оголошення.

Постановою господарського суду Запорізької області (69001, м. Запоріжжя, вул. Шаумяна, 4/Тюленніа ,21) від 14.02.2013р. по справі 908/545/13-г Товариство з обмеженою відповідальністю "Промислово-Будівельна Компанія "Аквілон" (код ЄДРПОУ 33869975, 69027, м. Запоріжжя, вул. Академіка Карпинського, б.45, п/р 26009001000058 у ПАТ "МОТОР Банк" МФО 313009) визнано банкрутом, відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено голову ліквідаційної комісії Мартиненко Н.М. (адреса для листування: 69035, м. Запоріжжя, а/с 7575).

Претензії кредиторів і заяви приймаються протягом тридцяти днів з дня публікації оголошення.

Постановою Господарського суду Полтавської області (36014, м. Полтава, вул. Зигіна, 1) від 05.02.2013р. по справі 917/81/13-г визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру Товариства з обмеженою відповідальністю "Управління механізації робіт №1", код ЄДРПОУ 03585722, адреса: вул. Ковпака, 59-А, м. Полтава, 36007.

Ліквідатором призначено голову ліквідаційної комісії Макляк Світлану Олександрівну, адреса: вул. Калініна, 6, кв. 48, м. Полтава, 36021Заяви з кредиторськими вимогами до банкрута прошу надсилати протягом 30 днів після публікації оголошення.

Постановою Господарського суду м. Києва (01030, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-Б) від 16.01.2013 р. по справі № 5011-28/523-2012-49/434-2012 визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру Товариства з обмеженою відповідальністю "Альпарі-БМ" (код ЄДРПОУ 33211285; місцезнаходження: 02156, м. Київ, вул. Братиславська, 8).

Ліквідатором призначено ініціюючого кредитора - Товариство з обмеженою відповідальністю "Делс Плюс" (код ЄДРПОУ 36301706; адреса для кореспонденції: 01024, м. Київ-24, а/с 70).

Вимоги кредиторів до боржника приймаються у місячний строк з дня опублікування оголошення.

Постановою Господарського суду Запорізької області (69001, м. Запоріжжя, вул. Тюленіна, 21/ вул. Шаумяна, 4) від 14.02.2013р. у справі № 908/36/13-г визнано банкрутом Фізичну особу-підприємця Шерстюка Михайла Михайловича (70100, Запорізька обл., Новомиколаївський р-н, смт. Новомиколаївка, вул. Комсомольська, буд. 16, ІПН 2183400290) та відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором ФОП Шерстюка М.М. призначено арбітражного керуючого Войтановича Олександра Йосиповича (69037, м. Запоріжжя, вул. 40 років Радянської України, 48, прим 27, тел./факс (061) 2240974).

Строк пред'явлення вимог кредиторами до ФОП Шерстюка М.М. становить один місяць, з моменту офіційного оприлюднення повідомлення про визнання боржника банкрутом і відкриття ліквідаційної процедури.

Постановою Господарського суду Дніпропетровської області визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру:

по справі № 25/5005/11545/2012 від 08.01.2013 р. Товариство з обмеженою відповідальністю "ПРОМНОВА" (49000, м. Дніпропетровськ, вул. Прикордонна, буд. 44, корп. 1, кімн. 5, код ЄДРПОУ 37066182).

Ліквідатором банкрута призначено ТОВ "НОВО ПРОМ" (49000, м. Дніпропетровськ, вул. Прикордонна, буд. 44, корп. 1, кімн. 5, р/р № 26009001304867, в ПАТ "АКТАБАНК", МФО 307394, код ЄДРПОУ 37066198).

Постановою Господарського суду Донецької області від 20.02.2013р. по справі про банкрутство № 45/1896 Ремонтно-будівельна господарська асоціація "Промбудремонт" (м. Донецьк, вул. Гурова, 11, код ЄДРПОУ 00293798) визнано банкрутом, відкрита ліквідаційна процедура, ліквідатором призначений арбітражний керуючий Степанов Олексій Юрійович (ліцензія АВ № 456439 Державного департаменту з питань банкрутства від 23.03.2009р.). Заяви кредиторів з вимогами до банкрута приймаються за адресою ліквідатора: 83052, м. Донецьк, пр. Ілліча, буд. 83-а, кв. 11.

Постановою господарського суду Донецької області від 20 лютого 2013 року у справі № 5006/27/1726/2012 визнано банкрутом Товариство з обмеженою відповідальністю "Проходкасервіс ЛТД" (код ЄДРПОУ 24068801, адреса: 83055, м. Донецьк, вул. Постишева, буд. 122, кв. 23) та відкрито ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Ціхоцького Володимира Миколайовича ліцензія: серія АВ № 600731 (адреса: 83084, м. Донецьк, вул. Бірюзова, буд. 9, кв. 28).

Господарським судом Запорізької області (69001, м. Запоріжжя, вул. Шаумяна, буд. 4) ухвалою від 13.07.2012 р. у справі № 5009/5064/12 відносно Товариства з обмеженою відповідальністю "Авінс Трейд" (код ЄДРПОУ 34589798, адреса: 69000, м. Запоріжжя, вул. Дніпровські пороги, буд. 25) порушено провадження у справі про банкрутство та ухвалою від 21.01.13 відкрито процедуру розпорядження майном.

Розпорядником майна боржника призначено арбітражного керуючого Лященка Сергія Сергійовича (ліцензія АВ № 592986, поштова адреса: 49027, м. Дніпропетровськ, а/с 1784).

Постановою господарського суду Харківської області (61022, м. Харків, пл. Свободи, 5, Держпром, 8-й під.) від 23.01.2013 р. по справі № 5023/6085/12 товариство з обмеженою відповідальністю "Автосвіт імпорт експорт" (ЄДРПОУ 35804914; м. Харків, пров. Лопанський, 4, кім. 10; відкритих рахунків не має) визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатор Кокорев Едуард Олександрович (код 2590900910, м. Харків, пров. Лопанський, 4, кім. 10; т. (057) 712-06-41). Граничний строк подання вимог - місяць від дати публікації оголошення.

Фонд гарантування вкладів фізичних осіб повідомляє:

21 лютого 2013 року внесено зміни до реєстру учасників Фонду гарантування вкладів фізичних осіб: до реєстру учасників Фонду включено ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "БАНК "ЮНІСОН", свідоцтво учасника Фонду №220 від 21.02.2013.

0-800 308108; www.fg.gov.ua

ПАРАД ПОРАД

№ 41 (5541) П'ЯТНИЦЯ, 1 БЕРЕЗНЯ 2013

Сьогодні в Україні мінлива хмарність, переважно без опадів, лише вдень у західних і північних областях очікується невеликий мокрий сніг і дощ. Вітер південно–західний, північно–західний, 5—10 м/с, окремі пориви 15—20 м/с. Температура вночі — 0—5 морозу, вдень — плюс 3—8 градусів, у західних і північних областях — від 0 до 5 тепла. У південній частині вночі — від 2 морозу до 3 тепла, удень — плюс 7—12 градусів.

ЦЬОГО ДНЯ, 1 БЕРЕЗНЯ

1869. Російський хімік Дмитро Менделєєв склав періодичну таблицю хімічних елементів. **1872.** Рішенням Конгресу США засновано перший у світі національний парк — Єллоустоунський — міжнародний біосферний заповідник, об'єкт Світової спадщини ЮНЕСКО. **1938.** Народився Борислав Брондуков — український актор, народний артист України. **1947.** Почав свою діяльність Міжнародний валютний фонд. **1966.** Радянська автоматична міжпланетна станція «Венера-3» стала першим космічним апаратом, що досяг поверхні іншої планети. **1998.** Набула чинності Угода про партнерство і співробітництво між Україною та Європейським Союзом.

АСТРОПРОГНОЗ НА 4—10 БЕРЕЗНЯ

Овни. До весняного свята зібралося чимало справ. Але ви впораєтеся, якщо не відкладатимете їх на потім. Ваші старання не будуть марними. Кращими порадниками стануть інтуїція й увага.
Сприятливі дні — 5, 9
Несприятливі дні — 10

Тельці. Цього тижня намагайтеся уникати конфліктів. Зберігайте спокій. Не варто нехтувати своїми зобов'язаннями: те, що обіцяли, виконуйте. Вдалий час для оновлення інтер'єру квартири.
Сприятливі дні — 4, 5, 9
Несприятливі дні — 7

Близнюки. Це сприятливий час для отримання нових знань і набуття нового досвіду. Ви зможете закласти основу для своїх майбутніх ділових починань. У передсвяткових турботах почуватиметеся вільно й невимушено.
Сприятливі дні — 5, 7, 9
Несприятливі дні — 4

Раки. Цього тижня вдаватимуться справи, пов'язані з самоосвітою. У вас з'явиться нова мета. Приділіть більше уваги своїм домочадцям. Друзі та знайомі допоможуть у реалізації ваших планів.
Сприятливі дні — 4, 8, 9
Несприятливі дні — 6

Леви. Можливо, надійде пропозиція про нову роботу або ви досягнете успіху в посередницькій діяльності. Якщо давно мріяли про домашнього улюбленця, то саме час його завести.
Сприятливі дні — 8
Несприятливі дні — 10

Діви. Саме ви станете головними у передсвятковій підготовці! Цей тиждень додасть чимало справ і проблем, і вам знадобиться підтримка. Не бійтеся задіяти друзів і родичів, які допоможуть втілити ваші проекти.
Сприятливі дні — 6, 8
Несприятливі дні — 5

Терези. З перших березневих днів надійдуть нові перспективні пропозиції стосовно роботи. Вдалий період для відвідування громадських заходів.
Сприятливі дні — 4, 5, 10
Несприятливі дні — 7

Скорпіони. На вас чекають приємні несподіванки. Однак слід бути обережнішими з новою інформацією і не приймати необачних рішень. У вихідні зробіть зарядку, відмовтеся від справ і прогуляйтеся на свіжому повітрі.
Сприятливі дні — 4, 5, 8
Несприятливі дні — 9

Стрільці. Початок тижня буде багатим на зустрічі з цікавими людьми та нові знайомства. Краще дотримуватися нейтралітету в палких суперечках.
Сприятливі дні — 6, 10
Несприятливі дні — 5

Козероги. Постарайтеся не скривдити когось із близьких, не сваріться з коханими і не псуйте собі та іншим настрій у свято. Будь-які покупки, зроблені в неділю, будуть вдалими.
Сприятливі дні — 4, 8, 9
Несприятливі дні — 6

Водолії. Вас чекають приємні несподіванки на роботі й у бізнесі. Доведеться ударно попрацювати, незважаючи на свята.
Сприятливі дні — 7, 8
Несприятливі дні — 4

Риби. Настає вдалий час для творчого підйому. Цьому посприяють цікаві зустрічі з приємними людьми й позитивні емоції. Якщо з якихось причин посварилися з друзями або родичами й давно з ними не бачилися, запросіть їх у суботу в гості.
Сприятливі дні — 4, 5, 9
Несприятливі дні — 7

Нюанси протоколу

ШПАРГАЛКА ДЛЯ ВОДІЇВ

Якщо вас зупинив інспектор ДАІ і склав протокол про порушення правил дорожнього руху, радимо діяти за наступним алгоритмом:

✏ Перш ніж підписати протокол, маєте його уважно прочитати. Пам'ятайте, що це не постанова, а значить ви ще не визнані винним.

✏ При складанні протоколу повідомляйте інспектору дійсну адресу. Якщо згодом ви стверджуватимете, що не були належним чином повідомлені, наприклад, про дату розгляду справи, оскільки інспектор невірно записав вашу адресу, це судом не буде враховано, оскільки в протоколі стоятиме ваш підпис.

✏ Необхідно пам'ятати: ваш підпис у протоколі ще не означає, що ви визнаєте себе винним у правопорушенні, якщо в документі не зазначено: «З правопорушенням згодний» або будь-яке інше підтвердження.

✏ У графі протоколу «Пояснення порушника», якщо вважаєте, що не порушили правил дорожнього руху, найпростіше написати: «З інспектором ДАІ не згодний. Правил дорожнього руху не порушував. Винним себе не визнаю. Пояснення надам у суді».

У графі «підпис порушника» закресліть слово «порушника», натомість напишіть «водія» і лише після цього ставте підпис.

✏ Ви маєте право відмовитися підписувати протокол. Але майте на увазі, що в ньому це буде зазначено. Крім того, за наявності свідків і потерпілих протокол можуть підписати і ці особи (п. 2 ст. 256 КУпАП). На суть справи ваша відмова не впливатиме.

Галина КОТ, юрист.

Мал. Олександра ДУБОВСЬКОГО.

Проженемо кліща зі смородини

МІСЯЦЬ-НАВІГАТОР

4—5 березня. Місяць у Стрільці — можна обрізати плодові дерева й декоративні кущі. Але яблуні та груші краще не чіпати, якщо очікуються морози нижче мінус 10—15°С. Обрізання починають зі старіших дерев, рани замазують садовим варом або олійною фарбою на натуральній оліфі.

6—7 березня. Місяць у Козерогу — сприятливий час для підгодівлі кімнатних цибулинних квітів — коренева система нині найактивніша. У перший тиждень березня продовжуйте висівати на розсаду томати, перці й баклажани для плівкових теплиць, а також цибулю (порей і чорнушку).

8—9 березня. Місяць у Водолії — несприятливий час, щоб сіяти і саджати. *Зате можна легко виявити шкідників на чорній смородині. Придивіться до кущів: якщо побачите товсті й роздуті, схожі на кульки, бруньки, значить рослину облюбував бруньковий кліщ. Зберіть роздуті бруньки і спаліть їх.*

10 березня. Місяць у Рибах — перед молодим Місяцем не рекомендується займатися висіванням, пересаджуванням і пікіруванням.

ГОРОД НАДИХАЄ

Оригінальна теплична

Цікавим варіантом — висівати насіння на змочений талою водою туалетний папір — **поділилась голова Кам'янець-Подільського товариства садівників та городників Наталя СКІРКО.** Під стрічку паперу покладіть ширший целофановий пакет. Згорніть «посів» трубочкою, так, щоб насінини розміщалися вгорі. Такі трубочки з позначками сорту томатів чи перцю складаєте в склянку або баночку, на дно наливаєте води і невдові отримаєте зі своєї теплички пучок чудової розсади.

Віра ШПИЛЬОВА.
Хмельницька область.

Мал. Миколи КАПУСТИ.

«На дворі — трава, на траві — дрова»

ПОТЕАТРАЛІЗУЄМО!

Для більшості людей зовнішній вигляд має велике значення. Але важливо не лише, якими оточуючі нас бачать, а й те, якими чують.

Тому у театральних студіях та інститутах акторів не лише вчать акторській майстерності, а також велику увагу приділяють мистецтву сценічної мови. На цих заняттях майбутніх артистів вчать, як правильно дихати, говорити чітко, виразно та грамотно, як розвивати голос. І навіть якщо ви не публічна людина і вам не треба виступати перед великою аудиторією, вправи з ораторської майстерності не будуть зайвими. Адже добре володіючи своїм голосом, ви впевненіше почуватиметеся будь-де.

Перше, з чого починається краса нашої мови, — це артикуляція. Ось деякі вправи, за допомогою яких ви почнете розмовляти чіткіше. Актори це називають **артикуляційною гімнастикою.**

◆ *Розтягуємо губи горизонтально, наче посміхаємося, а потім, навпаки, витягуємо їх вперед у трубочку* ***(на знімку).***

◆ *Знову вип'ячуємо губи вперед у трубочку і рухаємо ними вгору, вниз, вліво, вправо.*

◆ *Привідкриваємо рот десь на два пальці і рухаємо нижньою щелепою вперед, назад, вліво, вправо.*

◆ *Висовуємо язик, тягнемо його максимально вверх до носа, вниз до підборіддя, вправо, вліво.*

Виконуйте кожну вправу по 10 разів, це не забере багато часу, але однозначно буде корисним. Краще робити це перед дзеркалом, щоб бачити, як у вас виходить.

Також корисним є промовляння скоромовок. Їх можна знайти в Інтернеті або у книжках. Спочатку вивчіть слова, промовляючи їх повільно, чітко, виразно, а вже потім тренуйте швидкість. Вибирайте легкі скоромовки, з часом візьметеся за важчі.

Любите читати? Робіть це вголос, що також допоможе вашому мовленню розвинутися. Книжки — це шлях до грамотності. Зустріли невідоме слово — подивіться значення у словнику і лише після цього використовуйте його у розмові.

А ще співайте — голосно і від душі. Від цього ваш голос стане багатшим, а мова — милозвучнішою. Тож навіть якщо природа не подарувала вам прекрасні голосові дані, не засмучуйтеся — трохи практики і старання допоможуть вам зазвучати по-новому.

Анна КУДІНА, студентка Інституту екранних мистецтв.
Київ.

Фото автора.

Закуска «Яйця з сьомгою»

СМАКОТА!

Знадобиться: ***7 круто зварених яєць, 250 г слабосоленої сьомги, 1 свіжий огірок, 2 ст. ложки майонезу, листя салату, петрушка, кріп.***

Зварені вкруту яйця очищаємо від шкаралупи, ріжемо навпіл і виймаємо жовтки, котрі з двома ст. ложками майонезу розминаємо виделкою. Сьомгу, огірок і зелень дрібно ріжемо, додаємо до жовтків. Яєчні половинки начиняємо отриманою масою, зверху прикрашаємо закуску шматочком сьомги і майонезом. Подаємо на блюді, прикрашеному салатним листям **(на знімку).**

Рецептом поділилася Ольга КОШМАН.
Дніпропетровськ.

Фото автора.

Поради збирала Людмила ОПАНАСЕНКО (mila@golos.com.ua)

Над номером працювали: Іван ІЛЛЯШ, Алла ДОДАТКО, Олена ГОРБУНОВА.

Редколегія: Леонід **БРОВЧЕНКО,** Анатолій **ГОРЛОВ,** Сергій **ДЕМСЬКИЙ,** Віталій **ЖЕЖЕРА,** Іван **ІЛЛЯШ,** Світлана **ПИСАРЕНКО,** Віталій **СУДДЯ.**

Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- Направлення матеріалів для друку в газеті є наданням згоди автора на обробку його персональних даних.
- Рукописів не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

Ⓟ Платні матеріали.

Засновник — Верховна Рада України
Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання—КВ № 1 від 26.05.1994 р.
Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.
Передплатні індекси та передплатна ціна на 2013 рік
Для фізичних осіб:
40224 — 10 грн. на місяць (5-разовий: вівторок — субота);
08775 — 8 грн. на місяць (3-разовий: вівторок, четвер, п'ятниця).
Для підприємств і організацій:
60955 — 30 грн. на місяць (5-разовий: вівторок — субота).
Ціна в роздрібній мережі — договірна.

Загальний тираж 100000.

Друк: ТОВ «Мега-Поліграф», 04073 м. Київ, вул. Марка Вовчка, 12/14, тел. (044) 581-68-15 www.mega-poligraf.kiev.ua

Зам. 28664

Макет, верстка — редакція газети «Голос України».
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

☎ **ТЕЛЕФОНИ:**
для довідок — 503-68-72;
телефакс — 234-72-54;
відділ реклами — 449-72-53, 453-44-56, 453-44-57;
телефакс — 449-85-62.

E-mail: mail@golos.com.ua — **загальний**
reklama@golos.com.ua — **відділ реклами**
let@golos.com.ua — **відділ листів**
foto@golos.com.ua — **відділ ілюстрацій**

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»

